

דוחות ליום 31 במרס 2024
(בלתי מבוקרים)

עמוד	
3	דוח הדירקטוריון וההנהלה
57	הצהרות המנכ"ל והחשבונאי הראשי
59	תמצית הדוחות הכספיים לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2024
141	ממשל תאגידי, ביקורת ופרטים נוספים על הבנק
152	מילון מונחים ואינדקס

חלק א' - סקירה כללית יעדים ואסטרטגיה.....5

1. תיאור כללי של הבנק.....5
2. מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים.....5
3. תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם.....7
4. יעדים ואסטרטגיה עסקית.....11
5. מידע נוסף.....11

חלק ב' - מצב העסקים והתפתחות התוצאות העסקיות.....12

6. התפתחויות כלכליות ומגמות.....12
7. התפתחות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר.....15
8. מבנה הנכסים, ההתחייבויות, ההון, הלימות ההון והשינויים שחלו בהם.....19
9. מגזרי פעילות פיקוחיים.....25

חלק ג' - סקירת הסיכונים.....29

10. תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם.....29
11. סיכון אשראי.....30
12. סיכון שוק.....45
13. סיכונים נזילות ומימון.....48
14. הסיכון התפעולי.....52
15. סיכונים ציית.....52
16. סיכונים נוספים.....53

חלק ד' - מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים, ובקורות.....53

17. מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים.....53
18. בקורות ונהלים.....54

חלק ה' - מידע נוסף.....55

19. עניינים אחרים.....55

5.....	מדדי ביצוע עיקריים.....	1.
6.....	מדדי איכות אשראי עיקריים.....	2.
6.....	נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד.....	3.
6.....	נתונים עיקריים מהמאזן.....	4.
10.....	העלות הכוללת של מתווי ההקלות והדחיות שהעניק הבנק.....	5.
11.....	נתונים באשר להלוואות שנמצאות בדחיית תשלומים.....	6.
15.....	התפתחות הכנסות הריבית - בחתך מגזרי הצמדה.....	7.
16.....	התפתחות הכנסות הריבית - בחתך מגזרי פעילות פיקוחיים.....	8.
18.....	התפתחות ההוצאות בגין הפסדי אשראי.....	9.
18.....	התפתחות הכנסות מעמלות.....	10.
19.....	התפתחות הרווח הכולל האחר.....	11.
19.....	התפתחות בנכסים ובהתחייבויות.....	12.
20.....	התפתחות ההשקעות בניירות הערך בחתך מגזרי הצמדה.....	13.
20.....	התפלגות ההשקעות בניירות ערך על פי תיקים.....	14.
21.....	התפתחות האשראי לציבור בחתך מגזרי הצמדה.....	15.
21.....	התפלגות סיכון האשראי הכולל לציבור בחתך ענפי משק.....	16.
21.....	התפתחות סיכון האשראי הבעייתי.....	17.
22.....	התפתחות פקדונות הציבור בחתך מגזרי הצמדה.....	18.
22.....	התפתחות יתרת אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים.....	19.
23.....	התפתחות יחס הלימות ההון.....	20.
24.....	ניתוח רגישות לגבי יחס הלימות ההון.....	21.
24.....	התפתחות יחס המינוף.....	22.
25.....	מגזרי פעילות פיקוחיים - נתונים מאזניים.....	23.
26.....	מגזרי פעילות פיקוחיים - נתונים תוצאתיים.....	24.
27.....	התפתחות התוצאות במגזר משקי בית.....	25.
27.....	התפתחות התוצאות במגזר עסקים קטנים וזעירים.....	26.
28.....	התפתחות התוצאות במגזר עסקים בינוניים.....	27.
28.....	התפתחות התוצאות במגזר עסקים גדולים.....	28.
29.....	התפתחות התוצאות במגזר ניהול פיננסי.....	29.
30.....	התפלגות תיק האשראי בחתך איכות האשראי.....	30.
31.....	תנועה באשראי לציבור לא צובר.....	31.
32.....	מדדי איכות תיק האשראי.....	32.
34.....	התפתחות ההפרשות להפסדי אשראי.....	33.
35.....	התפלגות סיכון האשראי בחתך ענפי משק עיקריים.....	34.
36.....	חשיפה למדינות זרות.....	35.
36.....	חשיפה למסדות פיננסיים זרים.....	36.
38.....	התפתחות תיק ההלוואות לדיר.....	37.
39.....	התפלגות הביצועים בהלוואות לדיר.....	38.
41.....	התפלגות האשראי לאנשים פרטיים.....	39.
44.....	התפתחות סיכון האשראי לכינוי ונדל"ן.....	40.
46.....	חשיפה לריבית - נתונים כמותיים וניתוח רגישות.....	41.
47.....	התפתחות החשיפה לסיכון בסיס.....	42.
48.....	ניתוח רגישות לשינויים במדד המחירים לצרכן.....	43.
48.....	התפתחות יחס כיסוי הנזילות.....	44.
49.....	התפתחות יחס מימון יציב.....	45.
51.....	התפתחות בפקדונות של מפקידים גדולים.....	46.
52.....	התפלגות הפקדונות לפי מדרגות מפקידים.....	47.

דוח תמציתי של הדירקטוריון והנהלה ליום 31 במרס 2024

כללי

- הדירקטוריון והנהלת הבנק מתכבדים להגיש בזה דוח ביניים, המתייחס למצבו העסקי של הבנק ותוצאות פעולותיו ליום 31 במרס 2024 ולשלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך, המהווה חלק מהדוח הרבעוני של הבנק, שכולל דוחות נוספים, כדלקמן:
- דוחות כספיים ביניים מאוחדים לא מבוקרים של הבנק וחברות מאוחדות שלו ליום 31 במרס 2024, שאושרו על ידי הדירקטוריון בישיבה שהתקיימה ביום 12 במאי, 2024.
 - דוחות באשר לממשל התאגידי, ביקורת ופרטים נוספים על הבנק.
 - דרישות גילוי בהתאם לנדבך השלישי של "כללי באזל", ומידע נוסף על סיכונים*.
 - מידע פיקוחי נוסף*.
- הנתונים שנכללו בדוח מתייחסים לנתונים המאוחדים של הבנק והחברות הבנות שלו (ראה ביאור 1א' בתמצית הדוחות הכספיים).

*המידע הכלול בדוחות אלו מוצג באתר האינטרנט של הבנק בכתובת:
<https://www.mercantile.co.il/private/about-mercantile/financial-report>

חלק א' - סקירה כללית יעדים ואסטרטגיה

1. תאור כללי של הבנק

הבנק עוסק בפעילות פיננסית מסחרית ונותן שירותים לכל מגזרי הפעילות, לרבות: בנקאות מסחרית, בנקאות פרטית, ובנקאות קמעונאית - ומשווק את מלוא המוצרים הפיננסיים הבנקאיים, לרבות: הלוואות ופקדונות בנקאיים, משכנתאות, מימון פיננסי לחברות קבלניות בשיטת "ליווי בניה", כרטיסי אשראי, מכשירים נגזרים ועוד.

לצורך מתן שירותים אלו, מעמיד הבנק לרשות לקוחותיו רשת סניפים הפרוסה בפריסה כלל ארצית, וכוללת 73 סניפים.

2. מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים

מדדי ביצוע עיקריים:	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		לשנה שהסתיימה ביום
	31.3.2023	31.3.2024	31.12.2023
	%		
תשואה להון	14.7	23.0	21.9
תשואה לנכסים	1.2	1.4	1.5
יחס הון עצמי ברוכד הראשון	12.8	11.3	12.6
יחס המינוף	7.7	6.3	7.4
יחס כיסוי הנזילות	149.6	138.2	132.5
יחס מימון יציב נטו	124.3	122.9	127.7
יחס היעילות	43.3	37.9	37.2

2. מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום	
31.12.2023	31.3.2023	31.3.2024
	%	

מדדי איכות אשראי עיקריים:

שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מהאשראי לציבור	1.9	1.6	1.9
שיעור חובות לא צוברים או חובות בפיגור העולה על 90 יום, מהאשראי לציבור	1.6	1.3	1.5
שיעור מחיקות חשבונאיות נטו מהאשראי הממוצע לציבור	0.2	0.2	0.5
תשואה, נטו על נכסים נושאי ריבית	3.7	3.6	3.5

נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד :

שיעור השינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
	2023	2024
	מיליוני ש"ח	
%		
(6.2)	563	528
5.7	53	56
(7.5)	510	472
1.8	109	111
8.6	255	277
(22.4)	237	184
(22.1)	1.90	1.48

הכנסות ריבית, נטו	
הוצאות בגין הפסדי אשראי	
הכנסות ריבית, נטו, לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי	
סך ההכנסות שאינן מריבית	
סך ההוצאות התפעוליות	
רווח נקי	
רווח למניה (באלפי ש"ח)	

נתונים עיקריים מהמאזן :

ליום 31 בדצמבר 2023	ליום 31 במרס 2023	ליום 31 במרס 2024
מיליוני ש"ח		
9,152	11,985	8,216
7,410	7,109	7,712
45,678	43,718	46,223
63,789	64,417	63,674
50,306	50,741	50,042
5,723	6,485	5,764
1,029	1,107	974
58,812	60,155	58,527
4,977	4,262	5,147
63,789	64,417	63,674

מזומנים ופקדונות בבנקים	
ניירות ערך	
אשראי לציבור, נטו	
סך הכל נכסים	
פקדונות הציבור	
פקדונות מבנקים וממשלה	
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים	
סך הכל התחייבויות	
הון	
סך הכל התחייבויות והון	

3. תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם

פעילות הבנק כרוכה בסיכונים פיננסיים, תפעוליים ורגולטוריים שונים, לרבות: סיכוני אשראי, סיכוני שוק (ובכללם: סיכוני ריבית, סיכוני בסיס, סיכוני מניות וסיכוני אופציות), סיכוני נזילות, סיכונים תפעוליים, סיכוני טכנולוגיית המידע וסייבר, סיכונים משפטיים, סיכוני ציות, איסור הלבנת הון ומימון טרור, סיכוני מוניטין וסיכונים אסטרטגיים.

סיכון סביבת המקור - ביום 7 באוקטובר 2023 הוכרז על ידי ממשלת ישראל מצב מלחמה ונפתחה מלחמת "חרבות ברזל". החרוזת המלחמה באה בתגובה למתקפה נפשעת על יישובי עוטף עזה ושבההלכה נרצחו יותר מ-1,200 בני אדם, רובם ישראלים וביניהם חיילים, שוטרים ואזרחים ונחטפו למעלה מ-240 אנשים כאשר 132 עדיין מוחזקים בשבי ארגוני הטרור. מאז פרוץ המלחמה הכריזה הממשלה על מצב חירום וקיימות מגבלות מהותיות על פעילות ביישובים במרחק של עד 40 ק"מ מגבול רצועת עזה, כאשר יישובים במרחק של עד 7 ק"מ פונו לאזורים אחרים בארץ, ומגבלות על פעילות ביישובי הצפון הנמצאים במרחק של עד 5 ק"מ מגבול הצפון, כאשר יישובים במרחק של עד 2 ק"מ מגבול הצפון פונו לאזורים אחרים בארץ. במהלך חודשי הרבעון פחתו באופן ניכר תקריות הירי של רקטות וטילים מצד רצועת עזה וזאת במקביל להמשך של תקריות ירי וטילים בגבול הצפון. ביום 14 באפריל 2024 תקפה איראן לראשונה באופן ישיר את מדינת ישראל באמצעות ירי טילים ושיגור כלי טיס בלתי מאוישים, מתקפה אשר נבלמה כמעט באופן מלא במערכות ההגנה האווירית של מדינת ישראל ובסיוע של מדינות נוספות בראשן ארה"ב.

כמו כן, במהלך חודש אפריל הכריזה טורקיה על חרם סחורות על מדינת ישראל במסגרתו ייאסרו קשרי מסחר המתייחסים לחומרי גלם ומוצרים אחרים.

ביום 28 באוקטובר 2023 החלה כניסה קרקעית של כוחות צה"ל לרצועת עזה, התמרון הקרקעי של כוחות צה"ל בעזה נמשך, אך בסדרי כוח מצומצמים הרבה יותר לעומת שיא התמרון ובמקביל נמשכים אירועי ירי ותקריות בגבול הצפון. מאז פרוץ המלחמה גויסו במסגרת צווי חירום ("צו 8") מאות אלפי חיילי מילואים והחודשים הראשונים ללחימה הצביעו על ירידה מהותית בפעילות העסקית במשק, לרבות ירידה בהיקפי הפדיון של תחומים עסקיים רבים וביניהם תחומי המסחר, הפנאי, הבידור וההסעדה. עם התקדמות הלחימה וארגון מחדש של סדרי הכוחות של הצבא בתמרון הצבאי החלה התאוששות בפעילות המשק ומעין "חזרה לשגרה בצל מלחמה". המשא ומתן המתנהל על ידי צדדים שלישיים ושמטרתו קידום תהליך שחרור 132 החטופים שנותרו בשבי ארגוני הטרור ושחלקם אינם עוד בחיים, ממשיך להתנהל גם בימים אלו אך עד כה ללא פריצת הדרך המיוחלת.

כחלק מההתמודדות הכלכלית ומתן סיוע לתושבי העוטף יצא בנק ישראל במתווה אליו הצטרפו הבנקים שעיקרו דחיית תשלומי הלוואות לתקופה של 3 חודשים ללא עלות וללא ריבית, פטור מעמלות חשבון עיקריות ופטור מריבית על משיכת יתר, זאת עבור אוכלוסיית המעגל הראשון. בנוסף מאפשר מתווה בנק ישראל דחיית הלוואות למשך 3 חודשים בכל יתר חלקי הארץ. חלק מהבנקים הרחיבו את המתווה והעניקו מחילה לחלק מהחזרי המשכנתאות ואפשרות דחיית תשלומים ללא עלות למשך 6 חודשים.

אוכלוסיית המעגל הראשון כוללת יישובים המרוחקים עד 30 ק"מ מגבול עזה, יישובים בצפון שפוננו, אוכלוסיות בקרבה ראשונה לנפגעי המתקפה, ולכוחות המילואים.

המתווה שהוגדר בתחילה לשלושה חודשים הוארך בחודש ינואר 2024 לשלושה חודשים נוספים והתווספו אליו גם פטור מריבית על משיכת ריבית ועמלות גם לחשבונות עסקיים. ביום 4 במרס 2024 הודיע בנק ישראל על הארכת המתווה בשלושה חודשים נוספים עד ליום 30 ביוני 2024. במסגרת הארכת המתווה הורחבה גם האוכלוסייה הזכאית כך שתכלול גם אוכלוסיות של נפגעי המסיבות והאירועים שהתקיימו בסמוך.

במקביל למתווים שפרסם בנק ישראל חוקק חוק דחיית מועדים המאפשר דחייה של כל סוגי התשלומים למשך 60 ימים או עד יום 31.12.2023, לפי המוקדם, לאוכלוסיית המעגל הראשון ובנוסף גם לכוחות המשטרה וארגוני ההצלה.

מאז פרוץ המלחמה ועד ה-31.3.24 מדדי המניות המובילים בישראל רשמו במצטבר עליות של כ-10% בממוצע וזאת לאחר שבשבועות הראשונים למלחמה הם רשמו ירידות חדות. מדד מניות הטכנולוגיה, מדד מניות הנדל"ן ומדד ה-SME60 בלטו לטובה עם עליות של כ-15%, כ-13.5% ושל כ-15% בהתאמה, לעומת זאת מדד מניות הבנקים בלט לשלילה עם עליה מצטברת של כ-0.7% בלבד. השקל התחזק ביחס לדולר ולאירו בכ-4.3% ובכ-5% בהתאמה.

בהחלטות הריבית ביום 23 באוקטובר 2023 וביום 27 בנובמבר 2023 בנק ישראל הותיר את הריבית במשק ללא שינוי, אך ביום 1 בינואר 2024, בנק ישראל הודיע על הורדת הריבית ב-0.25% לרמה של 4.50%. בהחלטות הריבית של ה-26 בפברואר 2024 ושל ה-8 באפריל 2024 בנק ישראל החליט להותיר את הריבית ללא שינוי בשיעור של 4.5%.

במקביל לכך פרמיית הסיכון של מדינת ישראל כפי שהיא משתקפת בחוזי CDS עלתה מאז פרוץ המלחמה באופן משמעותי, כאשר בחוזה CDS ל- 5 שנים הפרמיה עלתה מרמה של כ- 60 נקודות ערב המלחמה לרמה של כ- 140 נקודות בשיא. במהלך הרבעון הראשון של 2024 הפרמיה שהתה סביב רמה של כ- 120 נקודות.

ביום 18 באפריל 2024 הורידה חברת דירוג האשראי S&P (אליה חשוף הבנק לשינוי הדירוג בחישובי הלימות ההון שלו) את דירוג האשראי של מדינת ישראל מרמה של AA- לרמה של A+ וכן המשיכה בקביעת תחזית דירוג "שלילית". הורדת הדירוג הינה המשך ישיר להודעת החברה ביום 24 באוקטובר 2023 במסגרתה הורדה תחזית הדירוג מ"ציבה" ל"שלילית" ובמסגרתה הודיעה החברה כי הורדת דירוג האשראי עלולה להתבצע במידה והעומות הצבאי יתרחב באופן מהותי, כאשר תרחיש הבסיס מניח שהסכסוך הצבאי יתמקד ברצועת עזה ולא יתרחב לאזורים נוספים. הורדת הדירוג שבוצעה הינה על רקע מתקפת הטיילים האיראנית והחשש הגובר להתגברות הסכסוך הצבאי.

ביום 2 במאי 2024 פרסמה מעלות דוח דירוג עדכני עבור הבנק ואשררה את דירוג המנפיק ilAAA וזאת על אף הורדת דירוג האשראי של מדינת ישראל. תחזית הדירוג ממשיכה להיות "שלילית" על רקע עלייה בסיכונים גיאופוליטיים כך שהיא ilAAA\Negative\ilA-1.

ביום 9 בפברואר 2024, הודיעה חברת Moody's כי החליטה להוריד את דירוג האשראי של מדינת ישראל מדירוג של A1 לדירוג של A2. החלטה זו הינה המשך להחלטה קודמת על הכנסת ישראל למעקב להורדת דירוג. בנוסף, החברה עדכנה את תחזית הדירוג ל"שלילית", אשר מבטאת אפשרות של הורדה נוספת בעתיד. הורדת דירוג האשראי הינה הפעם הראשונה מאז החלה מדינת ישראל להיות מדורגת בדירוג אשראי בינלאומי. מודי'ס הסבירה את ההחלטה כמו גם את הורדת התחזית בכך שהשלכות המלחמה מעלות באופן מהותי את הסיכונים הפוליטיים בישראל, ועשויות להחליש את הרשות המחוקקת והרשות המבצעת ולפגוע בחוסנה הפיסקלי של המדינה.

ביום 13 בפברואר 2024, כהמשך ישיר להורדת דירוג האשראי של ישראל הורידה מודי'ס את דירוג האשראי של חמש הקבוצות הבנקאיות הגדולות, ביניהן דירוג קבוצת דיסקונט, מ-A2 ל-A3. הורדת הדירוג מתבצעת לאור העובדה כי הבנקים נחשבים לנתמכים על ידי המדינה בעת משבר.

ביום 2 באפריל 2024, חברת דירוג האשראי הבינלאומית Fitch הודיעה שהיא מסירה את מדינת ישראל מ-"Rating Watch Negative" ומאשררת את דירוג האשראי הנוכחי ברמה של A+. כמו כן, החברה עדכנה את התחזית ל"שלילית" (Negative Outlook).

השלכות המשך המלחמה על מצבו של המשק אינן ניתנות לכימות ולאומדן מלא בשלב זה. למשך המלחמה, אופי המלחמה ולהיקף הלחימה בזירות השונות (בדגש על התרחבות הלחימה בזירת הצפון והסיכון להתדרדרות למצב לחימה עצים), עשויות להיות השלכות מקרו כלכליות שונות, ובכלל זה עלייה בגירעון הממשלתי, הרחבה תקציבית ושינוי בהפניות התקציביות המתוכננות והעתידיות, המשך ההשפעה השלילית על דירוגי אשראי של מדינת ישראל, בנקים, חברות עסקיות וגופים שונים בארץ, שינויים חדים בשערי מטבע וכו'.

אתגרי סביבת המקרו ובכלל זה ההשפעה של המלחמה על רמת האינפלציה ומתווה הריבית, שערי החליפין ורמת התעסוקה במשק, צפויים להשפיע בצורה מהותית על הכנסות ורווחיות המערכת הבנקאית ולהוביל לעליה בפרופיל הסיכונים, בדגש על סיכוני אשראי, מודל עסקי ושוק.

בשלב זה רמת אי הוודאות ביחס להערכות הסיכון נותרה גבוהה, אך הבנק עוקב מקרוב אחר התפתחות החשיפות לרבות ניטור הדוק אחר התפתחות החשיפות, בין היתר באמצעות שימוש בתרחישים ברמות חומרה שונות.

למידע נוסף באשר להתפתחויות שחלו בחשיפה לסיכונים - ראה פרק 6 להלן.
למידע נוסף על הסיכונים העיקריים הנגזרים מפעילותו השוטפת של הבנק ראה פרק 11 להלן.

מידע מפורט באשר לסיכונים השונים הכרוכים בפעילות הבנק וניהולם, נכלל בדוח הסיכונים המפורסם באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: <https://www.mercantile.co.il/private/about-mercantile/financial-report>

בסמוך לפרוץ המלחמה החל הבנק ביישום מתווה הקלות במסגרת מתווה ההקלות שפורסם על ידי בנק ישראל. הבנק בחר להרחיב את המתווה ויישם מתווה הקלות הכולל מגוונים נוספים שאינם קיימים במתווה בנק ישראל.

להערכת הבנק העלות הכוללת של מתווי ההקלות והדחיות נכון ליום 31 במרס 2024 עשויה להסתכם בסך של כ- 40 מיליון ש"ח תחת ההנחה כי כלל הלקוחות הזכאים להיכלל במתווי יבחרו לעשות בהם שימוש. עלות ההטבות והדחיות שלקוחות הבנק עשו בהן שימוש נכון ליום 31 במרס 2024 עומדת על סך של 26 מיליון ש"ח ביחס להיקף הזמן הכולל של הטבות אלו לרבות משך החיים הצפוי עד להחזרת סכומי האשראי שנדחו ללא ריבית.

להלן עיקרי המתווה של הבנק:

- ויתור ומחילה על תשלומי הלוואות לדיוור (קרן וריבית) לתושבי יישובי עוטף עזה הנמצאים במרחק של 0 עד 7 ק"מ מגבול רצועת עזה, למשך 6 חודשים.
- דחיית תשלומי הלוואות לדיוור (קרן וריבית), הלוואות אשראי צרכני בהיקף של עד 100 אלפי ש"ח והלוואות אשראי עסקי בסכום של עד 2 מיליון ש"ח, לתושבי יישובים הנמצאים במרחק של 0 עד 30 ק"מ מגבול רצועת עזה, למשך 3 חודשים ללא עלות וללא זקיפת ריבית על הסכום הנדחה. בהתאם להארכת המתווה ללקוחות היכולת לבחור להאריך את תקופת הדחייה בשלושה חודשים נוספים.
- דחיית תשלומי הלוואות לדיוור (קרן וריבית), הלוואות אשראי צרכני בהיקף של עד 100 אלפי ש"ח והלוואות אשראי עסקי בסכום של עד 2 מיליון ש"ח, לבעלי קרבה ראשונה לנרצחים, חטופים ונעדרים (על בסיס הצהרה) ולמגויסי מילואים וצו 8 (על בסיס הצהרה), למשך 3 חודשים ללא עלות וללא זקיפת ריבית על הסכום הנדחה. בהתאם להארכת המתווה ללקוחות היכולת לבחור להאריך את תקופת הדחייה בשלושה חודשים נוספים.
- פטור מתשלומי עמלות עיקריות - לתושבי יישובים הנמצאים במרחק של 0 עד 30 ק"מ מגבול רצועת עזה, לבעלי קרבה ראשונה לנרצחים, חטופים ונעדרים (על בסיס הצהרה) ולמגויסי מילואים וצו 8 (על בסיס הצהרה), למשך 3 חודשים. בהתאם למתווה תקופת הפטור הוארכה בשלושה חודשים נוספים והתווספו לאוכלוסיה הזכאית גם תושבים ביישובים בצפון שפונ.
- אי חיוב בריבית על משיכת יתר בחשבונות עובר ושב עד לסכום של 10,000 ש"ח לתושבי יישובים הנמצאים במרחק של 0 עד 30 ק"מ מגבול רצועת עזה, לבעלי קרבה ראשונה לנרצחים, חטופים ונעדרים (על בסיס הצהרה) ולמגויסי מילואים וצו 8 (על בסיס הצהרה), הנחשבים למשקי בית, למשך 3 חודשים. בהתאם למתווה תקופת הפטור הוארכה בשלושה חודשים נוספים והתווספו לאוכלוסיה הזכאית גם תושבים ביישובים בצפון שפונ. וכן אי חיוב בריבית הכולל גם ביחס לחשבונות עסקים המנויים על האוכלוסיות הזכאיות עד לסכום של 30,000 ש"ח.
- דחיית תשלומי הלוואות לדיוור, הלוואות אשראי צרכני בהיקף של עד 100 אלפי ש"ח והלוואות אשראי עסקי בסכום של עד 2 מיליון ש"ח, למשך 3 חודשים ללא עמלה ותוך זקיפת ריבית ההלוואה על הסכום הנדחה לרבות במסגרת הקרן בערבות מדינה. במקרים מסוימים בשיקול דעת הבנק תקופת הדחייה תינתן למשך 6 חודשים.
- דחיית תשלומי הלוואות לרשויות מקומיות ולתאגידים וחברות הקשורים בפעילות הרשויות המקומיות למשך 3 חודשים ללא עמלה ותוך זקיפת ריבית הלוואה על הסכום הנדחה.
- בנוסף, הבנק מעניק גם הלוואות להתמודדות עם השלכות מלחמת "חברות ברזל" במסגרת קרן הלוואות בערבות המדינה לעסקים קטנים ובינוניים במסגרתה ניתנת ערבות מדינה בשיעור של 85% מסכום הלוואה הניתן במסגרת הקרן.

להלן נתונים באשר לעלות הכוללת של מתווי ההקלות והדחיות שהעניק הבנק ליום 31 במרס 2024:

ד"ר	אנשים פרטיים - אחר	עסקים זעירים וקטנים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	סך הכל
מיליוני ש"ח					
4	5	4	-	-	13
-	-	-	-	-	-
-	6	3	-	-	9
-	4	-	-	-	4
4	15	7	-	-	26
3	8	3	-	-	14
7	23	10	-	-	40

השפעת הטבות שהבנק העניק במסגרת ההתמודדות עם המלחמה

שינויים בתנאי חובות⁽¹⁾
הלוואות ללא ריבית או בריבית מופחתת
ויתור על עמלות
הטבות אחרות
סך הכל הטבות שהבנק העניק
הטבות שטרם נוצלו *
סך הכל הטבות בהנחת ניצול מלא

מידע נוסף על פעילויות לטובת הלווים במסגרת ההתמודדות עם המלחמה **

1,163	260	1,763	1,059	1,020	5,265
20	24	203	73	37	357
4	3	3	3	3	3
20	4	81	10	-	115
-	4	34	-	-	38

יתרת אשראי עם שינויים בתנאי החובות⁽¹⁾
סכום התשלומים שנדחו⁽²⁾
דחיית תשלומים ממוצעת בחודשים⁽²⁾
מזה: אשראי בעייתי
מזה: אשראי שעבר ארגון מחדש של חוב בעייתי

הלוואות שניתנו במסגרת קרנות בערבות מדינה

-	-	699	103	11	813
-	-	6.99	7.43	7.50	7.05
-	-	226	-	-	226
-	-	6.00	-	-	6.00

יתרת אשראי
שיעור ריבית ממוצע
מזה:
יתרת אשראי שניתנה במימון בנק ישראל
שיעור ריבית ממוצע⁽³⁾

יתרת הלוואות שניתנו במימון בנק ישראל (לרבות באמצעות קרנות בערבות מדינה)

-	-	226	-	-	226
-	-	6.00	-	-	6.00

יתרת אשראי
שיעור ריבית ממוצע⁽³⁾

- * מזה בגין תמיכה בקהילה כ- 9 מיליון ש"ח.
1. לרבות ויתור על ריבית, ויתור על קרן, דחיית תשלומים ו/או הארכת תקופה.
2. דחיית תשלומים לרבות הארכת תקופת פרעון. דחיית התשלומים אינה כוללת דחייה שבה נוצלה זכאות, לה הלווה זכאי לפי כל דין.
3. שיעור ריבית הפריים ליום 31.3.2024 עמד על 6.00%.

במקביל למתווי הדחיות וההקלות הפיננסיות, הגדיל הבנק את היקפי התרומות לפעילות חברה וקהילה ובדגש על אוכלוסיית העוטף, לפרטים נוספים ראו סעיף 7 בפרק הממשל תאגידי.

** לרבות הלוואות אשר תקופת הדחייה בגין הסתיימה.

להלן נתונים באשר להלוואות שנמצאות בדחיית תשלומים נכון למועד הדיווח 31.3.2024, כפי שבוצע לבקשת לקוחות הבנק במתווה האמור:

מגזר פיקוחי	מספר הלוואות שנמצאות בדחיית תשלומים	יתרת חוב רשומה של הלוואות שנמצאות בדחיית תשלומים	סכום התשלומים להלוואות שנמצאות בדחיית תשלומים	חובות בתקופת דחייה של עד 3 חודשים	חובות בתקופת דחייה של יותר מ- 3 חודשים	מספר הלוואות אשר תקופת הדחייה בגינן הסתיימה	יתרה רשומה של הלוואות אשר תקופת הדחייה בגינן הסתיימה	סכום התשלומים שנדחו לחובות אשר תקופת הדחייה בגינן הסתיימה
			מיליוני ש"ח					מיליוני ש"ח
הלוואות לדיור	569	632	10	87	545	546	531	10
אנשים פרטיים	1,073	78	8	31	47	3,881	182	16
עסקים זעירים	551	254	30	85	169	2,332	785	74
עסקים קטנים	56	173	31	64	109	285	551	68
עסקים בינוניים	17	71	8	32	39	99	988	65
עסקים גדולים	2	143	6	110	33	27	877	31
סך הכל	2,268	1,351	93	409	942	7,170	3,914	264

1. היקף האשראי שניתן לרשויות מקומיות ונמצא בדחייה מסתכם לסך של כ- 187 מיליון ש"ח.
2. היקף האשראי שנמצא בדחייה בגין אוכלוסיית מעגל ראשון, ללא ריבית ועמלות, מסתכם לסך של כ- 129 מיליון ש"ח, סך התשלומים שנדחו 7 מיליון ש"ח.

למידע נוסף על הסיכונים העיקריים הנגזרים מפעילותו השוטפת של הבנק ראה פרק 10' בדוח הדירקטוריון לשנת 2023.

מידע מפורט באשר לסיכונים השונים הכרוכים בפעילות הבנק וניהולם, נכלל בדוח הסיכונים המפורסם באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: <https://www.mercantile.co.il/private/about-mercantile/financial-report>

4. יעדים ואסטרטגיה עסקית

- במהלך הרבע הרביעי של שנת 2021 אישר דירקטוריון הבנק תכנית אסטרטגית רב שנתית לשנים 2022 עד 2026.
- אסטרטגית הבנק כוללת מספר כיווני פעולה עיקריים:
- הרחבת הפעילות הקמעונאית של הבנק (משקי בית, הלוואות לדיור ועסקים קטנים), בצמיחה בפלחי אוכלוסיה ספציפיים.
 - צמיחה בפעילות מול לקוחות מסחריים.
 - הגדלת הפעילות מול הרשויות המקומיות. לרבות, מול ספקי הרשויות ומול עובדי הרשויות.
 - התייעלות תפעולית.

5. מידע נוסף

נגד הבנק תלויות ועומדות תובענות משפטיות שהוגשו על ידי לקוחות הבנק וכן צדדים שלישיים שונים - שראו עצמם נפגעים או ניזוקים מפעילות הבנק במהלך העסקים הרגיל.

לפרטים נוספים באשר לתביעות המהותיות שהוגשו כנגד הבנק, ההתפתחויות שחלו בתביעות אלו בתקופה הדוח והשלכותיהן האפשריות על תוצאות הבנק - ראה ביאור 11ב' בתמצית הדוחות הכספיים.

חלק ב' - מצב העסקים והתפתחות התוצאות העסקיות

6. התפתחויות כלכליות ומגמות

עוד לפני פרוץ מלחמת "חברות ברזל" ביום 7 באוקטובר 2023, היוותה שנת 2023 תקופה מאתגרת לפעילות הכלכלית. מחד, חלק מהביצועים הכלכליים הצביעו על חוזקה בדגש על שוק העבודה שהמשיך להציג שיעור אבטלה נמוך ומאידך, חלק מהביצועים הצביעו דווקא על התמתנות בענפי המשק המרכזיים כפועל יוצא של הצמצום המוניטרי שהוביל בנק ישראל במסגרת התהליך לריסון האינפלציה. השחיקה בכוח הקנייה של משקי הבית, הביאה להאטה ברכישות בכרטיסי האשראי, להתמתנות בקצב רכישת דירות ולשינוי המגמה במחירי השכירות. המלחמה יצרה מציאות כלכלית מורכבת הרבה יותר, כאשר שוק העבודה נפגע כתוצאה מגיוס מילואים נרחב ופינוי של תושבים רבים מאזורי הלחימה, רמת התנוודתיות ואי הוודאות בשווקים הפיננסיים עלתה בחדות, הכנסות המדינה נפגעו על רקע ירידה בפעילות הכלכלית במקביל לעליה חדה בהוצאות הצבאיות והאזרחיות ועוד. תמורות אלו הביאו בסופו של דבר בין היתר להתמתנות בקצב האינפלציה, כאשר מדד המחירים לצרכן עלה בשנת 2023 ב- 3% לעומת 5.3% בשנת 2022.

על פי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ברבעון הרביעי של 2023 נרשמה ירידה של 19.4% (במונחים שנתיים) בתמ"ג ביחס לרבעון השלישי באותה שנה. הרבעון התאפיין בירידה חדה בתמ"ג העסקי, בהוצאה לצריכה פרטית, בהשקעות ובסחר חוץ. במקביל נרשמה עליה חדה בהוצאה לצריכה ציבורית על רקע הוצאות הממשלה הקשורות למלחמה. בשנת 2023 כולה, נרשמה צמיחה של 2% בתמ"ג, וירידה של 0.1% בתוצר לנפש. הרבעון הראשון של שנת 2024 התאפיין בהתאוששות הדרגתית בפעילות הכלכלית במשק, כאשר ההתאוששות באה לידי ביטוי בנתוני הצריכה הפרטית, בשימוש בכרטיסי אשראי, בשיפור בשוק העבודה, ובעליה בהכנסות המדינה ממיסים. על פי המדד המשולב לבחינת מצב המשק של בנק ישראל ההתאוששות החלה כבר בדצמבר 2023 כאשר המדד עלה באותו חודש ב- 0.52% לאחר שירד בחודשים אוקטובר ונובמבר. בינואר ובפברואר 2024, המדד המשיך להצביע על התאוששות המשק כאשר עלה ב- 0.38% וב- 0.46% בהתאמה. נתוני המדד המשולב לחודש מרס 2024 שפורסמו לאחרונה מצביעים על ירידה של 0.05%. ירידה זו מצביעה בעיקר על מידת היציבות בהתאוששות ועל רמת אי ודאות גבוהה.

ביום 8 באפריל 2024, העריכה חטיבת המחקר של בנק ישראל שבשנת 2024 מדינת ישראל תצמח בשיעור של 2% ובשנת 2025 המשק כבר יצמח בקצב של 5%. הנחת העבודה המרכזית של בנק ישראל לגבי הצמיחה היא שהשפעת הלחימה תמשך לאורך כל שנת 2024 אך בקצב הולך ופוחת, ובשנת 2025 ללחימה כבר לא תהיה השפעה ישירה על המשק.

בחודשים נובמבר 2023 עד ינואר 2024 נרשמה ירידה בייצור התעשייתי, כאשר הייצור התעשייתי בענפי הטכנולוגיה העילית ירד בשיעור של 4% במונחים שנתיים. רכישות הצרכנים בכרטיסי אשראי בתקופה שבין דצמבר 2023 לפברואר 2024 התאוששו ועלו בכ- 5.3%. הגירעון המסחרי (ללא אוניות, מטוסים, יהלומים וחומרי גלם) של ישראל הסתכם בחודשים ינואר - מרס 2024, ב- 16.8 מיליארד ש"ח לעומת 22.5 מיליארד ש"ח באותם החודשים אשתקד.

הכנסות הממשלה הסתכמו ברבעון הראשון של השנה ב- 121 מיליארד ש"ח, לעומת 120.7 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. בהכנסות ממיסים ישירים נרשמה ירידה של 1.2% ואילו בהכנסות ממיסים עקיפים נרשמה עליה של 4.7%. הוצאות הממשלה בתקופה זו הסתכמו בכ- 147 מיליארד ש"ח, לעומת 106.5 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. נתון זה מגלם גידול של 38.1% ביחס לגידול מתוכנן של 12.9%. הגידול נובע בעיקר מהוצאות גבוהות במערכת הביטחון עקב המלחמה. שיעור הגידול בנטרול הוצאות המלחמה עמד על כ- 12.2%. על רקע הנתונים הללו נרשם ברבעון הראשון גירעון של כ- 26 מיליארד ש"ח לעומת עודף של כ- 14.2 מיליארד ש"ח שנרשם ברבעון הראשון בשנה שעברה.

התפתחויות בחשיפה לסיכונים בסיס

היקף החשיפה "הכלכלית" במגזר הצמוד למדד עומד על 3,470 מיליון ש"ח ליום 31 במרס 2024 לעומת 3,275 מיליון ש"ח בסוף שנת 2023. לפרטים נוספים ראה פרק 12 סיכון שער חליפין (סיכון בסיס).

התפתחות בחשיפה לריבית

החשיפה הכלכלית לעליה מקבילה של 100 נ"ב בעקומי התשואות עלתה במהלך הרבעון הראשון של שנת 2024. הגידול בחשיפה נובע בעיקר מרכישת אגרות חוב בתיק אגרות החוב הזמינות למכירה.

לפרטים נוספים באשר להשלכות בגין שינויים אפשריים במשתני השוק (ריבית, שערי החליפין, ואינפלציה), על הון הבנק - ראה פרק 12 להלן.

התפתחויות כלכליות אחרות

להלן נתונים באשר להתפתחויות כלכליות נוספות במשק, בתקופת הדוח: ברבעון הראשון של שנת 2024 נרשם גירעון תקציבי בפעילות הממשלה בסך של כ- 26 מיליארד ש"ח, זאת לעומת עודף תקציבי בסך של כ- 14.2 מיליארד ש"ח שנרשם בתקופה המקבילה אשתקד. בתום הרבעון הראשון, הגירעון המצטבר ב- 12 החודשים האחרונים הגיע לרמה של כ- 117.3 מיליארד ש"ח או 6.2% במונחי תוצר. הגידול החד בגירעון ב- 12 החודשים האחרונים מוסבר ע"י גידול חד בהוצאות הממשלה על רקע המלחמה במקביל ליציבות יחסית בשיעור ההכנסות. ביום 8 באפריל 2024, העריכה חטיבת המחקר של בנק ישראל שבסוף שנת 2024 הגירעון של הממשלה יעמוד על 6.6% במונחי תוצר ובסוף שנת 2025 השיעור צפוי לרדת לרמה של 4.6%.

מסקר כח אדם למרס 2024 שפורסם ע"י הלמ"ס, עולה שאחוז הבלתי מועסקים במשק עומד על כ- 3.1% מכוח העבודה בדומה לשיעור שנרשם בדצמבר 2023. אחוז הבלתי מועסקים, האחוז בכוח העבודה שעומד על 63% בתוספת נתונים נוספים לגבי שיעור המשרות הפנויות והמגמות בשכר העבודה מעידים על כך ששוק העבודה בישראל נמצא בסביבת תעסוקה מלאה.

מדד המחירים לצרכן עלה ברבעון הראשון של שנת 2024 ב- 1% והאינפלציה השנתית הסתכמה בשיעור של 2.7% לעומת שיעור של 3% בסוף שנת 2023. המדד בניכוי ירקות ופירות עלה ב- 2.4%, המדד ללא דיור עלה בשיעור של 2.8% והמדד ללא אנרגיה עלה ב- 2.6%.

לאור התגברות עליות המחירים, לחצי האינפלציה בארץ ובעולם וחציית הגבול העליון של היעד בישראל, החל בנק ישראל במהלך שנת 2022 להעלות את הריבית במשק, בדומה לצעדי הצמצום המוניטרי בהם נקטו בנקים מרכזיים רבים בעולם. במהלך שנת 2023 ריבית בנק ישראל עלתה בשיעור מצטבר של 1.50%, ובסוף השנה שיעור הריבית עמד על 4.75%. ביום 1 בינואר 2024, הודיע בנק ישראל על הורדת הריבית ב- 0.25% לרמה של 4.50%, לראשונה זה 20 חודשים, על רקע התמתנות בסביבה האינפלציונית. בהחלטות הריבית של ה- 26 בפברואר 2024 ושל ה- 8 באפריל 2024 בנק ישראל החליט להותיר את הריבית ללא שינוי תוך שהוא מדגיש שעל רקע המלחמה, מדיניות הוועדה המוניטרית מתמקדת בייצוב השווקים והפחתת אי הוודאות, לצד יציבות מחירים ותמיכה בפעילות הכלכלית. ציפיות האינפלציה לשנה הראשונה (הנגזרות מההפרש שבין תשואת אגרות החוב "הצמודות" לתשואת אגרות החוב ה"שקליות"), הסתכמו בסוף מרס 2024 בשיעור של 3.6% לעומת שיעור של 2.95% בסוף שנת 2023. ציפיות אלו גבוהות מעט מהגבול העליון של טווח יעד האינפלציה שנקבע על ידי הממשלה (3% - 1%).

בשנת 2023 נרשמה תנודתיות גבוהה בשער החליפין, והרבעון הראשון של 2024 התאפיין במגמה דומה. בסיכומו של הרבעון הראשון השקל נחלש ביחס לדולר ארה"ב בכ- 2.5%, וביחס ללירה שטרלינג בשיעור של כ- 1.5%. לעומת זאת השקל התחזק בכ- 0.25% ביחס לאירו ובכ- 4.3% ביחס לליין היפני.

התפתחויות בשוק ההון

למרות המלחמה שפרצה בתחילת הרבעון הרביעי, מדדי המניות המובילים בישראל הצליחו לסיים את שנת 2023 בתשואות חיוביות נאות. יחד עם זאת, תשואות אלו היו עדיין נמוכות מממוצע התשואות שהשיגו מדדי המניות המובילים בארה"ב ובאירופה. הרבעון הראשון של שנת 2024 התאפיין במגמה חיובית בשווקי המניות בארץ ובעולם כאשר מדד ת"א 35 עלה בכ- 8.5%, מדד הבנקים עלה בכ- 6.8%, מדד הנדל"ן עלה בכ- 3.6% ומדד מניות ה-SME60 עלה בכ- 9.6%. בתקופה זו בארה"ב ובאירופה מדדי המניות המובילים עלו בכ- 7% עד 10% בממוצע.

בשוק אגרות החוב המקומי הרבעון הראשון התאפיין בעליית תשואות לכל אורך העקום. עליית התשואות נרשמה על רקע עליית תשואות בשוק האג"ח בארה"ב, עליה בציפיות האינפלציה בישראל והערכות בשוק ההון שבנק ישראל לא ימהר להוריד את הריבית במשק.

במהלך הרבעון מדינת ישראל הנפיקה אגרות חוב נקובות דולר בהיקף של כ- 8 מיליארד דולר. אגרות החוב הונפקו לתקופות של 5, 10 ו- 30 שנה ובמרווח תשואה גבוה יחסית לזה שנרשם בתקופה שלפני המלחמה.

בעשרת החודשים הראשונים של שנת 2023 ההנפקות המקומיות של אג"ח ממשלתי נעשו בהיקף חודשי ממוצע של כ- 6 מיליארד ש"ח. על רקע צרכי הגיוס הגבוהים של הממשלה בשל המלחמה, קצב ההנפקות עלה לרמה של כ- 13.5 מיליארד ש"ח בממוצע בחודשים נובמבר ודצמבר 2023. ברבעון הראשון של שנת 2024 היקף ההנפקות החודשי הממוצע עלה לרמה של כ- 16.5 מיליארד ש"ח.

חטיבת המחקר של בנק ישראל פרסמה ביום 8 לאפריל 2024 הערכה שהגירעון הממשלתי יגיע בתום שנת 2024 לרמה של 6.6% במונחי תוצר ו- 4.6% במונחי תוצר בתום שנת 2025 וזאת לעומת 5.7% ו- 3.8% בהתאמה בתחזית שניתנה בינואר 2024. כמו כן, הם העריכו שיחס החוב לתוצר יעמוד על 67% בתום השנה כאשר יחס זה ישמר גם בתום שנת 2025. המחזור היומי הממוצע במניות וניירות ערך המירים הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2024 בכ- 2.1 מיליארד ש"ח, נתון שמגלם עליה בשיעור של כ- 7% לעומת הנתון שנרשם בשנת 2023.

הסכום שגויס מהציבור בשוק הראשוני על ידי החברות באמצעות הנפקת מניות, כתבי אופציות, ואגרות חוב להמרה, ברבעון הראשון של שנת 2024 הסתכם בכ- 3.1 מיליארד ש"ח לעומת גיוס של כ- 9.9 מיליארד ש"ח במהלך שנת 2023 כולה.

מדד תל גוב - צמודות (מדד של אג"ח ממשלתי צמוד מדד) ירד ברבעון הראשון של 2024 בשיעור של כ- 0.30%, ומדד תל גוב - לא צמודות (מדד של אג"ח ממשלתי שקלי) ירד בשיעור של כ- 0.50%.

ברבעון הראשון של שנת 2024 נרשם גיוס נטו בקרנות הנאמנות בהיקף של כ- 15 מיליארד ש"ח לעומת גיוס נטו בהיקף של כ- 34 מיליארד ש"ח בשנת 2023 כולה. על רקע העלאת הריבית, הקרנות הכספיות המשיכו לבלוט עם גיוס נטו של כ- 7.7 מיליארד ש"ח. בקרנות האג"ח בישראל נרשם גיוס נטו של כ- 3.3 מיליארד ש"ח וזאת לאחר שבשנת 2023 נרשם באפיק הזה פדיון נטו של כ- 24.5 מיליארד ש"ח. כמו כן, הקרנות "המנייתיות" גייסו כ- 0.5 מיליארד ש"ח בעוד קרנות "חול" גייסו כ- 3.7 מיליארד ש"ח.

בנוסף, חברות דירוג האשראי הבינלאומיות, Moody's ו-Fitch שמדרגות את ישראל ברמה של A1 ו-A+ בהתאמה, הודיעו כי בעקבות המלחמה הן החליטו להכניס את דירוג האשראי של ישראל לבחינה מחודשת. חברת Fitch הודיעה על הכנסת מדינת ישראל ל"מעקב דירוג שלילי" (Rating Watch Negative). בחברה ציינו שעל אף שזה אינו התרחיש המרכזי שלהם, מצב של הסלמה נוספת במלחמה שיכלול יותר מחזית אחת, עלול להביא לעליה חדה בעלויות הלחימה, פגיעה בתשתיות, פגיעה מתמשכת בצריכה ובהשקעות ובכך להביא להרעה משמעותית במדדי האשראי של המדינה. חברת Moody's הודיעה על הכנסת ישראל ל"מעקב להורדת דירוג" (Review For Downgrade). בחברה ציינו שישיראל כבר הוכיחה בעבר חוסן כלכלי אל מול עימותים צבאיים, יחד עם זאת, חומרת האירועים הנוכחיים מעלה אפשרות של פגיעה ארוכת טווח במצב הכלכלי ומדדי האשראי של ישראל.

ביום 18 באפריל 2024 הורידה חברת דירוג האשראי S&P (אליה חשוף הבנק לשינויי הדירוג בחישובי הלימות ההון שלו) את דירוג האשראי של מדינת ישראל מרמה של AA- לרמה של A+ וכן המשיכה בקביעת תחזית דירוג "שלילית". הורדת הדירוג הינה המשך ישיר להודעת החברה ביום 24 באוקטובר 2023 במסגרתה הורדה תחזית הדירוג מ"ציבה" ל"שלילית" ובמסגרתה הודיעה החברה כי הורדת דירוג האשראי עלולה להתבצע במידה והעימות הצבאי יתרחב באופן מהותי, כאשר תרחיש הבסיס מניח שהסכסוך הצבאי יתמקד ברצועת עזה ולא יתרחב לאזורים נוספים. הורדת הדירוג שבוצעה הינה על רקע מתקפת הטיילים האיראנית והחשש הגובר להתגברות הסכסוך הצבאי.

ביום 9 בפברואר 2024, הודיעה חברת Moody's כי החליטה להוריד את דירוג האשראי של מדינת ישראל מדירוג של A1 לדירוג של A2. החלטה זו הינה המשך להחלטה קודמת על הכנסת ישראל למעקב להורדת דירוג. בנוסף, החברה עדכנה את תחזית הדירוג ל"שלילית", אשר מבטאת אפשרות של הורדה נוספת בעתיד. הורדת דירוג האשראי הינה הפעם הראשונה מאז החלה מדינת ישראל להיות מדורגת בדירוג אשראי בינלאומי. מודי'ס הסבירה את ההחלטה כמו גם את הורדת התחזית בכך שהשלכות המלחמה מעלות באופן מהותי את הסיכונים הפוליטיים בישראל, ועשויות להחליש את הרשות המחוקקת והרשות המבצעת ולפגוע בחוסנה הפיסקלי של המדינה.

ביום 2 באפריל 2024, חברת דירוג האשראי הבינלאומית Fitch הודיעה שהיא מסירה את מדינת ישראל מ-"Rating Watch Negative" ומאשררת את דירוג האשראי הנוכחי ברמה של A+. כמו כן, החברה עדכנה את התחזית ל"שלילית" (Negative Outlook).

7. התפתחות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר

א. רווח ורווחיות

הרווח הנקי של הבנק הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2024 בסך של 184 מיליון ש"ח, לעומת 237 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, המהווה ירידה בשיעור של כ- 22.4%.

תשואת הרווח הנקי על ההון העצמי הסתכמה ברבעון הראשון של השנה בשיעור של 14.7%, לעומת 23.0% בתקופה המקבילה אשתקד ולעומת תשואה בשיעור של 21.9% בכל שנת 2023. הגורמים העיקריים שהשפיעו על התוצאות העסקיות של הבנק ברבעון הראשון של השנה, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, היו:

- ירידה בסך של 35 מיליוני ש"ח בהכנסות הריבית, נטו, קיטון של 6.2%.
- עליה בסך של 2 מיליוני ש"ח בהכנסות שאין מריבית, גידול של 1.8%.
- עליה בסך של 3 מיליוני ש"ח בהוצאות בגין הפסדי אשראי, גידול של 5.7%.
- עליה בסך של 22 מיליוני ש"ח בבסיס ההוצאות התפעולי, גידול של 8.6%. הגידול נרשם בעיקר בהוצאות השכר.

ב. הכנסות והוצאות

ההכנסות מריבית, נטו, הסתכמו ברבעון הראשון של השנה בסך של 528 מיליון ש"ח, לעומת 563 מיליון ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד - ירידה בשיעור של 6.2%. הירידה בהכנסות מריבית, נטו, מוסברת כדלקמן:

- ירידה בשיעור של 2.3% ביתרה הממוצעת של הנכסים המניבים.
- ירידה בשיעור של 0.34 נקודות האחוז בפער הריבית, מפער בשיעור של 2.91% ברבעון הראשון של שנת 2023, לפער בשיעור של 2.57% בתקופת הדוח.

להלן טבלה המפרטת את התפלגות הפעילות הפיננסית בבנק ופערי הריבית בחתך מגזרי הצמדה, והתרומה להכנסות הריבית שנרשמה בכל אחד ממגזרים אלו ברבעון הראשון של שנת 2024, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס					
2023			2024		
הכנסות מריבית	פער הריבית	שיעור הנכסים	הכנסות מריבית	פער הריבית	שיעור הנכסים
מיליוני ש"ח	%		מיליוני ש"ח	%	
515	3.02	90	486	2.82	87
57	1.46	8	42	1.27	10
(9)	(0.40)	2	-	0.63	3
563	2.91	100	528	2.57	100

מגזר הצמדה
לא צמוד
צמוד מדד
מטבע חוץ
סך הכל

להלן ניתוח מרכיבי השינוי בהכנסות הריבית:

המגזר השקלי הלא צמוד - הכנסות הריבית, נטו ממגזר זה ירדו ברבעון הראשון של שנת 2024 בכ- 29 מיליון ש"ח לעומת הרבעון המקביל אשתקד, והיוו כ- 92% מכלל הכנסות הריבית בבנק, לעומת 91% בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בהכנסות הריבית במגזר זה, מוסבר בקיטון של כ- 0.2% בתשואת הנכסים נושאי הריבית וכן מירידה בשיעור של כ-9% בעודף הנכסים נושאי הריבית במגזר (12.1 מיליארד ש"ח בתקופה הנוכחית לעומת 13.3 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה). עיקר הירידה בעודף הנכסים הינה ביתרת הפקדונות בבנק ישראל.

המגזר השקלי צמוד המדד - הכנסות הריבית, נטו ממגזר זה ירדו ברבעון הראשון של שנת 2024 בכ- 15 מיליון ש"ח לעומת הרבעון המקביל אשתקד, והיוו כ- 8% מכלל הכנסות הריבית בבנק לעומת 10% בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בהכנסות הריבית במגזר זה הינו בעיקר כתוצאה מירידה בסך של כ- 23 מיליון ש"ח בהכנסות מהפרשי הצמדה למדד (עלית מדד של 0.3% בתקופה הנוכחית לעומת 1.1% בתקופה המקבילה) שקוזה מגידול בהכנסות עקב עליה ביתרת הנכסים הממוצעת המיוחסת למגזר.

מגזר המט"ח וצמוד המט"ח - הכנסות הריבית במגזר זה ברבעון הראשון של שנת 2024 לא היו בהיקף מהותי וזאת לעומת רישום הוצאה של 9 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד בעיקר כתוצאה מהגדלת ההשקעה באגרות חוב במטבע חוץ. משקל הכנסות הריבית, נטו של מגזר זה מכלל הכנסות הריבית, נטו של הבנק אינו מהותי.

למידע נוסף באשר להתפתחות והתפלגות הכנסות הריבית ומרווחי הריבית בחתך מוצרים בנקאיים ובחתך מגזרי הצמדה - ראה "דוח שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים" (נספח מס' 1 בדוח על ה"ממשל התאגיד").

להלן נתונים לגבי התפתחות הכנסות הריבית בחתך מגזרי פעילות פיקוחיים:

מגזר פעילות:	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		שיעור השינוי
	2024	2023	
	מיליוני ש"ח		
			%
משקי בית	185	182	1.6
עסקים קטנים וזעירים	202	212	(4.7)
עסקים בינוניים	57	57	-
עסקים גדולים	30	25	20.0
בנקאות פרטית	5	6	(16.7)
גופים מוסדיים	2	7	(71.4)
ניהול פיננסי	47	74	(36.5)
סך הכל הכנסות ריבית	528	563	(6.2)

הכנסות המימון שאינן מריבית - ברבעון הראשון של שנת 2024 נרשמו הכנסות בסך של כ- 27 מיליון ש"ח, לעומת הכנסות בסך של כ- 19 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העליה שנרשמה בהכנסות המימון שאינן מריבית, מוסברת בעיקר מרישום הכנסות ממימוש אגרות חוב בסך של כ- 15 מיליון ש"ח לעומת 1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. במקביל נרשמה ירידה בסך של כ- 5 מיליון ש"ח בהכנסות מהפרשי שער.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2024 בסך של 56 מיליון ש"ח, לעומת הוצאה של 53 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול מוסבר בעיקר ברישום הוצאות בסך של 50 מיליון ש"ח על בסיס קבוצתי ברבעון הראשון של שנת 2024, לעומת הוצאות בסך 23 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד ורישום הוצאה פרטנית של 6 מיליון ש"ח לעומת הוצאה של 30 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה.

הגידול בהוצאה הקבוצתית נובע בעיקר מעדכון ההפרשות להפסדי אשראי עקב השלכות שליליות אפשריות של מלחמת "חרבות ברזל" על מצב הלווים ואיכות האשראי. עדכון ההפרשות נעשה במסגרת מרכיב המקרו הכולל השפעה של שינויים אפשריים בתנאים המקרו כלכליים על הסתברות כניסת לווים לכשל ושיעור ההפסד במקרה של כניסת לווה לכשל וכן מעדכון מרכיב ההתאמות האיכותיות במסגרתו מבוצעות התאמות שונות ביחס לציפיות ומגמות שאינן באות לידי ביטוי בתצפיות הנכללות במודלים השונים ובתוצריהם.

במסגרת חישוב ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי, כמו גם במסגרת תהליכים שמבצע הבנק לצורך הקצאת הון ותרחישי קיצון, נעשה שימוש במתודולוגיה הקושרת בין מדדי המקרו להפסדי הבנק הכלכליים. מתודולוגיה זו שימשה גם לביצוע מבחני הרגישות של הפרשה קבוצתית (ראו להלן). במסגרת מבחנים אלו הבנק ניתח את ההשפעה על ההפסד של גורמים מקרו כלכליים, שהעיקריים שבהם הם אבטלה ותמ"ג.

ההנחות ששימשו בחישוב ההפרשה הקבוצתית הן אבטלה בשיעור של כ-6.0% וצמיחה בתוצר בשיעור של כ-2.0% בשנים עשר החודשים הבאים

להערכת הבנק, עליה של כ-0.5% בשיעור האבטלה וירידה בשיעור הצמיחה השנתי של 0.7% בתמ"ג, היו גורמים לעליה של כ-53 מיליון ש"ח בהפרשה הקבוצתית.

להערכת הבנק, ירידה של כ-0.2% בשיעור האבטלה ועליה בשיעור הצמיחה השנתי של 0.3% בתמ"ג, היו גורמים לירידה של כ-23 מיליון ש"ח בהפרשה הקבוצתית.

יודגש כי ההפרשה בפועל מושפעת ממשתנים רבים ושונים, ענפיים ומקרו כלכליים, וכן מהערכות סובייקטיביות. זאת ועוד, מבחני רגישות נועדו לבחון שינויים במצבי מציאות שכיחים ונורמליים, ותקפותם פוחתת במצבי אי וודאות חריפה דוגמת מלחמה.

לאור האמור, יכולת הניבוי של חישוב הרגישות את ההפרשה שתידרש בפועל בהינתן הפרמטרים הכלכליים בשיעורים שצוינו לעיל, הינה מוגבלת. כן יודגש כי השפעות אלו אינן לינאריות ועל כן לא ניתן לגזור מההערכות שהובאו לעיל את ההשפעה שתהיה לשינוי אחר בפרמטרים הכלכליים העיקריים שצוינו לעיל.

בהקשר זה יצוין כי הנחת הבסיס בהתייחס למצב הביטחוני הינה מצב מלחמה בעצימות גבוהה על פני מספר חודשים וכן תמרון נרחב בחזית הדרומית ואירועים ביטחוניים בעצימות נמוכה יחסית בחזית הצפונית. התארכות משמעותית של משך המלחמה ו/או התפתחות מערכה רב-זירתית עשויים לחייב בחינה מחדש של הנחות העבודה.

יודגש עוד כי בהעדר מודל מוגדר ואחיד להערכת ההפרשה הקבוצתית הנדרשת בנסיבות שתוארו לעיל ולאור העובדה שבנסיבות העניין הליך קביעת ההפרשה כרוך באומדנים ובהערכות סובייקטיביות, יש לנקוט משנה זהירות בבחינת מבחני הרגישות שהוצגו לעיל ובעריכת השוואה בעניין זה בין הבנקים.

להלן נתונים לגבי התפתחות ההוצאות בגין הפסדי אשראי ברבעון הראשון של שנת 2024, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד:

הרכב ההוצאה	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
	2024	2023	שינוי
	מיליוני ש"ח		
הוצאות בגין הפסדי אשראי:			
- על בסיס פרטני	6	30	(24)
- על בסיס קבוצתי*	50	23	27
סך הכל	56	53	3

* לרבות מחיקות חשבונאיות בגין חובות נחותים שההוצאה להפסדי אשראי בגינם מוערכת על בסיס קבוצתי, שהסתכמו ברבעון הראשון של השנה בסך של 46 מיליון ש"ח (בתקופה המקבילה אשתקד כ- 41 מיליון ש"ח), בניכוי גביית חובות שנמחקו בעבר, שהסתכמו ברבעון הראשון של השנה בסך של 36 מיליון ש"ח (בתקופה המקבילה אשתקד - 41 מיליון ש"ח).

למידע נוסף לגבי התפתחות החובות הבעייתיים בבנק ליום 31.3.2024 וסיווגם, ולגבי מדדי איכות תיק האשראי של הבנק - ראה פרק 11 להלן.

ההכנסות מעמלות הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2024 ב- 84 מיליון ש"ח, לעומת 90 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - ירידה בשיעור של 6.7%. הירידה בהכנסות מעמלות נובעת ברובה מירידה מעמלות ניהול חשבון בעיקר בשל מתווה ההקלות לאוכלוסיית מעגל ראשון וכן מירידה בעמלות מטבע חוץ.

להלן נתונים לגבי התפתחות ההכנסות מעמלות ברבעון הראשון של שנת 2024, לעומת התקופה המקבילה אשתקד:

סוג העמלה	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
	2024	2023	שיעור השינוי
	מיליוני ש"ח		
ניהול חשבון	37	41	(9.8)
כרטיסי אשראי	14	14	-
פעילות בניירות ערך	5	5	-
טיפול באשראי	5	6	(16.7)
הפרשי המרה	8	10	(20.0)
עמלות מעסקי מימון	8	7	14.3
עמלות אחרות	7	7	-
סך כל העמלות	84	90	(6.7)

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2024 ב- 277 מיליון ש"ח, לעומת 255 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - עליה בשיעור של 8.6%.

ג. התפתחויות ברווח כולל אחר

להלן מידע באשר להתפתחות הרווח הכולל האחר:

שינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
	2023	2024
	מיליוני ש"ח	
	(49)	(11)
38	(14)	(14)
(14)	(49)	(25)
24		
	3	2
(1)	-	1
1	3	3
-	(46)	(22)
24	16	8
(8)	(30)	(14)
16		

- התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה
 - הפסדים, נטו, שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן
 - רווחים שסווגו מחדש לרווח והפסד
- סך הכל התאמות בגין אגרות חוב זמינות למכירה
- הטבות לעובדים
 - רווח אקטוארי לתקופה
 - הפסד שסווג מחדש לרווח והפסד
- סך הכל התאמה בגין הטבות לעובדים
- סך הכל לפני מס
- השפעת המס
- סך הכל שינויים ברווח כולל אחר

הרישום של הפסד כולל אחר ברבעון הראשון של שנת 2024 בסך של 14 מיליון ש"ח, לעומת הפסד כולל אחר של 30 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, נובע משני גורמים בעלי השפעה מנוגדת:

- ירידה בסך של 38 מיליון ש"ח במרכיב ההפסדים מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב זמינות למכירה, הכלולות בתיק ניירות הערך של הבנק, עקב התמתנות עליית התשואות לפדיון באגרות החוב לעומת התקופה המקבילה אשתקד.
- ירידה של 1 מיליון ש"ח ברווחים האקטואריים בגין הטבות לעובדים.

8. מבנה הנכסים ההתחייבויות, ההון וההלימות ההון והשינויים שחלו בהם

א. התפתחויות בנכסים ובהתחייבויות

להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים:

שינוי ביחס ליום		ליום 31 בדצמבר 2023	ליום 31 במרס 2023	ליום 31 במרס 2024	סעיף מאזני
31 בדצמבר 2023	31 במרס 2023				
%		מיליוני ש"ח			
(0.2)	(1.2)	63,789	64,417	63,674	סך כל המאזן
(10.2)	(31.4)	9,152	11,985	8,216	מזומנים ופקדונות בבנקים
4.1	8.5	7,410	7,109	7,712	ניירות ערך
1.2	5.7	45,678	43,718	46,223	אשראי לציבור, נטו
(0.5)	(1.4)	50,306	50,741	50,042	פקדונות הציבור
(14.7)	(29.2)	387	466	330	אגרות חוב
0.3	0.5	642	641	644	כתבי התחייבות נדחים
3.4	20.8	4,977	4,262	5,147	הון עצמי

ניירות ערך

התפלגות תיק ניירות ערך לפי מגזרי הצמדה	ליום 31 במרס 2024	ליום 31 בדצמבר 2023	שיעור השינוי
	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	%
מטבע ישראלי לא צמוד	6,633	6,328	4.8
מטבע ישראלי צמוד למדד	104	104	-
מטבע חוץ ומטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ	962	965	(0.3)
מניות- פריטים שאינם כספיים	13	13	-
סך הכל	7,712	7,410	4.1

להלן נתונים לגבי התפלגות השקעות הבנק בניירות ערך על פי הסיווג לתיקים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים:

ליום 31 במרס 2024			ליום 31 בדצמבר 2023		
עלות מופחתת(*)	שווי הוגן	הערך במאזן	עלות מופחתת(*)	שווי הוגן	הערך במאזן
מיליוני ש"ח					
1,386	1,153	1,386	1,461	1,257	1,461
6,781	6,313	6,313	6,343	5,936	5,936
-	-	-	-	-	-
13	13	13	13	13	13
8,180	7,479	7,712	7,817	7,206	7,410

איגרות חוב

מוחזקות לפדיון

זמינות למכירה

למסחר

מניות

שאינן למסחר

סך הכל ניירות ערך

* במניות - עלות

לאור מגמת העליה בתשואות לפדיון שנרשמה בשוק אגרות החוב ברבעון הראשון של שנת 2024, נרשמה בתקופת הדוח עליה בהפסדים שטרם מומשו הכלולים בתיק אגרות החוב הזמין למכירה שהסתכמו ליום 31 במרס 2024, בסך של 503 מיליון ש"ח, המהווים כ- 7.4% מיתרת התיק (31.12.2023 - הפסדים בסך 424 מיליון ש"ח המהווים 7.1% מיתרת התיק).

עם פרוץ המלחמה חלה עליה משמעותית בשיעור התשואה של אגרות חוב ממשלתיות במיוחד על רקע החשש מהורדת דירוג אשראי אפשרית של מדינת ישראל (כפי שהיא באה לידי ביטוי בעדכון אופק הדירוג של שלושת חברות דירוג האשראי הבינלאומיות והורדת דירוג האשראי של מדינת ישראל על ידי מוד'ס ולאחר תאריך המאזן על ידי S&P) ועלייה בפרמיית הסיכון של מדינת ישראל כפי שהיא משתקפת בחוזי CDS. יתרת ההפסדים שטרם מומשו ביחס לתיק אגרות החוב הזמינות למכירה נכון למועד הסמך לפרסום הדוחות מסתכמת בכ- 480 מיליון ש"ח.

עיקר ההפסדים בתיק ניירות הערך נבע מעליית תשואות בשוק ההון, שהוסברה בשינויים בשיעורי הריבית ושינוי בציפיות האינפלציה. עוד יצוין כי עיקר ההפסדים בתיק מיוחס לאגרות חוב שהונפקו על ידי ממשלות (ממשלת ישראל וממשלת ארה"ב).

בהתבסס על האמור לעיל, מעריכה הנהלת הבנק שהפסדים אלה נובעים משינויים בשוק ולא מהפסדי אשראי. לפרטים בדבר בחינת ירידת ערך של איגרות חוב זמינות למכירה, ראו ביאור 12 לדוחות הכספיים לשנת 2023.

ביום 17 במאי 2022 העביר הבנק איגרות חוב מהתיק הזמין למכירה לתיק המוחזק לפדיון, בהיקף כולל של כ- 633 מיליון ש"ח. יתרת ההפסד שטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן ליום 31 במרס 2024 בגין איגרות החוב האמורות, הסתכם לסך של 131 מיליון ש"ח לפני מס.

אשראי לציבור

יתרת האשראי לציבור, נטו עלתה ברבעון הראשון של שנת 2024 בשיעור של 1.2%.

מגזר הצמדה	ליום 31 במרס 2024	ליום 31 בדצמבר 2023	שיעור השינוי
	מיליוני ש"ח		%
שקל לא צמוד	40,114	39,625	1.2
שקל צמוד מדד	5,737	5,575	2.9
מטבע חוץ (כולל צמוד מט"ח)	372	478	(22.2)
סך הכל	46,223	45,678	1.2

להלן התפלגות האשראי לציבור, בחתך ענפי משק, בחתך יתרת חוב רשומה:

ענף משק	ליום 31 במרס 2024			ליום 31 בדצמבר 2023		
	אשראי לציבור	חובות בעייתיים	הפרשה להפסדי אשראי	אשראי לציבור	חובות בעייתיים	הפרשה להפסדי אשראי
	מיליוני ש"ח			מיליוני ש"ח		
אנשים פרטיים - אחר	5,182	102	156	5,051	98	154
אנשים פרטיים - הלוואות לדיר	12,970	172	77	12,607	176	75
בינוי ונדל"ן	7,065	221	185	7,072	223	180
מסחר	5,632	336	156	5,576	318	141
תעשיה	2,954	161	83	3,032	158	108
שירותים עסקיים אחרים	1,666	34	59	1,689	38	58
תחבורה ואחסנה	1,714	37	42	1,671	40	40
שירותים ציבוריים וקהילתיים	7,001	79	62	6,914	80	63
אחרים (פחות מ- 5%)	2,940	67	81	2,970	57	85
סך הכל	47,124	1,209	901	46,582	1,188	904

להלן נתונים תמציתיים לגבי התפתחות סיכון האשראי הבעייתי בבנק:

סיווג חוב	ליום 31 במרס 2024			ליום 31 בדצמבר 2023			שיעור השינוי
	מאזני	חוץ מאזני	סיכון כולל	מאזני	חוץ מאזני	סיכון כולל	
	מיליוני ש"ח			מיליוני ש"ח			%
סיכון אשראי בעייתי לא צובר	668	1	669	698	1	699	(4.3)
סיכון אשראי בעייתי צובר	541	48	589	490	46	536	9.9
סך הכל	1,209	49	1,258	1,188	47	1,235	1.9

פקדונות הציבור

פקדונות הציבור ירדו ברבעון הראשון של שנת 2024 בשיעור של 0.5% לעומת 31 בדצמבר 2023.

שיעור השינוי %	ליום 31 בדצמבר 2023			ליום 31 במרס 2024			מגזר הצמדה
	סה"כ	לזמן קצוב	לפי דרישה	סה"כ	לזמן קצוב	לפי דרישה	
	מיליוני ש"ח						
(0.5)	46,774	30,886	15,888	46,536	31,062	15,474	שקל לא צמוד
(3.5)	1,141	1,141	-	1,101	1,101	-	שקל צמוד מדד
0.6	2,391	1,200	1,191	2,405	1,202	1,203	מט"ח ^(*)
(0.5)	50,306	33,227	17,079	50,042	33,365	16,677	סך הכל

* לרבות צמוד למטבע חוץ.

תיק ניירות הערך המוחזקים בבנק עבור לקוחות הסתכם ליום 31 במרס 2024 בסך כולל של 13.55 מיליארד ש"ח לעומת סך של כ- 12.96 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2023.

אגרות חוב

להלן נתונים לגבי הרכב והתפתחות יתרת אגרות החוב שהונפקו על ידי הבנק:

ההרכב	ליום 31 במרס 2024	ליום 31 בדצמבר 2023	שיעור השינוי
	מיליוני ש"ח		%
אגרות חוב צמודות	330	387	(14.7)
סך הכל	330	387	(14.7)

ברבעון הראשון של שנת 2024 נפרעו כ-46 מיליון ש"ח ערך נקוב, אגרות חוב סידרה ד'.

כתבי התחייבות נדחים

להלן נתונים לגבי הרכב והתפתחות יתרת כתבי ההתחייבות הנדחים שהונפקו על ידי הבנק:

ליום 31 במרס 2024	ליום 31 בדצמבר 2023	שיעור השינוי
מיליוני ש"ח		%
525	520	1.0
119	122	(2.5)
644	642	0.3

הון הבנק

ליום 31.3.2024 הסתכם הון הבנק ב- 5,147 מיליון ש"ח, עליה בשיעור של כ-3.4% בהשוואה להון הבנק ביום 31.12.2023. ביום 16 באפריל אישרה האסיפה הכללית של הבנק חלוקת דיבידנד בסך של 175 מיליון ש"ח, לפרטים ראה סעיף 19 ד' להלן (עמוד 56).

יחס ההון לסך המאזן

ליום 31.3.2024 הסתכם בכ- 8.1% (31.3.2023 - 6.6% - 31.12.2023 7.8%).

ב. הלימות הון

יחס הלימות ההון הוגדר כיחס שבין אמצעי ההון של הבנק (ברובד הראשון וברובד השני), לבין נכסי הסיכון של הבנק כהגדרתם בהוראות ניהול בנקאי תקין מס' 211 - 201 שפורסמו על ידי בנק ישראל (להלן: "כללי באזל").

במסגרת ההנחיות שנכללו ב"כללי באזל", נדרשו התאגידים הבנקאיים לקיים יחסי הון מינימליים, כדלקמן:

- יחס ההון העצמי ברובד הראשון - לא יפחת משיעור של 9%.

- יחס הלימות ההון הכולל - לא יפחת משיעור של 12.5%.

בנוסף לדרישת ההון המזערית נקבעה גם דרישת הון נוספת בגין הלוואות לדיוור, בשיעור המהווה 1% מהיקף תיק ההלוואות לדיוור של התאגיד הבנקאי. דרישת הון זו הסתכמה בתוספת של 0.24% ליחס ההון העצמי ברובד הראשון, נכון ליום הדיווח.

יחס ההון לרכיבי סיכון

31.12.2023	31.3.2024	
%		
12.58	12.84	- יחס ההון העצמי ברובד הראשון לרכיבי סיכון
14.98	15.22	- יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.23	9.24	- יחס ההון העצמי ברובד הראשון הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
12.50	12.50	- יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

(א) יעדים

מדיניות הבנק באשר ליעדי הלימות ההון של הבנק, נגזרת מהתיאבון לסיכון של הבנק שאושר על ידי הדירקטוריון. במסגרת מדיניות זו, הנחה הדירקטוריון את הבנק לשמר רמת הלימות הון העולה הן על הסף שהוגדר על ידי בנק ישראל, והן על השיעור הנגזר מתוצאות סקר "ICAAP". שיעורי הלימות ההון של הבנק ליום הדוח עולים על אלו שנקבעו על ידי הדירקטוריון.

(ב) ניהול ההון ומגבלות

הבנק קבע מדיניות שמרנית לניהול יתרות ההון הפיקוחי, נכסי הסיכון, ויחסי הלימות ההון הנגזרים ממרכיבים אלו, שתאפשר לבנק לעמוד במגבלות שנקבעו על ידי בנק ישראל. במטרה לתמוך במדיניות זו קבע הדירקטוריון את המגבלות ל- 9.5% בהתייחס ליחס ההון העצמי רובד 1 ו- 12.8% ליחס ההון הכולל, בתוקף מ- 1.4.2022 ואילך.

בנוסף, נקבעו על ידי הבנק ספי התרעה גבוהים יותר, המיועדים לתמוך במגבלות שנקבעו על ידי בנק ישראל והדירקטוריון, גם במקרה של עליה רגולטורית אפשרית בדרישות המינימליות של הלימות ההון. ספי התרעה אלו מנוטרים על ידי הבנק באופן שוטף.

לדירוג האשראי של מדינת ישראל ישנה השפעה על דרישות ההון, נוכח העובדה שדרישות ההון בגין חשיפות לממשלה, ליישומים סקטור ציבורי (בעיקר רשויות מקומיות) ולבנקים, נגזרות מדירוג האשראי של המדינה.

ביום 18 באפריל 2024 הורידה חברת דירוג האשראי S&P (אליה חשוף הבנק לשינויי הדירוג בחישובי הלימות ההון שלו) את דירוג האשראי של מדינת ישראל מרמה של AA- לרמה של A+, בהתאמה לדירוג האשראי העדכני יוחמר משקל הסיכון שנקבע ביחס לסגמנטים השונים ובדגש על יישומים סקטור ציבורי.

ביום 16 באפריל החליטה האסיפה הכללית של הבנק על חלוקת דיבידנד בסך של 175 מיליון ש"ח לחברת האם. החלוקה בוצעה בפועל ביום 18 באפריל 2024.

במידה והורדת הדירוג הייתה מתרחשת ביום 31 במרס 2024, היה יחס הון רובד 1 של הבנק עומד על 12.22% ויחס ההון הכולל עומד על 14.49%, ירידה של 0.62% ו- 0.73%, בהתאמה.

במידה וחלוקת הדיבידנד הייתה מתרחשת ביום 31 במרס 2024, היה יחס הון רובד 1 של הבנק עומד על 12.40% ויחס ההון הכולל עומד על 14.78%, ירידה של 0.44% בשני היחסים.

אילו הורדת הדירוג וחלוקת הדיבידנד היו מתרחשות ביום 31 במרס 2024, היו יחסי הלימות ההון של הבנק מסתכמים כך: יחס הון רובד 1 של 11.81% ויחס הון כולל של 14.07%, המבטאים ירידה של 1.03% ו- 1.15%, בהתאמה.

הון הבנק להלימות ההון כולל בתוכו את יתרת ההפסדים שטרם מומשו בגין אגרות חוב זמינות למכירה בסכום של כ- 389 מיליון ש"ח וכן יתרת הפסדים אקטואריים בסך כ- 25 מיליון ש"ח בגין התאמות הנובעות ממדידת הטבות לעובדים.

נכון למועד הסמך לפרסום דוח זה יתרת ההפסדים שטרם מומשו בגין אגרות חוב זמינות למכירה לא השתנתה באופן מהותי.

(ג) ניתוח רגישות

להלן נתונים באשר להשלכות האפשריות של תרחישים שונים על יחסי הלימות ההון של הבנק:

גידול (קיטון) ביחס הלימות ההון				תאור התרחיש
יחס הלימות ההון הכולל		יחס הון עצמי ברובד הראשון		
ליום 31 בדצמבר 2023	ליום 31 במרס 2024	ליום 31 בדצמבר 2023	ליום 31 במרס 2024	
%				
0.25	0.25	0.25	0.25	- עליה בסך של 100 מיליון ש"ח בהון העצמי ברובד הראשון
(0.37)	(0.37)	(0.30)	(0.31)	- עליה בסך של 1 מיליארד ש"ח בנכסי הסיכון

(ד) רכישת שיפוי לתיק "ערבויות המכר"

בתחילת שנת 2024, הוארך תוקף ההסכמים, שנחתמו בעבר בין הבנק לבין מבטחי משנה בעלי דירוג בינלאומי גבוה (להלן: "הסכמי שיפוי"), במסגרתם התחייבו מבטחי המשנה לשפות את הבנק בגין הפסדי אשראי עתידיים שעלולים להיגרם לו, בשל חילוט אפשרי של ערבויות (לרבות התחייבויות למתן ערבויות), שמנפיק הבנק במסגרת מימון פרויקטים בתחום הבניה, מכוח חוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות), התשל"ה - 1974 וערבויות אחרות הקשורות לפרויקטים אלו - ויהיו בתוקף החל מיום 1 בינואר 2024 ועד ליום 31 בדצמבר 2024.

היקף הערבויות (לרבות התחייבויות למתן ערבויות), עליהן חל ההסכם הסתכם ליום 31.3.2024 בסך של כ- 1.4 מיליארד ש"ח. ההתחייבות לשיפוי, כאמור, הפחיתה את נכסי הסיכון של הבנק ליום 31.3.24 בסך של כ- 0.3 מיליארד ש"ח והגדילה בשיעור של כ- 0.10% את יחס ההון העצמי ברובד הראשון של הבנק (31.12.2023 - 0.10%).

(ה) הקלה בגין תוכנית התייעלות

ביום 12 בינואר 2016 פרסם בנק ישראל מכתב בנושא: "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל", במסגרתו הודיע בנק ישראל על הקלות שיינתנו בחישוב יחס הלימות ההון, לבנקים שיישמו תוכנית התייעלות (שתעמוד באמות המידה שנקבעו על ידו), לרבות היתר לפריסת ההשלכות הנובעות מתוכנית ההתייעלות לתקופה של חמש שנים.

במהלך שנת 2020 יישם הבנק תוכנית התייעלות העומדת בקריטריונים שנקבעו על ידי בנק ישראל, לפריסת ההשלכות הנובעות מתוכנית ההתייעלות לתקופה של חמש שנים, בחישוב יחס הלימות ההון. אימוץ ההקלה, הגדיל את יחס ההון העצמי של הבנק ליום 31.3.2024 בשיעור של 0.03% (31.12.2023 - 0.03%).

(ו) יחס המינוף

להלן נתונים לגבי מרכיבי יחס המינוף בבנק:

ליום 31 בדצמבר 2023	ליום 31 במרס 2024	מרכיבי התחשיב	
מיליוני ש"ח			
5,034	5,180	• ההון העצמי, ברובד הראשון	
67,836	67,657	• סך החשיפות	
%		שיעורי המינוף	
7.4	7.7	• יחס המינוף	
4.5	4.5	• יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים	

בהמשך להקלות שנקבעו על ידי בנק ישראל בהוראת השעה להתמודדות עם משבר הקורונה פרסם הפיקוח על הבנקים ביום 20.12.2023 עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 218 לפיו הוארכה תקופת ההקלה שבה הופחת יחס המינוף המזערי הנדרש מ- 5% ל- 4.5% באופן מעשי, עד ליום 31.12.2025.

(ז) דיבידנדים

חלוקת דיבידנד על ידי הבנק כפופה לעמידה במגבלות שנקבעו בחוק החברות ובהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 331 הדנה בחלוקת דיבידנדים בתאגידים בנקאיים. בתקופת הדוח, לא חולקו על ידי הבנק דיבידנדים. ביום 16 באפריל 2024 אישרה האסיפה הכללית חלוקת דיבידנד בסך 175 מיליון ש"ח, לראשונה מאז שנת 2014, בהתאם להחלטת הדירקטוריון ביום 14 באפריל 2024. ביום 18 באפריל 2024 בוצעה חלוקה בפועל בסך 175 מיליון ש"ח.

9. מגזרי פעילות פיקוחיים

א. כללי

מגזרי הפעילות הפיקוחיים, הוגדרו על ידי בנק ישראל בתיקון להוראה בהתבסס על מאפייני לקוחותיהם, כגון: אופי פעילותם (בהתייחס ללקוחות הפרטיים), או מחזורם העסקי (בהתייחס ללקוחות העסקיים), במתכונת הקושרת על בסיס אחיד וחד ערכי, בין הלקוחות השונים בכלל המערכת הבנקאית, לבין מגזרי הפעילות הפיקוחיים. להרחבה ביחס להגדרות המגזרים הפיקוחיים ולפרטים בדבר המתודולוגיה ששימשה להקצאת ההכנסות וההוצאות בחתך מגזרי פעילות, ראה ביאור 29 בדוחות הכספיים לשנת 2023.

ב. ריכוז נתונים כספיים

להלן מידע באשר להתפלגות הפעילות העסקית בבנק בחתך מגזרי פעילות.

(1) נתונים מאזניים:

• אשראי לציבור

להלן נתונים לגבי התפתחות יתרת האשראי לציבור, נטו - בחתך מגזרי פעילות:

מגזר פעילות:	ליום 31 במרס 2024	ליום 31 בדצמבר 2023	שיעור השינוי
	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	%
משקי בית	17,922	17,431	2.8
בנקאות פרטית	11	11	-
עסקים קטנים וזעירים	14,572	14,591	(0.1)
עסקים בינוניים	7,610	8,018	(5.1)
עסקים גדולים	6,108	5,627	8.5
סך כל האשראי	46,223	45,678	1.2

בתקופת הדוח נרשמה עליה בשיעור של 1.2% בהיקף האשראי, העליה באשראי אפיינה בעיקר את מגזר משקי הבית שעלה בשיעור של כ- 2.8% בהובלת תחום הדיור, והמגזר עסקים גדולים שעלה בשיעור של 8.5%. מנגד במגזר עסקים קטנים וזעירים נרשמה יציבות ובמגזר עסקים בינוניים ירידה בשיעור של 5.1%.

• פקדונות הציבור

להלן נתונים לגבי התפתחות פקדונות הציבור - בחתך מגזרי פעילות:

מגזר פעילות:	ליום 31 במרס 2024	ליום 31 בדצמבר 2023	שיעור השינוי
	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	%
משקי בית	16,595	16,277	2.0
בנקאות פרטית	1,949	1,933	0.8
עסקים קטנים וזעירים	11,877	11,999	(1.0)
עסקים בינוניים	4,791	4,634	3.4
עסקים גדולים	9,221	10,569	(12.8)
גופים מוסדיים	5,609	4,894	14.6
סך כל הפקדונות	50,042	50,306	(0.5)

הירידה בהיקף הפקדונות נובעת מירידה בהיקף הפקדונות במגזר עסקים גדולים, שקוזה בעיקר בעליה בהיקף הפקדונות במגזרי משקי בית, עסקים בינוניים וגופים מוסדיים.

(2) נתונים תוצאתיים:

להלן נתונים לגבי התפתחות ההכנסות בבנק בחתך מגזרי פעילות ברבעון הראשון של שנת 2024, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד:

מגזר פעילות:	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
			שיעור השינוי %
	2023	2024	
	מיליוני ש"ח		
משקי בית	217	218	0.5
בנקאות פרטית	7	6	(14.3)
עסקים קטנים וזעירים	252	237	(6.0)
עסקים בינוניים	68	68	-
עסקים גדולים	28	33	17.9
גופים מוסדיים	7	2	(71.4)
ניהול פיננסי	93	75	(19.4)
סך כל ההכנסות	672	639	(4.9)

ברבעון הראשון של שנת 2024 נרשמה ירידה בשיעור של 4.9% בהכנסות הבנק. הירידה בהכנסות נובעת מירידה בעיקר במגזרים עסקים קטנים וזעירים, גופים מוסדיים ומגזר ניהול פיננסי.

הירידה בהכנסות נובעת בעיקרה מקיטון בהכנסות ריבית, נטו, בעיקר בשל ירידה בתשואה נטו של נכסים נושאי ריבית ויתרתם הממוצעת של הנכסים המניבים.

להלן נתונים לגבי התפתחות הרווח הנקי בבנק בחתך מגזרי פעילות ברבעון הראשון של שנת 2024, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד:

מגזר פעילות:	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
			שיעור השינוי %
	2023	2024	
	מיליוני ש"ח		
משקי בית	76	59	(22.4)
בנקאות פרטית	4	2	(50.0)
עסקים קטנים וזעירים	52	39	(25.0)
עסקים בינוניים	30	21	(30.0)
עסקים גדולים	14	16	14.3
גופים מוסדיים	4	-	(100.0)
ניהול פיננסי	57	47	(17.5)
סך הרווח הנקי	237	184	(22.4)

נתונים עיקריים על תוצאות הפעילות בחתך מגזרי פעילות פיקוחיים עיקריים:

(1) מגזר משקי בית נתונים עיקריים:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס			
שיעור השינוי			
2023	2024		
מיליוני ש"ח			
%			
1.6	182	185	הכנסות מריבית, נטו
(5.7)	35	33	הכנסות שאינן מריבית
0.5	217	218	סך ההכנסות
100.0	-	9	הוצאות בגין הפסדי אשראי
7.8	102	110	הוצאות תפעוליות ואחרות
(22.4)	76	59	רווח נקי

סך ההכנסות במגזר משקי בית עלו ברבעון הראשון של שנת 2024 בשיעור של 0.5% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. מנגד, ההוצאות בגין הפסדי אשראי עלו בשנת 2024 בשיעור של 100% עקב הגדלת הפרשות להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי בעיקר עקב השלכות אפשרויות של מלחמת "חרבות ברזל".

בסיכום הרבעון הראשון של שנת 2024 הרווח הנקי ירד בשיעור של 22.4%. הירידה ברווח הנקי מוסברת בגידול הוצאות המגזר ובעיקר הגדלת הפרשות להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי.

(2) מגזר עסקים קטנים וזעירים נתונים עיקריים:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס			
שיעור השינוי			
2023	2024		
מיליוני ש"ח			
%			
(4.7)	212	202	הכנסות מריבית, נטו
(12.5)	40	35	הכנסות שאינן מריבית
(6.0)	252	237	סך ההכנסות
(31.3)	48	33	הוצאות בגין הפסדי אשראי
9.8	122	134	הוצאות תפעוליות ואחרות
(25.0)	52	39	רווח נקי

ההכנסות במגזר עסקים קטנים וזעירים ירדו ברבעון הראשון של שנת 2024 בשיעור של 6.0% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. הירידה בהכנסות ריבית, נטו מיוחסת בעיקר לירידה שנרשמה בהכנסות מרווח מפעילות אשראי. מנגד, ההוצאות בגין הפסדי אשראי ירדו ברבעון הראשון של שנת 2024 ביחס לתקופה מקבילה אשתקד בשיעור של כ- 31.3%.

בסיכום הרבעון הראשון של שנת 2024 הרווח הנקי ירד בשיעור של 25.0%. הירידה ברווח הנקי, מוסברת מקיטון בהכנסות מריבית, נטו, וגידול בהוצאות המגזר, שקוזזו בחלקן מקיטון הוצאות בגין הפסדי אשראי.

(3) מגזר עסקים בינוניים נתונים עיקריים:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
שיעור השינוי	2023	2024
%	מיליוני ש"ח	
-	57	57
-	11	11
-	68	68
220.0	5	16
5.9	17	18
(30.0)	30	21
		הכנסות מריבית, נטו
		הכנסות שאינן מריבית
		סך ההכנסות
		הוצאות בגין הפסדי אשראי
		הוצאות תפעוליות ואחרות
		רווח נקי

ההכנסות במגזר עסקים בינוניים נותרו יציבות ברבעון הראשון של שנת 2024 לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

העליה בהוצאות להפסדי אשראי נובעת בעיקר מהגדלת הפרשות להפסדי אשראי על בסיס פרטני וכן מהגדלת הפרשות להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי בעיקר עקב השלכות אפשרויות של מלחמת "חרבות ברזל".

בסיכום הרבעון הראשון של שנת 2024 הרווח הנקי ירד בשיעור של 30.0%. הירידה ברווח הנקי, מוסברת בעיקר מעליה בהוצאות להפסדי אשראי.

(4) מגזר עסקים גדולים נתונים עיקריים:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס			
שיעור השינוי	2023	2024	
%	מיליוני ש"ח		
20.0	25	30	הכנסות מריבית, נטו
-	3	3	הכנסות שאינן מריבית
17.9	28	33	סך ההכנסות
-	(1)	(1)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
16.7	6	7	הוצאות תפעוליות ואחרות
14.3	14	16	רווח נקי

ההכנסות במגזר עסקים גדולים עלו ברבעון הראשון של שנת 2024 בשיעור של 17.9% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. העליה בהכנסות מוסברת בעיקר בגידול בהכנסות מריבית, נטו. העליה בהכנסות ריבית, נטו מיוחסת בעיקר לעליה בהכנסות מרווח מפעילות פקדונות, כתוצאה מהעליה בריבית בנק ישראל. בנוסף, נרשמה גם עליה בהכנסות מרווח מפעילות אשראי בעיקר בגין השפעת כמות חיובית (צמיחת אשראי).

בסיכום הרבעון הראשון של שנת 2024 הרווח הנקי עלה בשיעור של 14.3%. העליה ברווח הנקי, מוסברת בעיקר מגידול בהכנסות מריבית, נטו.

(5) מגזר ניהול פיננסי נתונים עיקריים:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
שיעור השינוי	2023	2024
	מיליוני ש"ח	
%		
(36.5)	74	47
47.4	19	28
(19.4)	93	75
(200.0)	1	(1)
-	5	5
-	-	-
(17.5)	57	47

ההכנסות במגזר ניהול פיננסי ירדו ברבעון הראשון של שנת 2024 בשיעור של 19.4% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. הירידה בהכנסות נובעת בעיקר מקיטון בהכנסות מריבית, נטו. הקיטון בהכנסות ריבית, נטו נובע מהירידה בהכנסות מהפרשי הצמדה ובירידה ביתרת הפקדונות המופקדים בבנק ישראל. הגידול בהכנסות שאינן מריבית נובע מגידול ברווחים ממימוש ניירות ערך זמינים למכירה שקוזזו בירידה בהכנסות מהפרשי שער.

בסיכום הרבעון הראשון של שנת 2024 הרווח הנקי ירד בשיעור של 17.5%, בהתאמה לירידה בבסיס ההכנסות המיוחס למגזר (בעיקר ירידה בהכנסות ריבית, נטו).

חלק ג' - סקירת הסיכונים

10. תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם

א. כללי

פעילות הבנק במכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים פיננסיים נגזרים, כרוכה בנטילת וניהול סיכונים: סיכוני אשראי, סיכוני שוק, סיכוני נזילות, סיכונים תפעוליים, וסיכוני ציות.

הסיכונים העיקריים אליהם חשוף הבנק במסגרת פעילותו הבנקאית כוללים: סיכון אשראי, סיכון שוק, סיכון נזילות, סיכון תפעולי (ובכלל זה סיכוני טכנולוגיות מידע וסיכון סייבר), סיכונים משפטיים, סיכון ציות והטבות הון, סיכון מוניטין וסיכונים אסטרטגיים.

הבנק פועל בהתאם למסגרת ניהול הסיכונים שנקבע בקבוצה, בהתאמה לאופי הפעילות הייחודי של הבנק, הסביבה בה הוא פועל בהתאם להנחיות בנק ישראל.

לאור ההשלכות הצפויות של מלחמת "חרבות ברזל", קיימת עלייה ברמת אי הודאות אשר תביא לעלייה בהערכה הכללית של פרופיל הסיכונים בשים לב לסיכון האשראי.

הבנק מנטר ומוודא קיום המשכיות עסקית, נאותות יחסי הון ונזילות (לרבות, בדרך של קיום תרחישי קיצון) וכן ניתן ביטוי בהוצאה להפסדי אשראי להשפעות המלחמה ומתקיים ניטור אחר לקוחות בענפים החשופים להשפעות המלחמה.

ב. מידע נוסף

מידע מפורט באשר לסיכונים השונים הכרוכים בפעילות הבנק ואופן ניהולם נכלל בדוח הסיכונים שפורסם באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: <https://www.mercantile.co.il/private/about-mercantile/financial-report>

11. סיכון האשראי

להלן נתונים לגבי התפלגות האשראי בבנק בחתך סוג האשראי ואיכות תיק האשראי:
(א) התפלגות תיק האשראי בחתך איכות האשראי:

ליום 31 במרס 2024			
מסחרי	דיור	פרטי	סך הכל
מיליוני ש"ח			
27,665	12,682	4,781	45,128
5,700	1,262	1,701	8,663
33,365	13,944	6,482	53,791
392	116	299	807
414	55	73	542
522	117	29	668
1,328	288	401	2,017
106	5	32	143
1,434	293	433	2,160
34	-	22	56
34,799	14,237	6,915	55,951
522	117	29	668
-	-	-	-
522	117	29	668

ליום 31 בדצמבר 2023			
מסחרי	דיור	פרטי	סך הכל
מיליוני ש"ח			
27,629	12,305	4,627	44,561
5,833	1,075	1,719	8,627
33,462	13,380	6,346	53,188
405	126	327	858
353	68	70	491
562	108	28	698
1,320	302	425	2,047
105	4	28	137
1,425	306	453	2,184
34	-	22	56
34,887	13,686	6,799	55,372
562	108	28	698
-	-	-	-
562	108	28	698

סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי⁽¹⁾:

סיכון אשראי מאזני

סיכון אשראי חוץ מאזני⁽³⁾

סך סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי

סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי:

א. לא בעייתי

ב. בעייתי צובר

ג. בעייתי לא צובר

סה"כ סיכון אשראי מאזני

סיכון אשראי חוץ מאזני⁽³⁾

סך סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי

מזה: חובות צוברים, בפיגור 90 ימים או יותר

סך הכל סיכון אשראי כולל של הציבור⁽²⁾

מידע נוסף על סך נכסים שאינם מבצעים:

א. חובות לא צוברים

ב. נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו

סך הכל נכסים שאינם מבצעים של הציבור

סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי⁽¹⁾:

סיכון אשראי מאזני

סיכון אשראי חוץ מאזני⁽³⁾

סך סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי

סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי:

א. לא בעייתי

ב. בעייתי צובר

ג. בעייתי לא צובר

סה"כ סיכון אשראי מאזני

סיכון אשראי חוץ מאזני⁽³⁾

סך סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי

מזה: חובות צוברים, בפיגור 90 ימים או יותר

סך הכל סיכון אשראי כולל של הציבור⁽²⁾

מידע נוסף על סך נכסים שאינם מבצעים:

א. חובות לא צוברים

ב. נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו

סך הכל נכסים שאינם מבצעים של הציבור

1. סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
2. סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
3. סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(ב) תנועה באשראי לציבור לא צובר:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2024			
חובות לא צוברים			
מסחרי	דיוור	פרטי	סך הכל
מיליוני ש"ח			
562	108	28	698
46	23	12	81
(14)	(10)	(7)	(31)
(49)	-	(2)	(51)
(23)	(4)	(2)	(29)
522	117	29	668

יתרת חוב רשומה אשראי לא צובר לתחילת שנה

בתקופת הדיווח:

אשראי שסווג כלא צובר במהלך התקופה

אשראי שחזר לצבור הכנסות ריבית

אשראי שנימחק חשבונאית

אשראי שנפרע

יתרת חובות לא צוברים לסוף התקופה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2023 ⁽¹⁾			
חובות לא צוברים			
מסחרי	דיוור	פרטי	סך הכל
מיליוני ש"ח			
361	86	26	473
97	26	11	134
(13)	(15)	(7)	(35)
(8)	-	(1)	(9)
(22)	(2)	(2)	(26)
415	95	27	537

יתרת חוב רשומה אשראי לא צובר לתחילת שנה

אשראי שסווג כלא צובר במהלך התקופה

אשראי שחזר לצבור הכנסות ריבית

אשראי שנימחק חשבונאית

אשראי שנפרע

יתרת חובות לא צוברים לסוף התקופה

1. סווג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים.

(ג) מדדי איכות תיק האשראי:

ליום 31 במרס 2024	ליום 31 במרס 2023	ליום 31 בדצמבר 2023
%		

סך הכל:

ניתוח איכות האשראי לציבור

1.4	1.2	1.5	שיעור אשראי שאינו צובר מיתרת האשראי לציבור
1.5	1.3	1.6	שיעור אשראי שאינו צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור
2.6	2.1	2.6	שיעור אשראי בעייתי מיתרת האשראי לציבור
4.3	4.0	4.4	שיעור אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מיתרת האשראי לציבור

ניתוח ההוצאות בגין הפסדי אשראי לתקופת הדיווח

0.5	0.5	0.7	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
0.5	0.2	0.2	שיעור המחיקות החשבונאיות נטו מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור

ניתוח ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

1.9	1.6	1.9	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור
134.9	134.1	129.5	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור שאינו צובר
124.4	122.4	119.9	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי, מיתרת אשראי לציבור שאינו צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר
388.4	900.0	1,027.3	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מהמחיקות החשבונאיות נטו

מסחרי:

ניתוח איכות האשראי לציבור

1.8	1.5	1.9	שיעור אשראי שאינו צובר מיתרת האשראי לציבור
1.9	1.6	2.1	שיעור אשראי שאינו צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור
3.2	2.6	3.2	שיעור אשראי בעייתי מיתרת האשראי לציבור
4.6	4.1	4.6	שיעור אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מיתרת האשראי לציבור

ניתוח ההוצאות בגין הפסדי אשראי לתקופת הדיווח

0.7	0.8	0.9	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
0.8	0.3	0.2	שיעור המחיקות החשבונאיות נטו מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור

ניתוח ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

2.3	1.9	2.3	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור
128.0	126.5	120.1	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור שאינו צובר
120.1	116.9	113.3	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי, מיתרת אשראי לציבור שאינו צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר
309.3	729.2	978.3	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מהמחיקות החשבונאיות נטו

ליום 31 בדצמבר 2023	ליום 31 במרס 2023	ליום 31 במרס 2024
%		

אנשים פרטיים:

ניתוח איכות האשראי לציבור

0.6	0.5	0.6	שיעור אשראי שאינו צובר מיתרת האשראי לציבור
1.0	0.9	1.0	שיעור אשראי שאינו צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור
1.9	1.9	2.0	שיעור אשראי בעייתי מיתרת האשראי לציבור
8.4	7.9	7.7	שיעור אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מיתרת האשראי לציבור

ניתוח ההוצאות בגין הפסדי אשראי לתקופת הדיווח

0.9	0.1	0.5	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
0.4	0.2	0.3	שיעור המחיקות החשבונאיות נטו מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור

ניתוח ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

3.0	2.6	3.0	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור
550.0	481.5	537.9	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור שאינו צובר
308.0	295.5	305.9	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי, מיתרת אשראי לציבור שאינו צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר
810.5	1,625.0	975.0	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מהמחיקות החשבונאיות נטו

הלוואות לדיור:

ניתוח איכות האשראי לציבור

0.9	0.8	0.9	שיעור אשראי שאינו צובר מיתרת האשראי לציבור
0.9	0.8	0.9	שיעור אשראי שאינו צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור
1.4	1.2	1.3	שיעור אשראי בעייתי מיתרת האשראי לציבור
2.4	2.0	2.2	שיעור אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מיתרת האשראי לציבור

ניתוח ההוצאות בגין הפסדי אשראי לתקופת הדיווח

0.1	-	0.1	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
-	-	-	שיעור המחיקות החשבונאיות נטו מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור

ניתוח ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

0.6	0.6	0.6	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור
69.4	68.4	65.8	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור שאינו צובר
69.4	68.4	65.8	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי, מיתרת אשראי לציבור שאינו צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר
-	-	-	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מהמחיקות החשבונאיות נטו

א. ניתוח הפרשה להפסדי אשראי

(א) להלן נתונים לגבי התפתחות הפרשות להפסדי אשראי בבנק (במיליוני ש"ח):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2024

אשראי לציבור					מסחרי
סך הכל	בנקים, ממשלות, אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה	סך הכל	פרטי		
			לדיור	אחר	
מיליוני ש"ח					
962	2	960	161	82	717
56	(1)	57	7	2	48
(100)	-	(100)	(25)	-	(75)
42	-	42	21	-	21
(58)	-	(58)	(4)	-	(54)
960	1	959	164	84	711
58	-	58	8	7	43

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת התקופה
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי מחיקות חשבונאיות
גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות מחיקות חשבונאיות, נטו
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה*
* מזה-בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2023

סך הכל	בנקים, ממשלות, אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי		מסחרי
			לדיור	אחר	
736	1	735	72	136	527
53	1	52	(1)	1	52
(64)	-	(64)	-	(24)	(40)
44	-	44	-	22	22
(20)	-	(20)	-	(2)	(18)
769	2	767	71	135	561
47	-	47	6	5	36

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת התקופה
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי מחיקות חשבונאיות
גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות מחיקות חשבונאיות, נטו
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה*
* מזה-בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023

סך הכל	בנקים, ממשלות, אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי		מסחרי
			לדיור	אחר	
736	1	735	72	136	527
314	1	313	10	44	259
(240)	-	(240)	-	(93)	(147)
152	-	152	-	74	78
(88)	-	(88)	-	(19)	(69)
962	2	960	82	161	717
56	-	56	7	7	42

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה
הוצאות בגין הפסדי אשראי מחיקות חשבונאיות
גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות מחיקות חשבונאיות, נטו
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף השנה*
* מזה-בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

ב. התפלגות סיכון האשראי בחתך ענפי משק עיקריים

להלן תמצית נתונים לגבי התפתחות סיכון האשראי לציבור, החובות הבעייתיים, וההפרשות להפסדי אשראי - בחתך ענפי משק:

ליום 31 במרס 2024					
סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽²⁾	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽³⁾	הוצאות בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות, נטו	יתרת הפרשה להפסדי אשראי
מיליוני ש"ח					
3,130	2,922	153	9	35	83
6,733	6,564	79	2	2	94
3,118	2,944	161	5	-	105
6,358	5,942	344	30	15	165
2,215	2,077	36	4	3	66
7,616	7,505	81	-	-	65
5,268	5,080	107	(2)	(1)	127
34,438	33,034	961	48	54	705
14,233	13,940	172	2	-	84
6,912	6,479	102	7	4	164
55,583	53,453	1,235	57	58	953
7,853	7,853	-	(1)	-	1
63,436	61,306	1,235	56	58	954
368	338	29	-	-	6
621	621	-	-	-	-
989	959	29	-	-	6
55,951	53,791	1,264	57	58	959
8,474	8,474	-	(1)	-	1
64,425	62,265	1,264	56	58	960

ליום 31 בדצמבר 2023					
מיליוני ש"ח					
3,234	3,032	147	57	4	109
6,700	6,519	80	35	18	94
3,108	2,935	163	21	2	100
6,301	5,905	327	66	22	150
2,255	2,110	40	28	10	65
7,655	7,545	81	3	2	65
5,275	5,088	100	53	11	128
34,528	33,134	938	263	69	711
13,682	13,376	176	10	-	82
6,795	6,342	98	44	19	161
55,005	52,852	1,212	317	88	954
7,657	7,657	-	1	-	2
62,662	60,509	1,212	318	88	956
367	336	29	(4)	-	6
892	892	-	-	-	-
1,259	1,228	29	(4)	-	6
55,372	53,188	1,241	313	88	960
8,549	8,549	-	1	-	2
63,921	61,737	1,241	314	88	962

1. סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אג"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, כפי שחושב לצורך מגבלת חבות של לווה.
2. סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
3. סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור מסוגות
4. כולל הלוואות לדיור, שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה בסך של 34 מיליון ש"ח (31.12.2023 - זהה).

ג. חשיפה למדינות זרות

להלן תמצית נתונים לגבי חשיפת האשראי של הבנק למדינות זרות, כהגדרתה בהוראות בנק ישראל:

ליום 31 בדצמבר 2023			ליום 31 במרס 2024			שם המדינה
חשיפה			חשיפה			
סך הכל	חוץ מאזנית	מאזנית	סך הכל	חוץ מאזנית	מאזנית	
מיליוני ש"ח						
603	11	592	535	6	529	ארה"ב
663	274	389	458	246	212	אחר
1,266	285	981	993	252	741	סך החשיפה למדינות זרות
התפלגות היתרה						
9	1	8	8	-	8	חשיפה למדינות ה-PIGS
34	23	11	32	22	10	חשיפה למדינות LDC
7	2	5	6	1	5	חשיפה למדינות עם בעיות נזילות
1,216	259	957	947	229	718	חשיפה למדינות אחרות
1,266	285	981	993	252	741	סך כל החשיפה למדינות זרות

ברבעון הראשון של שנת 2024 נרשמה ירידה ניכרת בחשיפה המאזנית למדינות זרות, הנובעת מקיטון בחשיפה לבנקים.

ד. חשיפה למוסדות פיננסיים זרים

הנהלת הבנק בוחנת באופן שוטף את חשיפת הבנק לבנקים ומוסדות פיננסיים בחו"ל, ומקיימת דיונים לגבי היקף החשיפה והתאמתה להתפתחויות בבנקאות העולמית. התאמת החשיפה נשקלת תוך בחינת הפרמטרים: היקף חשיפה, דירוג האשראי של הבנק והמדינה בה פועל המוסד הפיננסי ונסיון העבר.

היקף חשיפת האשראי המכסימלי לכל מוסד פיננסי זר, נקבע על ידי דירקטוריון הבנק. חריגות ממגבלה זו נבחנות על ידי הנהלת הבנק, עבור כל מוסד פיננסי, בתדירות יומית.

המדינות העיקריות בהן רשומים המוסדות הפיננסיים הזרים הינן: ארה"ב, בלגיה וגרמניה. החשיפה המכסימלית של הבנק ליום 31 במרס 2024, ביחס לקבוצת מוסדות זרים הפועלים באותה מדינה, אינה עולה על 15% מ"בסיס ההון" של הבנק (כהגדרתו בהוראות בנק ישראל). סך חשיפת הבנק למוסדות פיננסיים הרשומים בארה"ב מסתכת לסך של כ- 294 מליון ש"ח, עיקרה בדירוג אשראי של A+.

להלן נתוני חשיפת האשראי של הבנק למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾:

ליום 31 בדצמבר 2023			ליום 31 במרס 2024			דירוג אשראי חיצוני ⁽⁵⁾
סיכון אשראי			סיכון אשראי			
חשיפת אשראי	חוץ מאזני		חשיפת אשראי	חוץ מאזני		
אשראי נוכחית ⁽⁴⁾	נוכחי ⁽³⁾	מאזני ⁽²⁾	אשראי נוכחית ⁽⁴⁾	נוכחי ⁽³⁾	מאזני ⁽²⁾	
מיליוני ש"ח						
404	*175	229	204	*156	48	AAA עד AA-
560	*76	484	429	*64	365	A+ עד A-
20	-	20	15	-	15	BBB+ עד BBB-
21	19	2	21	20	1	BB+ עד B-
1,005	270	735	669	240	429	סך כל חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים

*הוצג מחדש לאחר הכללת חשיפת אשראי בגין מבטחי משנה של ערבויות חוק מכו.
1. כולל חשיפה בגין בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים, דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים שבשליטת הגופים הנ"ל.
2. פקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באגרות חוב ונכסים בגין מכשירים נגזרים.
3. בעיקר ערבויות והתחייבויות למתן אשראי לרבות ערבויות להבטחת חובות של צד ג'.
4. יתרת הפקדונות שהופקדו במוסדות פיננסיים זרים הרשומים במדינות מסוימות הכלולות בתכנית החרום הכלכלית שגובשה עבורן באיחוד האירופאי וקרן המטבע הבינלאומית, הסתכמה ליום 31.3.2024 בסך של 8 מיליון ש"ח.
5. דירוג האשראי של המוסדות הפיננסיים הזרים המפורטים מעלה נערך בעיקר על ידי חברת הדירוג הבינלאומית Standard & Poor's.

ה. סיכוני אשראי בהלוואות לדיור

(1) כללי

בשנים האחרונות נרשם בשוק הדיור גידול בביקושים ובהיקף הביצועים של הלוואות לדיור, שגרמו לעלויות מחירים שנגזרו ממחסור בהיצע הדירות ביחס לביקושים אלו. העליה שנרשמה בהיקף ההלוואות לדיור (ובכלל זה עליה בהיקף הכספי הממוצע של הלוואות אלה), חורגת משיעורי הצמיחה במשק ומשיעורי העליה ברמת החיים ובהכנסות של משקי הבית.

(2) ניהול סיכוני האשראי

- בעקבות ההתפתחויות שתוארו לעיל, הגביר הבנק את הפיקוח על האשראי בתחום זה. הצעדים שנקטו על ידי הבנק, כוללים:
- הגבלת היקף ההלוואות שניתנות ב"בטחון דירת מגורים" (אך לא למטרת מגורים), באופן ששיעורן לא יעלה על 15% מיתרת האשראי לדיור.
 - הגבלת היקפי ההלוואות העלולות להטיל מעמסה על הלווה, כמתחייב מהוראה שפורסמה על ידי בנק ישראל, לפיה - נאסר על התאגידים הבנקאיים לאשר הלוואות שמרכיב ההחזר הגלום בהן עולה על 50% מ"כושר החזר" של הלווה (יצוין בהקשר זה, כי הבנק אינו נוהג לאשר בדרך כלל הלוואות לדיור, שמרכיב החזר החודשי הצפוי בגין עולה על 40% מהכנסות הלווה).
 - הגבלת היקפי ההלוואות המממנות שיעורים ניכרים משווי הנכס המשועבד, כמתחייב מהוראות שפורסמו על ידי בנק ישראל בנושא זה.
 - הגבלת סיכון הריבית בהלוואות לדיור, לפיהן הוגבל מרכיב ההלוואות ב"ריבית משתנה". ביום 27 בדצמבר 2020 תוקנה ההוראה כך שהמגבלה שהייתה קיימת בוטלה והחל מיום 17 בינואר 2021 המגבלה הקיימת מתייחסת לרכיב ריבית משתנה לבין סך ההלוואה לא יעלה על 2/3 מסכום ההלוואה (לעומת מגבלה של 1/3 מסכום ההלוואה).
 - שימוש ב"מקדמי ביטחון" (מבחיני עמידות) בתהליך אישור מסגרת ההלוואה. דהיינו, בטרם אישור מסגרת ההלוואה, בוחן הבנק את ההשלכות הצפויות בגין שינויים תיאורטיים במשתני השוק (בעיקר עליה בשיעור של 2-3 נקודות האחוז בשיעור הריבית השנתי) - על כושר החזר של הלווה.
 - שימוש שוטף בתרחישים תיאורטיים, לרבות תרחישי קיצון, לצורך ניתוח רגישות לגבי השינויים הצפויים בחשיפת הבנק לסיכוני אשראי - כנגזרת מהשינויים בפרמטרים הנבדקים.
 - קיום מעקבים שוטפים אחר ההתפתחויות בשוק הדיור, לרבות: שינויים במחירי הנכסים, שינויים בהיקף ההחזרים החודשיים של ההלוואות, וכו'.
 - עריכת הסדרים נקודתיים ללקוחות המתקשים לעמוד בהחזרים התקופתיים הנגזרים מהסכמי ההלוואות המקוריים.

היקף תיק ההלוואות לדיור של הבנק ליום 31.3.2024 מסתכם ב- 12,970 מיליון ש"ח (31.12.2023 - 12,607 מיליון ש"ח) עליה בשיעור של 2.9% לעומת סוף שנת 2023.

היקף ההלוואות לדיור שבוצעו על ידי הבנק ברבעון הראשון של שנת 2024 מסתכם בסך של כ- 747 מיליון ש"ח, מזה כ- 165 מיליון ש"ח בגין הלוואות שמוחזרו (בתקופה המקבילה אשתקד - 693 מיליון ש"ח ו- 74 מיליון ש"ח, בהתאמה).

הבנק בוחן את נאותות ההפרשה הקבוצתית בגין הלוואות לדיור באמצעות בחינה של התפתחות יחסי הכיסוי אל מול יתרות האשראי, התפתחות יתרות בפיגור מעל 30 יום ואשראי בחשיפה מוגברת לשינויים בריבית ושיעור החזר מהכנסה גבוה.

יתרת הפיגורים בתיק הלוואות לדיור ושאניה תחת סיווג בעייתי נכון ל- 31 במרס 2024 נותרה יציבה לעומת הרבעון הקודם ואף רשמה ירידה.

למלחמת "חרבות ברזל" עשויה להיות השפעה שלילית על יכולת ההחזר של לווים ולפיכך גובשו מתווים לדחיית תשלומים (לפרטים והרחבה בדבר המתווים ראו פרק 3 לעיל). נכון למועד הדיווח, קיימות יתרות חוב רשומות של הלוואות לדיור שנמצאות בדחיית תשלומים בהיקף של 632 מיליון ש"ח, כ- 13.8% לדחייה לתקופה של עד 3 חודשים והיתר לתקופה של עד 6 חודשים.

להלן נתונים, לגבי מאפייני סיכון מסוימים של תיק ההלוואות לדיור של הבנק:

מאפיין סיכון	ליום 31 במרס 2024	ליום 31 בדצמבר 2023
%		
שיעור ההלוואות לדיור שמימנו למעלה מ- 75% משווי הנכס	0.2	0.2
שיעור ההלוואות לדיור, שהחזר החודשי, בכל אחת מהן, עולה על 35% מהכנסת הלווה	13.9	13.7
שיעור ההלוואות לדיור בריבית משתנה, מסך תיק ההלוואות לדיור	60.9	60.9
שיעור ההלוואות לדיור שבגין בוצעה דחיית תשלומים לבקשת הלקוח	9.0	8.0

להלן נתונים באשר לפעילות הבנק בתחום ההלוואות לדיור, לרבות פרטים לגבי מאפייני תיק זה:

- התפלגות תיק ההלוואות לדיור (לרבות הלוואות בבטחון דירת מגורים) של הבנק, בחתך מאפיינים עיקריים:

- התפלגות בחתך בסיסי הצמדה:

מגזר הצמדה	ליום 31 במרס 2024	ליום 31 בדצמבר 2023
	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
%		
לא צמוד	9,118	8,905
צמוד למדד	3,793	3,640
מט"ח וצמוד מט"ח	59	62
סך הכל	12,970	12,607

- התפלגות בחתך מדרגות אשראי:

מדרגות אשראי (אלפי ש"ח)	ליום 31 במרס 2024	ליום 31 בדצמבר 2023
	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
%		
מ	עד	
-	600	2,728
600	1,200	5,604
1,200	4,000	4,386
4,000	-	252
סך הכל		12,970

- התפלגות בחתך מאפייני איכות תיק האשראי:

נתונים ומדדי איכות	ליום 31 במרס 2024	ליום 31 בדצמבר 2023
	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
%		
יתרת חוב רשומה	12,970	12,607
סכום בפיגור	283	300
הפרשה להפסדי אשראי	77	75
יתרת חוב רשומה של הלוואות לדיור שנמצאות בדחיית תשלומים	632	1,010
יתרת חובות בעייתיים	172	176
שיעור החוב הבעייתי (%)	1.3	1.4

- התפלגות ההלוואות לדיור (לא כולל הלוואות ב"בטחון דירת מגורים" בלבד) שניתנו ברבעון הראשון של שנת 2024, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד - בחתך מאפיינים עיקריים:

- התפלגות הביצועים בחתך שווי הבטחון

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס				שווי הביטחון (אלפי ש"ח)	
2023		2024		מ	עד
%	מיליוני ש"ח	%	מיליוני ש"ח		
5.1	29	2.4	12	-	800
10.1	58	8.1	41	800	1,200
59.5	341	62.5	316	1,200	3,000
25.3	145	27.0	137	3,000	-
100.0	573	100.0	506	סך הכל	

- התפלגות הביצועים בחתך שיעור המימון (LTV)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס				שיעור המימון (LTV) (%)	
2023		2024		מ	עד
%	מיליוני ש"ח	%	מיליוני ש"ח		
29.7	170	37.8	191	-	45
27.9	160	21.3	108	45	60
42.4	243	40.9	207	60	-
100.0	573	100.0	506	סך הכל	

- התפלגות הביצועים בחתך כושר החזר הלווה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס				שיעור ההחזר מההכנסה (%)	
2023		2024		מ	עד
%	מיליוני ש"ח	%	מיליוני ש"ח		
43.8	251	47.3	239	-	30
50.6	290	48.0	243	30	40
-	-	-	-	40	60
-	-	-	-	60	-
5.6	32	4.7	24	הלוואות נדחות ("בולט")	
100.0	573	100.0	506	סך הכל	

- התפלגות הביצועים בחתך תקופות לפירעון

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס				תקופת הפרעון (שנים)	
2023		2024		מ	עד
%	מיליוני ש"ח	%	מיליוני ש"ח		
12.2	70	11.7	59	-	20
7.2	41	11.1	56	20	25
80.6	462	77.2	391	25	-
100.0	573	100.0	506	סך הכל	

ו. סיכונים במתן אשראי לאנשים פרטיים

להלן פרטים באשר לצעדים הננקטים על ידי הבנק במסגרת ניהול סיכון האשראי לאנשים פרטיים, וההתפתחויות שחלו בסיכון זה ברבעון הראשון של שנת 2024.

(1) מאפייני תיק האשראי

הבנק גיבש מדיניות ומסגרת עבודה למתן אשראי לאנשים פרטיים. במסגרת זו נעזר הבנק במערכת תומכת החלטה (להלן: "המערכת"), הבוחנת מדדי פעילות ומדדי סיכון שונים של הלקוח הפרטי וקובעת לגביו דירוג סיכון (Credit Scoring) ורף מכסימלי למתן אשראי, המביא בחשבון את דרגת הסיכון, מקורות ההכנסה של הלקוח, וכן נתונים פיננסיים נוספים (כגון: "בטחונות"). המלצת המערכת נבחנת על ידי גורמי האשראי וההחלטה באשר להיקף האשראי שיועמד ללקוח ותנאיו, מתקבלת לאחר ניתוח הנתונים ובירור צורכי הלקוח.

מתן אשראי בהיקף העולה על המלצת המערכת, מחייב יישום תהליך חיתום מפורט וקפדני הכולל, בין היתר: מטרת האשראי והתאמתו לצורכי הלקוח, כושר ההחזר ומקורות ההכנסה, איתנות פיננסית ונסיון העבר. תהליך חיתום האשראי מלווה בתיעוד מנומק, לרבות השיקולים שעמדו בבסיס ההחלטה לקביעת מסגרת האשראי. במסגרת המדיניות נקבע "רף חיתום" מינימלי למתן אשראי ללקוחות אלו, ומגבלות לגבי שיעור האשראי בדירוג נמוך ביחס לכלל תיק האשראי שניתן לאנשים פרטיים.

האשראי לאנשים פרטיים מנוטר באופן שוטף באמצעות מערכות מידע המצביעות על התפתחויות שליליות שחלו בחשבונות הלקוחות, לרבות: ירידה בהכנסות, פיגורים בהלוואות, חריגות ממסגרות האשראי בחשבונות העובר ושכ וכו'.

התפתחות האשראי לאנשים פרטיים נבחנת על ידי הבנק בתדירות רבעונית במספר היבטים, הן ברמת התיק הכולל והן בחתך של יחידות ארגוניות:

- עמידה במגבלות התיאבון לסיכון.
- ההתפתחויות שחלו בדירוגי האשראי של הלקוחות.
- ההתפתחויות שחלו במדדי איכות תיק האשראי, כגון: שיעור החובות הבעייתיים, שיעור המחיקות, שיעורי ההוצאה להפסדי אשראי, והשוואת פרמטרים אלו לפרמטרים המקבילים במערכת הבנקאית.
- התפתחויות שחלו במדדים המקרו-כלכליים שעלולים להשליך על סיכון האשראי לאנשים פרטיים, לרבות: שיעור האבטלה, שיעור ההשתתפות בשוק העבודה וכו'.
- שיעור השינוי בתיק האשראי, ביחס לתקופות קודמות וביחס לשיעורי הבנק הממוצעים בבנק.
- שיעור האשראי שניתן מעבר להמלצת מערכת המידע "תומכת החלטה".
- שיעור האשראי שאינו מגובה בבטחונות.
- שיעור האשראי ללווים שלא דווחה הכנסה בחשבונותיהם בבנק.

ברבעון הראשון של שנת 2024 נרשם גידול בשיעור של 2.6% בהיקף האשראי שניתן לאנשים פרטיים (לא כולל הלוואות לדירור), שהסתכם ליום 31.3.2024 בסך 5,182 מיליוני ש"ח. האשראי לאנשים פרטיים ליום 31.3.2024 מהווה 11.0% מתיק האשראי של הבנק (31.12.2023 - 10.8%), ועיקרו מהווה אשראי ריבית משתנה.

למלחמת "חרבות ברזל" עשויה להיות השפעה שלילית על יכולת ההחזר של לוויים ולפיכך גובשו מתווים לדחיית תשלומים (לפרטים והרחבה בדבר המתווים ראו פרק 3 לעיל). נכון למועד הדיווח קיימות יתרות חוב רשומות של הלוואות שנמצאות בדחיית תשלומים בהיקף של 78 מיליון ש"ח.

במסגרת היערכות הבנק להשלכות השליליות האפשריות של המלחמה על מצב הלוויים הגדיל הבנק את יתרת הפרשה להפסדי אשראי המיוחסת לסגמנט זה כך שיחסי הכיסוי (יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליתרת חוב רשומה) לסגמנט פרטיים עומדים על 3.01%, ירידה של 0.04% לעומת הרבעון הקודם.

(2) נתונים כספיים

להלן נתונים על התפלגות האשראי לאנשים פרטיים (לא כולל הלוואות לדיר):

• התפלגות בחתך הכנסות הלקוח (המופקדות בבנק):

הכנסה חודשית ממוצעת ⁽²⁾	ליום 31 במרס 2024	ליום 31 בדצמבר 2023	שיעור השינוי
אלפי ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	%
עד 10 ⁽¹⁾	2,071	1,953	6.0
10 - 20	1,942	1,904	2.0
מעל 20	1,169	1,194	(2.1)
סך הכל אשראי מאזני	5,182	5,051	2.6

1. לרבות לקוחות שלא דווחה הכנסה בחשבוניהם בבנק. יתרת האשראי ללקוחות אלו מסתכמת בסך של כ-264 מיליון ש"ח (31.12.2023 - 195 מיליון ש"ח).
2. ההכנסה החודשית הממוצעת נקבעה בהתבסס על תקבולם רציפים שנרשמו בחשבונות הבנק של הלקוחות (כגון: משכורות, קצבאות, העברות מצד ג' ותקבולים קבועים אחרים).

• התפלגות האשראי בחתך חשיפה לשינויים בשיעור הריבית:

סוג האשראי	ליום 31 במרס 2024	ליום 31 בדצמבר 2023	שיעור השינוי
	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	%
אשראי בריבית קבועה	726	658	10.3
אשראי בריבית משתנה	4,456	4,393	1.4
סך הכל אשראי	5,182	5,051	2.6

• התפלגות בחתך גודל האשראי ללווה:

מדרגות האשראי ללווה (אלפי ש"ח)	ליום 31 במרס 2024	ליום 31 בדצמבר 2023	שיעור השינוי
	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	%
עד 40	1,387	1,389	(0.1)
40 - 150	2,886	2,870	0.6
מעל 150	909	792	14.8
סך הכל	5,182	5,051	2.6

• התפלגות בחתך תקופה נותרת ממוצעת לפרעון*:

תקופה לפרעון (שנים)	ליום 31 במרס 2024	ליום 31 בדצמבר 2023	שיעור השינוי
	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	%
עד שנה	708	695	1.9
1 - 3	2,345	2,323	0.9
3 - 5	575	561	2.5
מעל 5 שנים	60	53	13.2
סך הכל	3,688	3,632	1.5

* הנתונים מתייחסים לאשראי שניתן במסגרת הלוואות.

• התפלגות בחתך איכות תיק האשראי:

שיווג החוב	ליום 31 במרס 2024	ליום 31 בדצמבר 2023	שיעור השינוי
	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	%
חובות לא צוברים	29	28	3.6
חובות בפיגור של 90 יום ומעלה	22	22	-
חובות בעייתיים אחרים	51	48	6.3
סך הכל חובות בעייתיים	102	98	4.1
חובות שנמצאים במועד הדיווח בדחיית תשלומים לבקשת הלקוח	78	255	(69.4)
אשראי אחר (תקין)	5,002	4,698	6.5
סך הכל אשראי	5,182	5,051	2.6

• התפלגות הבטחונות המבטיחים את האשראי:

סוג הביטחון	ליום 31 במרס 2024	ליום 31 בדצמבר 2023	שיעור השינוי
	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	%
נכסים פיננסיים נזילים	240	254	(5.5)
בטחונות אחרים	144	143	0.7
סך הכל	384	397	(3.3)

ז. סיכונים במתן אשראי בענף הבינוי והנדל"ן

להלן פרטים באשר למאפייני האשראי בענף הבינוי והנדל"ן, ניהול הסיכון, וההתפתחויות שנרשמו באשראי זה ברבעון הראשון שנת 2024:

נוכח מהותיות החשיפה לענף זה, גיבש הבנק מדיניות ומסגרת עבודה למתן אשראי בענף הבינוי והנדל"ן.

במסגרת מדיניות זו נקבעו עקרונות וקווי יסוד, לרבות:

- קביעת מגבלות לגבי שיעור הסיכון בענף הבינוי והנדל"ן ביחס לכלל סיכון האשראי בבנק.
- קביעת מתודולוגיה למימון עסקאות.
- מתן דגש לגיוון בתיק (בחתך סוגי פעילויות), והתקשרות עם לקוחות המתאפיינים באיתנות פיננסית (לרבות כושר החזר נאות).
- הקפדה על יחס נאות בין סיכון האשראי לבטוחות המבטיחות סיכון זה (בפעילויות רלוונטיות, כגון: מימון בניה בשיטת "ליווי פיננסי סגור", מימון נדל"ן מסחרי וכו').

האשראי לציבור בענף זה מתפלג לארבעה סוגי פעילויות עיקריים:

- מימון בניה למגורים.
- מימון בניה מסחרית.
- מימון נדל"ן מסחרי.
- מימון שירותי בניה (לרבות קבלנות ביצוע).

עיקר האשראי למימון בניה למגורים מתבצע בשיטת "ליווי פיננסי סגור", ומקצתו ניתן במסגרת "מימון קבוצות רכישה".

הרחבת הגילוי על אשראי לענף בינוי ונדל"ן

ביום 20 במרס 2022, התקבל מכתב הפיקוח על הבנקים בנושא "עליה בסיכון האשראי לענף הבינוי והנדל"ן", וזאת בהמשך למכתבים קודמים בנושא אשר הופצו בשנת 2021 כמפורט בדוחות הכספיים לשנת 2021 ועל רקע הגידול המואץ שחל במהלך שנת 2021 במערכת הבנקאית ביתרות האשראי העסקי בכלל, וביתרות האשראי לענף הבינוי והנדל"ן בפרט, וכן נוכח התגברות התחרות, הגדלת תאבון הסיכון וכפועל יוצא, עליה בסיכון האשראי. במסגרת המכתבים, בין היתר, נדרשים התאגידים הבנקאיים להגביר את תהליכי הבקרה והניטור על התפתחות סיכון האשראי, בפרט בעסקאות אשראי חדשות, ולבצע התאמות בחישוב ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי בעקבות גידול מהיר בתיק האשראי והקלות בתנאי החיתום.

בנוסף, נדרשו התאגידים הבנקאיים להרחיב את הגילוי הכמותי והאיכותי בדוח הדירקטוריון וההנהלה על הסיכון בענף הבינוי והנדל"ן, בדוח לציבור לשנת 2021 ואילך.

הבנק הרחיב את הגילוי ובהתאם, התווספה טבלה המפרטת את חשיפות האשראי לפי סוגי בטוחות, נתונים ביחס לאשראי בדירוג ביצוע ושאינו בדירוג ביצוע, וציון קיומו של אשראי בסיכון מוגבר על פי פרמטרים שהוגדרו בבנק.

בהמשך לצעדים אלה, ונוכח המשך המגמה של גידול בסיכון האשראי לענף הבינוי והנדל"ן, החליט הפיקוח על הבנקים לנקוט באמצעים פיקוחיים נוספים במטרה לחזק את ניהול הסיכונים, את השקיפות והעקביות הפיקוחית ואת כושר הניטור אחר הסיכון בתיק.

הצעדים הנוספים כוללים:

(1) דרישה להקצאת הון נוספת בגין מימון קרקעות במינוף גבוה. הבנקים נדרשו להגדיל את משקל הסיכון של הלוואות שניתנו ושיינתנו לרכישת קרקעות למטרות פיתוח או בניה, בשיעור LTV העולה על 80%.

(2) ביום 15 במאי 2022 העביר המפקח על הבנקים דוגמאות מייצגות מביקורות שערך לתהליכי חיתום וסיווג אשראי אשר יהוו המחשה לתהליך ניתוח נדרש.

(3) הרחבת הדיווח לפיקוח על ענף בינוי ונדל"ן באופן שיאפשר מעקב טוב יותר אחר התפתחות הסיכון בענף.

בתקופת הדוח לא הועמד אשראי בענפי הבינוי והנדל"ן, העונה להגדרה של אשראי בסיכון מוגבר בהתאם לפרמטרים שהוגדרו בבנק.

סך המימון שניתן לרכישת קרקעות למטרות פיתוח או בניה עם LTV העולה על 80% מסתכם ליום 31 במרס 2024 בסך של כ- 312 מיליוני ש"ח. בהתאם לתיקון נב"ת 203 כאמור לעיל, הקצאת ההון בגין מימון זה תהיה על פי ייחוס משקל סיכון של 150%.

סיכון האשראי לענף הבינוי והנדל"ן בישראל הסתכם ליום 31.3.2024 בסך של 9,851 מיליון ש"ח, המהווה עליה בשיעור של 0.4%, לעומת יתרתו ביום 31.12.2023.

למלחמת "חרכות ברזל" עשויה להיות השפעה שלילית על איכות האשראי שניתנה ללווים בענפי הבינוי והנדל"ן, בעיקר בגין המחסור בכח אדם. ולפיכך גובשו מתווים לדחיית תשלומים (לפרטים והרחבה בדבר המתווים ראו פרק 3 לעיל).

נכון למועד הדוח קיימים חובות הנמצאים בדחיית תשלומים ללווים בענפי הבינוי והנדל"ן בהיקף של 127 מיליון ש"ח, עיקרם לדחיית לתקופה של עד 3 חודשים. במסגרת היערכות הבנק להשלכות השליליות האפשריות של המלחמה על מצב הלווים הגדיל הבנק את יתרת ההפרשה להפסדי אשראי המיוחסת לענפים אלו.

נתונים כספיים

להלן נתונים על התפתחות סיכון האשראי לבינוי ונדל"ן בישראל בחתך מאפיינים עיקריים:

- התפלגות סיכון אשראי וחובות בעייתיים בענף בינוי ונדל"ן:

ליום 31 בדצמבר 2023						ליום 31 במרס 2024					
שיעור השינוי לסך סיכון אשראי	מזה: אשראי בעייתי	סך הכל סיכון אשראי	מסגרות לא מנוצלות	ערבויות	אשראי	מזה: אשראי בעייתי	סך הכל סיכון אשראי	מסגרות לא מנוצלות	ערבויות	אשראי	
%	מיליוני ש"ח										
(7.6)	162	2,986	204	21	2,761	160	2,758	127	18	2,613	נדל"ן מניב
(13.1)	1	198	48	21	129	-	172	18	19	135	בינוי קבלנות בניין כללית
6.6	-	2,209	895	394	920	5	2,354	1,054	390	910	ליווי פרויקטים למגורים
2.5	-	1,166	44	19	1,103	-	1,195	51	20	1,124	רכישת קרקעות לבנייה
(4.7)	44	1,342	201	160	981	44	1,279	177	106	996	קבלנות משנה
(1.2)	34	1,294	104	451	739	29	1,278	98	499	681	עבודות הנדסה אזרחיות
33.0	2	613	116	172	325	2	815	148	173	494	אחר
0.4	243	9,808	1,612	1,238	6,958	240	9,851	1,673	1,225	6,953	סך הכל

- התפלגות בחתך סוג המימון:

ליום 31 בדצמבר 2023				ליום 31 במרס 2024			
שיעור השינוי הכולל	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני *	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני *	סיכון אשראי מאזני	
%	מיליוני ש"ח						
(3.8)	3,863	1,381	2,482	3,715	1,316	2,399	בניה למגורים
7.3	3,542	618	2,924	3,801	775	3,026	בניה לתעשייה ומסחר
(2.8)	2,403	851	1,552	2,335	807	1,528	ללא ביטחון נדל"ן
0.4	9,808	2,850	6,958	9,851	2,898	6,953	סך הכל

- התפלגות בחתך סוג הביטחון:

ליום 31 בדצמבר 2023				ליום 31 במרס 2024			
שיעור השינוי הכולל	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני *	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני *	סיכון אשראי מאזני	
%	מיליוני ש"ח						
2.5	1,166	63	1,103	1,195	71	1,124	קרקע "גולמית"
4.0	3,120	1,682	1,438	3,246	1,767	1,479	נדל"ן בתהליך בניה
(1.4)	3,119	254	2,865	3,075	253	2,822	נדל"ן בנוי
(2.8)	2,403	851	1,552	2,335	807	1,528	ללא בטחון נדל"ן
0.4	9,808	2,850	6,958	9,851	2,898	6,953	סך הכל

* מהווה אשראי שניתן למימון שירותי בניה.

• התפלגות בחתך איכות תיק האשראי:

שיעור השינוי	ליום 31 בדצמבר 2023	ליום 31 במרס 2024	
%	מיליוני ש"ח		
(0.5)	184	183	חובות לא צוברים
12.5	8	9	חובות צוברים בפיגור של 90 יום ומעלה
(5.9)	51	48	חובות בעייתיים אחרים
(1.2)	243	240	סך הכל חובות בעייתיים
(73.0)	471	127	חובות שנמצאים במועד הדיווח בדחיית תשלומים לבקשת הלקוח
4.2	8,999	9,381	אשראי תקין אחר בדרוג ביצוע
8.4	95	103	אשראי תקין שאינו בדרוג ביצוע
0.4	9,808	9,851	סך הכל אשראי

ח. סיכון אשראי בגין מימון ממונף

ליום 31.3.2024 אין בבנק יתרות סיכון אשראי המהוות "סיכון אשראי בגין מימון ממונף", כהגדרתו בהוראות בנק ישראל (ליום 31.12.2023 - זהה).

12. סיכון שוק

א. סקירת סיכון השוק ואופן ניהולו

לפרטים כלליים בדבר סיכונים שוק, ראו פרק 12 בדוח הדירקטוריון לשנת 2023.

ב. סיכון הריבית

(1) סקירת הסיכון ואופן ניהולו

• כללי

בהתאם למגבלות בנושא זה, ההפסד המכסימלי (הכלכלי), בגין תזוזה בשיעור של 1 נקודת אחוז בעקום הריבית - לא יעלה על שיעור דיפרנציאלי מהון הבנק, המחושב עבור כל אחד ממגזרי ההצמדה, כדלקמן:

- במגזר השקלי (הלא צמוד והצמוד מדד): עד 5.5% מהון הבנק.

- במגזר המט"ח: עד 2.5% מהון הבנק.

בנוסף, נקבעה מגבלה עבור כלל מגזרי ההצמדה, לפיה - ההפסד הכולל של הבנק לא יעלה על 5.5% מהון הבנק.

בנוסף לניהול החשיפה לסיכון הריבית "בגישה הכלכלית" באמצעות מדד רגישות כאמור לעיל, בוחן הבנק את ניהול הסיכון "בגישה כלכלית" גם באמצעות מדידת חשיפה זו בתרחישי קיצון שונים, כנגד מגבלה בשיעור של 18% מההון העצמי.

כמו כן, הבנק בוחן את השפעת תרחישי קיצון על ההון העצמי ברובד הראשון, בטווח מיידי ובטווח של שנה. הדירקטוריון קבע מגבלות להשלכות הנובעות מיישום תרחישי קיצון אלה, לשיעור שלא יעלה על 10% מההון העצמי. בנוסף, במסגרת ניהול סיכון הריבית מיושם על ידי הבנק "תרחיש ביניים" במסגרתו נמדדת השפעת החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית על ההון העצמי ברובד הראשון ונבדק שהקיטון המכסימלי בהון העצמי של הבנק הנגזר מתרחיש זה אינו עולה על המגבלה שנקבעה בשיעור של 5% מההון העצמי.

לצורך מדידת סיכון הריבית, הבנק עושה שימוש בהנחות, הנבחנות בתדירות שנתית, לגבי היקף הפרעונות המוקדמים של הלוואות לדיור בריבית קבועה ולגבי שיעור "מיחזור" היתרות בפקדונות הציבור לפי דרישה. האומדנים באשר לשיעור הפרעונות המוקדמים מתבססים על נתוני פרעונות מוקדמים של הלוואות לדיור בהתאם למודל. בנוסף, הבנק עושה שימוש בהנחות לגבי:

- שיעור ה"מיחזור" של פקדונות חיסכון בתחנות ביניים - בהתבסס על נתונים שנצפו בעבר.
 - שיעור הפקדונות בחשבונות עובר ושכ של לקוחות (שאינם נושאים ריבית), שניתן לפרוס אותם לתקופות פרעון עתידיות (החלק היציב), בהתבסס על מודלים סטטיסטיים.
- סיכון הריבית בתיק הבנקאי נמדד בתדירות שבועית.

(2) מידע כמותי על סיכון הריבית - ניתוח רגישות

(א) שווי הוגן מותאם⁽¹⁾ של המכשירים הפיננסיים

ליום 31 בדצמבר 2023			ליום 31 במרס 2024		
סך הכל	מט"ח ⁽²⁾	שקל	סך הכל	מט"ח ⁽²⁾	שקל
מיליוני ש"ח					
5,932	(48)	5,980	6,034	(4)	6,038
5,932	(48)	5,980	6,034	(4)	6,038

שווי הוגן נטו מותאם⁽³⁾
מזה : תיק בנקאי

1. שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים וייחוס לתקופות של פקדונות לפי דרישה.
2. לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
3. לא כולל התחייבויות בגין חכירות.

(ב) השפעת תרחישים של שינויים בשיעור הריבית על השווי ההוגן המותאם נטו⁽¹⁾

ליום 31 בדצמבר 2023			ליום 31 במרס 2024		
סך הכל	מט"ח ⁽²⁾	שקל	סך הכל	מט"ח ⁽²⁾	שקל
מיליוני ש"ח					
(89)	5	(94)	(117)	(3)	(114)
(89)	5	(94)	(117)	(3)	(114)
76	(5)	81	85	3	82
76	(5)	81	85	3	82
(189)	(2)	(187)	(188)	(3)	(185)
165	3	162	154	3	151
121	5	116	101	-	101
(127)	(5)	(122)	(112)	-	(112)

- שינויים מקבילים
 - עלייה במקביל של 1%
מזה : תיק בנקאי
 - ירידה במקביל של 1%
מזה : תיק בנקאי
- שינויים לא מקבילים
 - התללה⁽³⁾
 - השטחה⁽⁴⁾
 - עליית ריבית בטווח הקצר
 - ירידת ריבית בטווח הקצר

1. שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים וייחוס לתקופות של פקדונות לפי דרישה.
2. לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
3. התללה - ירידה בריבית בטווח הקצר ועליה בריבית בטווח הארוך.
4. השטחה - עליה בריבית בטווח הקצר וירידה בריבית בטווח הארוך.

(ג) השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות הריבית, נטו, ועל הכנסות המימון שאינן מריבית

ליום 31 בדצמבר 2023			ליום 31 במרס 2024		
סך הכל ⁽¹⁾	הכנסות מימון שאינן מריבית	הכנסות ריבית	סך הכל ⁽¹⁾	הכנסות מימון שאינן מריבית	הכנסות ריבית
מיליוני ש"ח					
181	14	167	175	18	157
181	14	167	175	18	157
(214)	(14)	(200)	(226)	(18)	(208)
(214)	(14)	(200)	(226)	(18)	(208)

- שינויים מקבילים
 - עלייה של 1%
מזה : תיק בנקאי
 - ירידה של 1%
מזה : תיק בנקאי

1. הנתונים מתייחסים לתקופה של שנים עשר חודשים שלאחר מועד הדיווח.

(3) מידע נוסף

מידע מפורט באשר לניהול סיכון הריבית בבנק, לרבות ההיבטים האיכותיים והכמותיים הכרוכים בסיכון זה נכלל בדוח הסיכונים המתפרסם באתר הבנק שכתובתו: <https://www.mercantile.co.il/private/about-mercantile/financial-report>

ג. סיכון שער החליפין (סיכון בסיס)

(1) סקירת הסיכון ואופן ניהולו

סיכון הבסיס מוגדר כחשיפת הבנק להפסד שעלול להיגרם עקב שינויים באינפלציה ובשערי החליפין. הסיכון נמדד ביחס להפרש שבין הנכסים לבין ההתחייבויות הפיננסיות של הבנק (ה"הון הפעיל"), בכל אחד ממגזרי ההצמדה.

מדיניות הבנק לגבי ניהול סיכונים הבסיס הגלומים בתיק הנכסים הממומן ממקורות ההון הפעיל הכלכלי שלו, קובעת כי: 0% עד 120% מהון זה יושקעו בנכסים צמודי מדד, (7.5%) עד 7.5% יושקעו בנכסים במט"ח ובצמודי מט"ח, והיתרה הנגזרת תוחזק בשקלים לא צמודים.

(2) סקירה כמותית

להלן נתונים תמציתיים הנוגעים לחשיפות הבנק לסיכון זה, בחתך מגזרי הצמדה, ליום 31.3.2024 - בהשוואה לסוף השנה הקודמת, לפני השפעת עסקאות במכשירים נגזרים ואחריהן:

חשיפה "חשבונאית"					
ליום 31 בדצמבר 2023			ליום 31 במרס 2024		
חשיפה נטו	השפעת נגזרים	לפני נגזרים	חשיפה נטו	השפעת נגזרים	לפני נגזרים
מגזר ההצמדה					
שקל לא צמוד					
563	(574)	1,137	402	(943)	1,345
שקל צמוד מדד					
3,755	299	3,456	3,975	247	3,728
מט"ח ⁽²⁾					
(33)	275	(308)	9	696	(687)
חשיפת בסיס נטו					
4,285	-	4,285	4,386	-	4,386

חשיפה "כלכלית" (1)					
ליום 31 בדצמבר 2023			ליום 31 במרס 2024		
חשיפה נטו	השפעת נגזרים	לפני נגזרים	חשיפה נטו	השפעת נגזרים	לפני נגזרים
מגזר ההצמדה					
שקל לא צמוד					
1,256	(574)	1,830	1,102	(943)	2,045
שקל צמוד מדד (3)					
3,275	299	2,976	3,470	247	3,223
מט"ח (2)					
(28)	275	(303)	12	696	(684)
חשיפת בסיס נטו					
4,503	-	4,503	4,584	-	4,584

לאחר תאריך המאזן ולמועד הסמך למועד פרסום הדוחות הכספיים מצב חשיפות הבנק לסיכון הבסיס אינו שונה באופן מהותי ממצב החשיפות לתאריך המאזן.

1. ניהול החשיפה לסיכונים בסיס מבוצע על פי נתוני ה"חשיפה הכלכלית". המרכיבים העיקריים של ההפרש שבין ה"חשיפה הכלכלית", לבין ה"חשיפה החשבונאית" (המוגדרת: כפרש שבין יתרות הנכסים וההתחייבויות הכספיים, על פי כללי מדידה חשבונאית מקובלים) - הינם כדלקמן:
 - הפרשות בגין זכויות עובדים סווג למגזר הצמוד מדד.
 - נכסי היעודה לחשלום פיצויי פרישה סווג למגזר ההצמדה המתאים, בגין כל מכשיר פיננסי שנכלל ביעודה, בנפרד.
 - הלוואות צמודות למדד שסווגו כ"חובות פגומים", סווג למגזר הלא צמוד (במקום לבסיס הנגזר מחוזה ההלוואה).
 - מכשירים פיננסיים המכילים אופציה גלומה, סווג למגזרי ההצמדה השונים על פי מודלים לתמחור אופציות.
2. לרבות נכסים (התחייבויות), נטו, הצמודים למטבע חוץ.
3. לא כולל התחייבויות בגין חכירות.

(3) ניתוחי רגישות

- ניתוח רגישות הון הבנק לשינויים בשער החליפין:

חשיפת הבנק לשינויים במטבעות הפעילות העיקריים: דולר, יורו, ליש"ט, פרנק שוויצרי ויין יפני, ביחס לשינוי של כל אחד ממטבעות אלה, אינה מהותית.

- ניתוח רגישות הון הבנק לשינויים במדד המחירים לצרכן:

להלן ריכוז תוצאות ניתוח הרגישות:

השפעה על הון הבנק		השינוי במדד
ליום 31 בדצמבר 2023	ליום 31 במרס 2024	
מיליוני ש"ח		
77	76	עליה בשיעור של 3 נקודות האחוז
(77)	(76)	ירידה בשיעור של 3 נקודות האחוז

(4) מידע נוסף

מידע מפורט באשר לחשיפת הבנק לסיכון הבסיס נכלל בביאור 16 בתמצית הדוחות הכספיים.

ד. סיכון מחיר מניות

סיכון מניות מוגדר כחשיפת הבנק להפסד, עקב ירידה במחירי השוק של המניות הכלולות בתיק ניירות הערך של הבנק. ליום 31 במרס 2024 כולל התיק הבנקאי - החזקה ריאלית בשיעור של 14.8% בחברת "א.י. אמריקה ישראל בע"מ". החזקות ריאליות מוצגות על בסיס עלות.

מידע מפורט באשר לניהול סיכון מחירי מניות בבנק, לרבות היבטים איכותיים וכמותיים הכרוכים בניהול סיכון זה, נכלל בדוח הסיכונים המתפרסם באתר האינטרנט של הבנק בכתובת:

<https://www.mercantile.co.il/private/about-mercantile/financial-report>

13. סיכוני נזילות ומימון

א. סיכון נזילות

(1) סקירת הסיכון ואופן ניהולו

סיכון הנזילות מוגדר כחשיפה אפשרית להפסדים ולפגיעה ביציבות הבנק, הנובעת מחוסר יכולת של הבנק לספק את צורכי נזילותו. סיכון זה נגזר, בין היתר, מהתנהגות הלקוחות והתממשותו עלולה לבוא לידי ביטוי בזמינות ובמחיר המקורות. לפרטים נוספים באשר לניהול החשיפה לסיכון הנזילות של הבנק - ראה פרק 13 בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2023.

(2) יחס כיסוי הנזילות

בהתאם להוראות בנק ישראל בנושא: "יחס כיסוי הנזילות", נדרשו התאגידים הבנקאיים לקיים "יחס כיסוי נזילות" המוגדר כיחס שבין "מלאי הנכסים הנזילים באיכות גבוהה", לסך תזרים המזומנים היוצא, נטו, בתקופה עתידית של 30 יום - שלא יפחת מ-100%.

ליום 31 בדצמבר 2023	ליום 31 במרס 2024	נכסים נזילים באיכות גבוהה תזרים מזומנים יוצא, נטו
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
11,989	12,113	
7,902	9,379	
%		יחס כיסוי הנזילות
152.0	129.0	

(3) יחס מימון יציב

הבנק מחשב את יחס המימון היציב נטו בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 222 "יחס מימון יציב נטו". יחס המימון היציב נטו מוגדר כסכום המימון היציב חלקי סכום המימון הנדרש.

יחס זה צריך להיות שווה ל-100% לפחות, על בסיס שוטף. "מימון יציב זמין" מוגדר כחלק מההון וההתחייבויות שניתן להסתמך עליו על פני אופק הזמן המובא בחשבון ביחס המימון היציב נטו, המשתרע על פני שנה אחת. סכום המימון היציב הנדרש של הבנק הוא פונקציה של מאפייני הנזילות והתקופות הנותרות לפירעון של הנכסים השונים המוחזקים על ידי אותו תאגיד, וכן של חשיפותיו החוץ מאזניות. נדרש לדווח על יחס המימון היציב נטו להנהלה הבכירה ולדירקטוריון לפחות אחת לרבעון.

מטרת היחס הינה לוודא שמירה על פרופיל מימון יציב והוא מגביל הסתמכות יתר של הבנק על מימון סיטונאי לטווח קצר. הבנק עומד בדרישות שקבע המפקח על הבנקים בהוראה.

נכון ליום 31.3.2024 יחס המימון היציב נטו של הבנק הוא 124.3% לעומת המגבלה הרגולטורית בשיעור 100%.

להלן נתונים באשר ליחס המימון היציב נטו בבנק:

ליום 31 במרס 2024	ליום 31 בדצמבר 2023	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
44,715	45,883	מימון יציב זמין
35,981	35,943	מימון יציב נדרש
	%	
124.3	127.7	יחס מימון יציב נטו

(4) מצב הנזילות לטווח קצר ולטווח ארוך

הבנק מגדר את חשיפתו לסיכון הנזילות, בין היתר, באמצעות יישום אסטרטגיה להגדלת משקל המקורות המגויסים מ"משקי בית" ו"עסקים קטנים", המתאפיינים בשיעורי מיחזור גבוהים. אסטרטגיה זו עולה בקנה אחד עם הכללים שפורסמו על ידי בנק ישראל בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 221, בנושא: "יחס כיסוי הנזילות", במסגרתה נקבעו שיעורי מיחזור גבוהים (בשיעור של 80% - 97%), לפקדונות העומדים לפירעון בחודש הקרוב, שהופקדו על ידי לקוחות המשתייכים למגזר הקמעונאי.

לאור העליה שחלה ברמת אי הודאות השוררת במשק בכלל, ובתחום המוניטרי במערכת הבנקאית, בפרט - התקבלה בבנק החלטה לשמר יחסי נזילות גבוהים, בין היתר באמצעות שינוי תמהיל הפקדונות, לרבות העלאת משקל הפקדונות הקמעונאיים ומשקל הפיקדונות מגופים לא פיננסיים.

במהלך תקופת הדוח חל קיטון משמעותי ביחס כיסוי הנזילות מ-152.0% ביום 31.12.23 ל-129.0% ביום 31.3.24. הקיטון ביחס כיסוי הנזילות משקף קיטון בפער שבין הנכסים הנזילים באיכות גבוהה לתזרים המזומנים היוצא, נטו בסך של 1,353 מיליון ש"ח, ונובע מגידול חד יותר בתזרים היוצא נטו בשיעור של כ-19% לעומת גידול מתון יותר בשיעור כ-1% בנכסים הנזילים באיכות גבוהה. יחס כיסוי הנזילות הממוצע ברבעון הראשון של שנת 2024 הסתכם בכ-149.6%.

נכון למועד הסמך לפרסום הדוח עומד יחס כיסוי הנזילות על כ-138%, שיעור גבוה יותר של היחס לעומת היחס ליום 31 במרס 2024. המשקף עליה בפער הנזילות לסך של כ-3.3 מיליארד ש"ח.

במסגרת ניהול סיכון הנזילות לזמן ארוך מגייס הבנק פקדונות לזמן ארוך מציבור הלקוחות, בין היתר, באמצעות הפקדות בהוראת קבע.

בהתאם לתפיסת ניהול הסיכונים הקבוצתית, ומאחר והבנק נמנה על קבוצת בנק דיסקונט לישראל בע"מ, מתאפשרת העברת נזילות בין הבנק לחברה האם, במסגרת הקשרים העסקיים שבין הצדדים. עם זאת, במסגרת המדיניות לניהול סיכון הנזילות הקבוצתית שהונהגה בבנק ובחברה האם, הונחו הגופים הנכללים בקבוצה לקיים יכולת מימון עצמאית ובלתי תלויה בגופים החברים בקבוצה. הבנק פועל בהתאם למדיניות זו.

(5) מדיניות גיוס המקורות

• גורמי מקרו סביבתיים

לאור התגברות עליות המחירים ולחצי האינפלציה בארץ ובעולם וחציית הגבול העליון של יעד האינפלציה בישראל, החל בנק ישראל במהלך שנת 2022 להעלות את הריבית במשק, בדומה לצעדי הצמצום המוניטרי בהם נקטו בנקים מרכזיים רבים בעולם. לחצי האינפלציה שנמשכו גם אל תוך שנת 2023, החלו להתמתן במחצית השניה של השנה ובנק ישראל בתגובה פסק מלהעלות את הריבית במשק והותיר אותה ללא שינוי עד סוף השנה.

בסוף שנת 2022, ריבית בנק ישראל עמדה על שיעור של 3.25%. ביום 2 בינואר 2023 הודיע בנק ישראל על העלאת הריבית ב-0.5% לרמה של 3.75%, ביום 20 בפברואר 2023 הודיע בנק ישראל על העלאת הריבית ב-0.5% לרמה של 4.25%, ביום 3 באפריל הודיע בנק ישראל על העלאת הריבית ב-0.25% לרמה של 4.50%, וביום 22 במאי הודיע בנק ישראל על העלאת הריבית ב-0.25% לרמה של 4.75%. ההחלטות להמשיך ולהעלות את הריבית במהלך המחצית הראשונה של השנה נבעו בעיקר מהמשך העליה בסביבת האינפלציה, מציפיות האינפלציה לשנה הקרובה שרוב הזמן נמצאו מעט מעל הגבול העליון של היעד, מתפקודו האיתן של המשק ומשוק עבודה הדוק המצוי בסביבת תעסוקה מלאה ומוביל ללחצי שכר במגזר העסקי.

החלטת העלאת הריבית בחודש מאי 2023 הייתה האחרונה להמשך שנת 2023 ובכל יתר החלטות הריבית היא נותרה ללא שינוי. ההחלטה להותיר את הריבית ללא שינוי הוסברה בהתמתנות באינפלציה בפועל, בהתכנסות של ציפיות האינפלציה לשנה הקרובה לתוך תחום היעד ובסממנים ראשוניים להתמתנות בפעילות הכלכלית בארץ ובעולם.

ביום 1 בינואר 2024, הודיע בנק ישראל על הורדת הריבית במשק ב-0.25% לרמה של 4.50%. בנק ישראל הסביר את ההחלטה בהמשך התמתנות האינפלציה, והדגיש שעל רקע המלחמה המדיניות המוניטרית מתמקדת בייצוב השווקים ובהפחתת אי הוודאות וזאת לצד יציבות המחירים ותמיכה בפעילות הכלכלית.

ביום 26 בפברואר 2024, הודיע בנק ישראל על הורדת הריבית ללא שינוי ברמה של 4.50%, והחלטה דומה התקבלה גם ביום 8 באפריל 2024. בשני המקרים בנק ישראל חזר והדגיש שעל רקע המלחמה, מדיניות הוועדה המוניטרית מתמקדת בייצוב השווקים והפחתת אי הוודאות, לצד יציבות מחירים ותמיכה בפעילות הכלכלית. כמו כן, תוואי הריבית ייקבע בהתאם להמשך התכנסות האינפלציה ליעדה, המשך היציבות בשווקים הפיננסיים, הפעילות הכלכלית והמדיניות הפיסקלית.

להלן נתונים לגבי מספר אינדיקטורים כלכליים שאפיינו את הרבעון הראשון של שנת 2024:

- האטה בסביבת האינפלציה: ברבעון הראשון של שנת 2024 עלה מדד המחירים לצרכן בשיעור מצטבר של 1.0%, לעומת עליה של 1.2% ברבעון המקביל אשתקד. נכון לסוף הרבעון, האינפלציה השנתית עמדה על 2.5% לעומת 3% בסוף 2023. יחד עם זאת, ציפיות האינפלציה לשנה הקרובה עלו במהלך הרבעון כאשר בתחילתו חוזה מדד לשנה נסחר סביב 2.45% ובסופו סביב 2.75%.
- תנודתיות בשער החליפין: הרבעון הראשון של שנת 2024 התאפיין בתנודתיות גבוהה בשער החליפין. השנה החלה בפיחות של השקל ביחס למטבעות המרכזיים, אך עוד במהלך חודש ינואר מגמה זו התחלפה והשקל החל להתחזק. בהמשך הרבעון המגמה שוב התהפכה ובסופו של רבעון, השקל נחלש ביחס לדולר ארה"ב בכ-2.5% וביחס ללירה שטרלינג בשיעור של כ-1.5%. לעומת זאת השקל התחזק בכ-0.25% ביחס לאירו ובכ-4.3% ביחס לליין היפני.
- גירעון: ברבעון הראשון של 2024 נרשם גירעון תקציבי של כ-26 מיליארד ש"ח לעומת עודף תקציבי של כ-14.2 מיליארד ש"ח שנרשם ברבעון הראשון של שנת 2023. נכון ל-31.3.24 הגירעון ב-12 החודשים האחרונים הגיע לרמה של כ-117.3 מיליארד ש"ח או 6.2% במונחי תוצר. העליה החדה בגירעון נובעת מצד אחד מעליה חדה בהוצאות הממשלה, בעיקר על רקע המלחמה ומצד שני מעליה זניחה בהכנסות הממשלה.
- אג"ח ממשלתי: ברבעון הראשון של שנת 2024 נרשם גיוס חיובי של כ-26 מיליארד ש"ח, לעומת גיוס של כ-6.4 מיליארד ש"ח בלבד במהלך שנת 2023.

מדיניות הבנק

במסגרת הכנת תוכנית המימון השנתית, מקיימת החטיבה הפיננסית, בשיתוף פורומים רלוונטיים אחרים, דיונים באשר ליישום מדיניות ההנהלה לגבי ניהול סיכון הנזילות.

הדיונים כוללים הערכות באשר לכרית הנזילות הנדרשת למימון תוכנית העבודה השנתית בהיבט סיכון הנזילות, לרבות: הגידול הצפוי בשימושים, והשפעת מדיניות התמחור על מקורות המימון ועל מצב הנזילות.

מדיניות גיוס המקורות בבנק מכוונת ליצירת תשתית למקורות מימון יציבים ורווחיים לאורך זמן. מקור המימון העיקרי לפעילות הבנק הינו ציבור הלקוחות בסניפי הבנק השונים הפרוסים בכל רחבי הארץ וכוללים לקוחות מסחריים ועסקיים, מלכר"ם, לקוחות קמעונאיים ומשקי בית.

במסגרת השאיפה ליצירת תשתית למקורות מימון יציבים, לגיוון תמהיל המקורות ושיפור מבנה הנזילות שלו, הושקעו על ידי הבנק ברבעון הראשון של שנת 2024 מאמצי שיווק המכוונים להרחבת בסיס הלקוחות הבינוניים והקטנים הפועלים במוצרי פקדונות בנקאיים, בכלל - ובפקדונות חסכון בהפקדות חודשיות, בפרט - פעילות התורמת לקשר ארוך טווח עם הלקוח ולתזרים שוטף של הפקדות בתכניות חסכון.

להלן פרטים באשר להתפתחויות שנרשמו במקורות המימון של הבנק ברבעון הראשון של שנת 2024, במגזרים השונים:

פקדונות לא צמודים - היקף הפקדונות הלא צמודים הסתכם ביום 31 במרס 2024 בסך של 46,536 מיליוני ש"ח, המהווה ירידה של בשיעור של כ- 0.5% לעומת יתרתם בסוף השנה הקודמת.

במסגרת מדיניות גיוס הפקדונות הלא צמודים, פועל הבנק להרחבת תשתית הלקוחות והגדלת פיזור המקורות, תוך קיום רמת תעריפים דומה למקובל במערכת הבנקאית. במקביל, מפעיל הבנק חדר "עסקאות שקלים" שנועד לתת מענה לפקדונות גדולים, תוך מתן גמישות בהטבות לפקדונות אלה.

פקדונות צמודים למדד - היקף הפקדונות הצמודים למדד הסתכם ביום 31 במרס 2024 בסך של כ- 1,101 מיליוני ש"ח, המהווה ירידה בשיעור של כ- 3.5% לעומת יתרתם בסוף השנה הקודמת. הירידה בהיקף הפקדונות הצמודים, נובעת בין היתר, מסביבת האינפלציה הממותנת הממותנת בשנת 2024 לעומת שנת 2023.

פקדונות במטבע חוץ וצמודים למטבע חוץ - היקף הפקדונות ביום 31 במרס 2024, הסתכם בכ- 2,405 מיליוני ש"ח, המהווה עליה בשיעור של כ- 0.6%, לעומת יתרתם בסוף השנה הקודמת.

אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים שהונפקו במגזר הלא צמוד - מסתכמים ביום 31.3.2024 ב- 525 מיליוני ש"ח (31.12.2023) - 520 מיליוני ש"ח).

אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים שהונפקו במגזר הצמוד למדד - מסתכמים ביום 31.3.2024 ב- 449 מיליוני ש"ח לעומת 509 מיליוני ש"ח ביום 31.12.2023, קיטון בשיעור 11.8% הנובע מאי מיחזור אגרות חוב וכתבי התחייבויות שנפרעו במהלך השנה.

פקדונות מבנקים - מסתכמים ביום 31.3.2024 ב- 5,707 מיליוני ש"ח, המהווה עלייה בשיעור של כ- 0.7%, לעומת יתרתם בסוף השנה הקודמת.

(6) גילוי באשר למפקידים גדולים

להלן נתונים באשר להיקף הפקדונות של מפקידים גדולים בבנק:

התפלגות המפקידים הגדולים		ליום 31 במרס 2024	ליום 31 בדצמבר 2023
		מיליוני ש"ח	
קבוצה - א'	1,533	2,174	
קבוצה - ב'	1,495	1,848	
קבוצה - ג'	1,296	1,084	
סך הכל	4,324	5,106	

(7) מידע נוסף

מידע מפורט באשר לניהול סיכון הנזילות וסיכון המימון בבנק, לרבות היבטים איכותיים וכמותיים הכרוכים בניהול סיכון זה, נכלל בדוח הסיכונים המתפרסם באתר האינטרנט של הבנק, בכתובת:

<https://www.mercantile.co.il/private/about-mercantile/financial-report>

לפרטים נוספים באשר לניהול סיכון המימון, לרבות היעדים הכמותיים והמגבלות שנקבעו על ידי הבנק בנושא זה - ראה פרק 13 ב' בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2023.

ב. סיכון נזילות

(1) מדדים כמותיים

להלן התפלגות הרכב הפקדונות בבנק בחתך גודל הפקדון ליום 31.3.2024 והשינוי שחל בנתונים אלה, לעומת התפלגות הפקדונות בתחילת השנה:

שיעור השינוי	ליום 31 בדצמבר 2023		ליום 31 במרס 2024		מדרגות הפקדון (מיליוני ש"ח)	
	%	מיליוני ש"ח	%	מיליוני ש"ח	מ	עד
1.9	36.5	18,361	37.4	18,713	1	-
(0.2)	21.7	10,893	21.7	10,869	10	1
(2.8)	41.8	21,052	40.9	20,460		מעל 10
(0.5)	100.0	50,306	100.0	50,042		סך הכל

(2) מסגרות אשראי העומדות לרשות הבנק ותנאיהן

הבנק רשאי לנצל מסגרות אשראי שמעמיד בנק ישראל עבור המערכת הבנקאית, הנושאות ריבית בשיעור של 5.0% לשנה נכון ליום 31.3.2024. בכפוף להעמדת ביטחונות בהיקף שהוגדר על ידי בנק ישראל היקף האשראי הפוטנציאלי שהבנק רשאי לנצל במסגרת כללים אלו הסתכם ליום 31.3.2024 בסך של כ- 6.1 מיליארד ש"ח (31.12.2023 - 7.0 מיליארד ש"ח).
היקף אשראי זה נגזר מיתרת הפקדונות שהפקיד הבנק בבנק ישראל במסגרת המכרזים המוניטריים, ומהיקף אגרות החוב שהופקדו על ידי הבנק בבנק ישראל. יצוין שביום 2.4.2024 הבנק החל להפקיד כבטוחות לטובת בנק ישראל גם הלוואות לדיוור. לבנק אין הסכמי מסגרת לניצול אשראי עם גופים פיננסיים אחרים.

14. הסיכון התפעולי

לפרטים נוספים אודות הסיכונים התפעוליים ואופן ניהולם ראו פרק 14 בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2023. כמו כן, מידע מפורט באשר לניהול הסיכון התפעולי בבנק, לרבות היבטים איכותיים וכמותיים הכרוכים בניהול סיכון זה, נכלל בדוח הסיכונים ליום 31.3.2024 המתפרסם באתר האינטרנט של הבנק בכתובת:
<https://www.mercantile.co.il/private/about-mercantile/financial-report>

15. סיכונים ציית

פעילות הבנק במתן שירותים קורספונדנטיים לבנקים הפועלים ברשות הפלסטינית

בשנת 2018 התקבלו בבנק כתב חסינות וכתב שיפוי חתומים בידי המדינה. תוקפם של כתבי השיפוי והחסינות הוארך מעת לעת. ביום 31 במרס 2024 התקבלו כתבי השיפוי והחסינות עם תוקף מוארך עד ליום 30 ביוני 2024 והבנק פועל בימים אלה מול החשב הכללי להארכת תוקפם לתקופה נוספת.
לאור האמור, ממשיך הבנק בשלב זה במתן שירותים לבנקים הפועלים ברשות הפלשתינאית. עם זאת, אם לא יוארכו כתבי השיפוי והחסינות, הבנק יבחן את הפסקת השירותים כאמור.
לפרטים נוספים אודות סיכונים ציית, ובכלל זה פעילות הבנק והחברה האם במתן שירותים קורספונדנטיים לבנקים הפועלים ברשות הפלסטינית - ראה בדוחות הכספיים לשנת 2023 (עמ' 75).

חשיפה בגין סנקציות

הלחימה בין רוסיה לאוקראינה הובילה, בין היתר, להטלת סנקציות כלכליות על ישויות ועל יחידים, ועל אזורים בדלניים, וזאת בהמשך להטלת סנקציות בשנים קודמות על רוסיה ועל חצי האי קרים. כגוף הפועל מול לקוחות וגורמים בינלאומיים, כגון בנקים קורספונדנטיים וקסטודיאנים, הבנק פועל ליישום משטר סנקציות נאות.

בהמשך לאמור, הבנק נקט במספר פעולות, ובכלל זה, בין היתר, עיכובים ואף חסימות של פעולות העברה או הפקדה מגופים או ישויות הנכללים ברשימות מכוח הסנקציות הבינלאומיות לצורך יודא עמידתם בסנקציות. בנוסף, הבנק נקט בצעדים לקיום מעקב ובקורות נאותים שיבטיחו את שלמות ונאותות רשימות הגופים והאישים המוכרזים במערכת, לרבות באמצעות התאמתן לרשימות העדכניות של משרד האוצר בארה"ב OFAC, האיחוד האירופאי, וועדת הסנקציות של האו"ם, בריטניה ושווייץ, מיפוי פעולות בסיכון והטמעת בקורות נוספות בהתאם לנדרש.

פעילות שלא בהלימה לסנקציות עלולה לחשוף את הבנק ומי מלקוחותיו הרלבנטיים, לצעדי אכיפה ולפגיעה במוניטין. שינויים תכופים בסנקציות ומורכבותן מגדילים את סיכון הציות לסנקציות ואת התשומות הנדרשות ליישומן.

הנחיות לסקטור הפיננסי המדווח לרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור

ביום 11 באוקטובר 2023, הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור פרסמה הנחיות בדבר הצורך בהגברת הערנות של הסקטור הפיננסי לפעילות פיננסית בלתי-חוקית לאור מלחמת "חרבות ברזל". במסגרת זו הרשות ביקשה מהסקטור הפיננסי להגביר את תשומת הלב לנושא ולהקדיש את מלוא המשאבים הנדרשים לצורך ניטור, איתור ודיווח לרשות באופן אפקטיבי ומידי על פעילויות הנחזות כבעלות סיכון פוטנציאלי למימון ותמיכה בטרור.

הנחיות אלו כללו הוראות בדבר אופן הדיווח על פעולות בלתי רגילות לרשות לאיסור הלבנת הון ולמשטרה, הפרטים אותם יש לציין בדיווח וכן קבלת הנחיות מהמשטרה במקרים הרלוונטיים. בנוסף, ניתנו דגשים בדבר הפרות פוטנציאליות של החוק והחובה לעכב פעולה ככל שהתעורר חשד כי פעולה מסוימת נוגעת לעבירת טרור חמורה.

16. סיכונים נוספים

לפרטים נוספים בדבר סיכונים אחרים, ראו בדוחות הכספיים לשנת 2023 (עמ' 75-73).

חלק ד' - מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים ובקורות

17. מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים

כללי

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים על פי עקרונות וכללי חשבונאות שעיקרם פורט בביאור 1 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2023 ובביאור 1 בתמצית הדוחות הכספיים ביניים לתקופת הדוח, תוך התאמות לכללי דיווח מקובלים לצורך עריכת דוחות כספיים לתקופות ביניים. סקירה תמציתית של ההערכות והאומדנים בנושאים חשבונאיים קריטיים, נכללה בדוחות הכספיים לשנת 2023 (עמ' 80-83).

יישומם של כללי חשבונאות אלו, על ידי הנהלת הבנק בעת עריכת הדוחות הכספיים, כרוך לעיתים בהנחות, הערכות ואומדנים שונים המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות (לרבות התחייבויות תלויות) ועל התוצאות הכספיות המדווחות של הבנק.

ייתכן שהתממשותם בעתיד של הערכות ואומדנים כאמור, יהיה שונה מכפי שהוערך בעת עריכת הדוחות הכספיים.

חלק מהאומדנים וההערכות בהם נעשה שימוש, כרוך במידה רבה של אי ודאות או רגישות למשתנים שונים. אומדנים והערכות מסוג זה, שהשתנותם עשויה להשפיע באופן מהותי על התוצאות הכספיות המוצגות בדוחות הכספיים, נחשבים לאומדנים והערכות בנושאים "קריטיים".

הנהלת הבנק בדעה כי האומדנים וההערכות שיושמו בעת עריכת הדוחות הכספיים הינם נאותים ונעשו על פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי.

א. הפרשות להפסדי אשראי צפויים (CECL)

החל מיום 1 בינואר 2022 מיישם הבנק את הוראות המפקח על הבנקים המחייבות אימוץ מלא של כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בדבר הפרשות להפסדי אשראי צפויים (CECL), כמתואר בביאור 1 בדבר המדיניות החשבונאית בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022.

בהתאם לכללים החדשים, ההפרשה להפסדי אשראי מחושבת לפי ההפסד הצפוי לאורך חיי האשראי. באומדן ההפרשה להפסדי אשראי נעשה שימוש משמעותי במידע צופה פני עתיד, שמסקף תחזיות סבירות ונתמכות לגבי אירועים כלכליים עתידיים. אומדן ההפסדים הצפויים כאמור נערך בהתאם למתודולוגיה ומודלים שהבנק פיתח. בין היתר, מודלים מבוססי דירוג אשראי (LGD-I PD), הערכת השפעות של שינויים בתנאים המקרו כלכליים, התאמות איכותיות, הערכות בדבר שיעורי ניצול ומימוש של פריטים חוץ מאזניים והערכות בדבר תקופות הזמן לפירעון.

התהליך כאמור מתבסס על אומדנים משמעותיים הכרוכים באי ודאות ועל הערכות סובייקטיביות. לשינוי באומדנים או בהערכות, עשויה להיות השפעה משמעותית על ההפרשה להפסדי אשראי המוצגת בדוחות הכספיים של הבנק. הבנק בוחן את הנאותות הכוללת של ההפרשה להפסדי אשראי. הערכת נאותות כאמור מתבססת על שיקול הדעת של הנהלה אשר מתחשבת, בין היתר, בשיטות ההערכה שמיושמות לקביעת ההפרשה.

כתוצאה מההשלכות השליליות האפשריות של מלחמת "חרבות ברזל" הגדיל הבנק באופן משמעותי את יתרת ההפרשות להפסדי אשראי בעיקר בחובות הנבחנו במסלול הקבוצתי. עיקר ההגדלה של יתרת ההפרשה להפסדי אשראי נעשתה דרך רכיב המקרו הכולל את ההשפעה האפשרית של שינויים בתנאים המקרו כלכליים.

לפרטים נוספים בדבר הפרשות להפסדי אשראי, ראה פרק 18' בדוח ההנהלה והדירקטוריון לשנת 2023.

ב. זכויות עובדים

בפרק 18' בדוח ההנהלה והדירקטוריון לשנת 2023 נכלל מידע באשר לאומדנים המשמעותיים הכרוכים בחישוב ההפרשות בגין התחייבויות הבנק לזכויות עובדים.

ההערכה האקטוארית ליום 31 במרס 2024 הושפעה, בעיקר, מעליית שיעורי ריבית ההיוון בגין התחייבויות הבנק להטבות לעובדים וכן מעדכון וקטור שיעורי העזיבות בהתאמה לתכנית הפרישה שיושמה השנה. שינויים אלו גרמו לרישום רווח אקטוארי בסך כ- 9 מיליון ש"ח בתקופת הדוח.

18. בקורות ונהלים

בקורות ונהלים לגבי הגילוי

בהתבסס על בחינת הבקורות הקיימות בתהליכי הפקת והעברת המידע הקשורים לדיווח הכספי ועל תוצאות הדיונים שנערכו ב"ועדת הגילוי", העריכה הנהלת הבנק, בשיתוף המנהל הכללי והחשבונאי הראשי של הבנק, את האפקטיביות של הבקורות והנהלים בתקופה המכוסה בדוח זה, לגבי הגילוי של הבנק.

"ועדת הגילוי" בראשות המנהל הכללי כוללת את כל חברי הנהלת הבנק. הועדה מתכנסת אחת לרבעון ודנה בנושאים שונים שהתעוררו במהלך פעילותו העסקית של הבנק, שעשויה להיות להם השלכה על הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים. על בסיס הערכה זו, המנהל הכללי והחשבונאי הראשי של הבנק הסיקו, כי לתום תקופה זו, הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינן אפקטיביות, כדי: לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הרבעוני, בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי

בתקופת הדוח עודכן התיעוד הקיים בגין מספר תהליכים עסקיים המשליכים על הדיווח הכספי, נסקרו הבקורות הקיימות בגין תהליכים אלו, לרבות בקורות חדשות שנוספו בתקופת הדוח, ונערכו בדיקות שוטפות על הבקורות הקיימות והערכת מידת האפקטיביות שלהן, באמצעות יחידת SOX הפועלת במסגרת אגף החשבונות.

שינויים בבקרה הפנימית

לא ארעו במהלך הרבעון שהסתיים ביום 31.3.2024, שינויים כלשהם בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי אשר השפיעו באופן מהותי, או שסביר שצפויים להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

חלק ה' - מידע נוסף

19. עניינים אחרים

א. ועדה מיוחדת ובלתי תלויה בעניין הליכים משפטיים שהתנהלו באוסטרליה

נגד הבנק ונגד חברת האם (להלן: "הבנקים") התנהלו הליכים שונים באוסטרליה ובישראל הנוגעים לחשבונות בבנקים שניהלו בני משפחה אוסטרלית מסוימת וחברות הקשורות אליהם.

בחודש ינואר 2021 חתמו הבנקים על הסכמי פשרה, במסגרתם הסכים הבנק, מבלי להודות באחריות, לשלם כפשרה סך של כ-8 מיליון דולר אוסטרלי (המהווים כ-20 מיליון ש"ח), בתמורה לסילוק כל תביעה או טענה אפשרית של התובעים כנגד הבנק, לרבות בקשר להליכים, בני המשפחה והחברות הקשורות. לפרטים נוספים, ראו ביאור 226 ב' (6) (עמ' 210) בדוחות הכספיים לשנת 2020. הבנק ביצע הליך הפקת לקחים על מנת למנוע הישנות אירועים מסוג זה.

בחודש ינואר 2021, לפי דרישת המפקח על הבנקים, החליטו דירקטוריון הבנק ודירקטוריון החברה האם להקים ועדה משותפת לשני הדירקטוריונים, שתהיה ועדה מיוחדת ובלתי תלויה, שבראשה תעמוד כבוד השופטת (בדימוס) הגב' הילה גרסטל. ביום 15 באוגוסט 2021 מונה כבוד השופט (בדימוס) מר יעקב שיינמן, לכהן כיו"ר משותף של הוועדה לצידה של כבוד השופטת (בדימוס) גרסטל.

על הוועדה הוטל לבחון את התהליכים הניהוליים ותהליכי הבקרה, שאפשרו את התנהלות הבנקים, שהביאה להליכים שבגינם נחתמו הסכמי הפשרה, תוך התייחסות, בין השאר, להיבטי ממשל תאגידי והתנהלות הדירקטוריון וההנהלה הבכירה ובכלל זה, לקבוע מסקנות והמלצות כלליות ואישיות כלפי נושאי משרה ועובדים, ככל שנדרש, לרבות בהתייחס להטבות שכר שניתנו לנושאי המשרה בתקופה הרלוונטית.

בהתבסס על כל הטענות, המידע, המסמכים והראיות שעמדו בפניה, העריכה הוועדה את ההסתברות להטלת אחריות על נתבעים אפשריים, לפי עילות התביעה השונות, ואת המשמעות הכרוכה בניהול הליכים מבחינת הבנקים. הוועדה, בתפקידה כוועדת תביעות בלתי תלויה, הגישה לדירקטוריונים של הבנקים דוחות נפרדים, ביחס לבנק דיסקונט וביחס לבנק מרכנתי. הוועדה, בתפקידה כוועדת בדיקה מוסדית ותהליכית, תגיש דוח נוסף חסוי, בהתאם לדרישת בנק ישראל, בו יוצגו התהליכים הניהוליים ותהליכי הבקרה שנבחנו על ידיה אשר יוגש לבנק ישראל.

במסגרת הדוחות, המליצה הוועדה לדירקטוריון הבנק שלא לנקוט הליכים משפטיים נגד הדירקטורים ונושאי המשרה האחרים בגין הפרת חובת אמונים, מאחר שהיא סבורה שסיכוייה של עילת תביעה כאמור בנסיבות העניין, הם אפסיים. הוועדה המליצה לדירקטוריון הבנק שלא לנקוט הליכים משפטיים נגד הדירקטורים ונושאי המשרה האחרים בגין הפרת חובת זהירות, מאחר שהיא סבורה שסיכוייה של עילת תביעה כאמור בנסיבות העניין, הם נמוכים מאוד. בהתאם לכך, סבורה הוועדה שאין מקום לדרוש מהדירקטורים ונושאי המשרה האחרים השבה של תגמולים שקיבלו במסגרת כהונתם בבנק בתקופה הרלוונטית, ואין מקום לנקוט הליך משפטי בעניין זה. לגבי שלושה עובדים לשעבר בבנק, שאינם נושאי משרה, קבעה הוועדה כי התקיימה הפרה לכאורית של חובת הזהירות המוטלת עליהם כעובדי הבנק. עם זאת, לאחר שבחנה את טובת הבנק במובן הרחב, ובכלל זה את התועלות, הנוזקים, העלויות והרווחים האפשריים הכרוכים בניהול תביעה כאמור, הוועדה המליצה לדירקטוריון הבנק שלא לנקוט בהליך משפטי נגד עובדים אלה.

הוועדה קיימה משא ומתן עם המבטחים של הדירקטורים ונושאי המשרה האחרים ובמסגרת הדוחות המליצה להגיע להסדר פשרה, בכפוף לאישורו של בית המשפט המחוזי במסגרת הבקשה לגילוי מסמכים בטרם הגשת בקשה לאישור תביעה נגזרת שהוגשה בקשר עם האירועים נשוא ההליכים באוסטרליה, כאמור בסעיף 12א' לפרק הממשל התאגידי (עמ' 242) בדוח הכספי לשנת 2022 ("הבקשה לגילוי מסמכים"). שכולל תשלום לבנקים בגין כלל העילות והטענות האפשריות נגד דירקטורים, נושאי המשרה האחרים והעובדים בשני הבנקים בסכום כולל, סופי ומוחלט של 18.1 מיליון ש"ח. מתוך סכום זה, סך של 15.5 מיליון ש"ח ישולם לבנקים וסכום של 2.6 מיליון ש"ח ישולם בעבור שכר טרחה, הוצאות וגמול (כאשר את רכיב המע"מ בלבד על הסכום האחרון ישלמו הבנקים מתוך סכום הפשרה). הוועדה ציינה כי לאחר שנערכו עמם פגישות והוצגו בפניהם ממצאי הוועדה והמלצותיה, סכום פשרה זה מקובל גם על באי כוח המבקש בבקשה לגילוי מסמכים.

דירקטוריון הבנק ודירקטוריון חברת האם דנו במספר ישיבות בדוחות הוועדה ובהמלצותיה, ובישיבותיהם מהימים 20 ו-26 בנובמבר 2023, בהתאמה, החליטו לאמץ את הממצאים, המסקנות והמלצות הוועדה במלואן, תוך שהם מנחים את הנהלות הבנקים והיועצים המשפטיים לפעול לגיבוש ומימוש הסדרים בהתאם.

ביום 30 בנובמבר 2023 הודיעו הצדדים לבית המשפט בדבר אימוץ המלצות הוועדה על ידי הבנקים. ביום 10 באפריל 2024 הגישו הצדדים בקשה לאישור הסכם פשרה בין הבנקים לבין הגורמים הרלבנטיים. בהחלטתו מיום 11 באפריל 2024, הורה בית המשפט על פרסום הבקשה וקצב את המועד להגשת התנגדויות עד ליום 30 במאי 2024. המועד לדיון בהתנגדויות נקבע ליום 30 ביוני 2024.

ב. דרישת הרשות לתחרות לקבלת נתונים

בחודשים מרס, מאי ואוגוסט 2023 ובחודש ינואר 2024, התקבלו בבנק ובחברת האם דרישות נתונים נוספות בעניין מוצרים בנקאיים, פקדונות ויתרות חובה.

ג. תכנית פרישה מרצון

ביום 27 בדצמבר 2023 אישר דירקטוריון הבנק תכנית פרישה מוקדמת מרצון, בתנאים מועדפים לעד 50 מעובדי הבנק העונים על הקריטריונים שהוגדרו (ותק וגיל). ביום 29 בינואר 2024 אישר דירקטוריון הבנק הרחבת תכנית הפרישה בעשרה עובדים נוספים. במהלך חודש פברואר 2024 הסתיים מימוש תכנית הפרישה במסגרתה יפרשו 60 עובדים, מרביתם עד ליום 31 במרס 2024 והיתר עד ליום 30 ביוני 2024.

במסגרת התכנית יהיו זכאים הפורשים למענק פרישה מוגדל בגובה של עד 150% מסכום הפיצויים על פי דין בעת סיום יחסי עובד מעביד, למענק נוסף לבעלי שגר נמוך ולמענק חתימה.

יישום התכנית הביא להגדלת ההתחייבויות האקטואריות של הבנק בסכום כולל של כ- 50 מיליון ש"ח (כ- 43 מיליון ש"ח המתייחסים לפעילות התכנית הראשונה נרשמו כבר בדוחות הכספיים לשנת 2023).

במהלך שנת 2024 ובעיקר ברבעון השני של שנת 2024 צפוי הבנק להכיר בסילוק מסוים של התחייבות הבנק לתשלום פיצויי פרישה בסך של כ- 10 מיליון ש"ח. היקף הסילוק הסופי שייגרש ומועד ההכרה מושפע מהיקף התשלומים שישולם בפועל לפורשים ועיתוי ביצוע התשלומים.

ד. דיבידנד

לראשונה מאז שנת 2014, אישרה האסיפה הכללית ביום 16 באפריל 2024 חלוקת דיבידנד בסך של 175 מיליון ש"ח, בגין רווחי הבנק לשנת 2023. שיעור החלוקה מתוך הרווח הנקי לשנת 2023 עמד על כ-18%, והחלוקה בוצעה בפועל ביום 18 באפריל 2024.

חלוקת הדיבידנד נעשת לאחר שדירקטוריון הבנק שוכנע כי הבנק עומד במבחנים הנדרשים לחלוקה מותרת, הן כפן של מבחן הרווח והן כפן של חובת זהירות וחובת האמונים החלה על הדירקטורים, וזאת גם בהתייחס למכתבי הפיקוח על הבנקים בנושא "תכנוני הון ומדיניות חלוקת רווחים" מיום 12 בנובמבר 2023 ומיום 5 במרס 2024.

חלוקת הדיבידנד, במידה והייתה נעשית ביום 31 במרס 2024, הייתה מקטינה את יחס הלימות ההון רובד ראשון ואת יחס הלימות ההון הכולל בכ- 0.44%, כך שהיו מסתכמים בשיעור של 12.40% ו- 14.78%, בהתאמה.

יהושע בורשטיין
המנהל הכללי

ברק נרדי
יו"ר הדירקטוריון

12 במאי, 2024

אני יהושע בורשטיין, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2024 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים ברווח הכולל, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי⁽¹⁾, וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח.
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - ה. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ו. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.
- (1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון והנהלה".

יהושע בורשטיין
מנכ"ל הבנק

12 במאי, 2024

אני גולן כחלון, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2024 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים ברווח הכולל, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילויים ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספיים, וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח.
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.
- (1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון והנהלה".

12 במאי, 2024

גולן כחלון
סמנכ"ל, חשבונאי ראשי

61	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות
63	תמצית דוחות רווח והפסד מאוחדים
64	תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל
65	תמצית מאזנים מאוחדים
66	תמצית דוחות על השינויים בהון
67	תמצית דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים
69	ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

תמצית דוחות כספיים
ליום 31 במרס 2024

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ וחברות בנות שלו (להלן - "הבנק"), הכולל את מאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 31 במרס 2024 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך.

הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים, הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישמו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

זיו האפט
רואי החשבון

סומך חייקין
רואי החשבון

12 במאי, 2024

תמצית דוחות רווח והפסד מאוחדים
בסכומים מדווחים

תמצית דוחות רווח והפסד מאוחדים – בסכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		ביאור
2023	2023	2024	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		
במיליוני ש"ח			
3,847	906	931	2 הכנסות ריבית
1,563	343	403	2 הוצאות ריבית
2,284	563	528	הכנסות ריבית, נטו
314	53	56	7,15 הוצאות בגין הפסדי אשראי
1,970	510	472	הכנסות ריבית, נטו, לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות שאינן מריבית			
58	19	27	3 הכנסות מימון שאינן מריבית
358	90	84	עמלות
117	-	-	הכנסות אחרות
533	109	111	סך כל הכנסות שאינן מריבית
הוצאות תפעוליות ואחרות			
620	152	173	9 משכורות והוצאות נלוות
185	41	48	אחזקה ופחת בניינים וציוד
243	62	56	הוצאות אחרות
1,048	255	277	סך כל הוצאות תפעוליות ואחרות
1,455	364	306	רווח לפני מיסים
480	127	122	הפרשה למיסים על הרווח
975	237	184	רווח לאחר מיסים
חלק הבנק ברווחים של חברות			
2	-	-	כלולות, לאחר מיסים
977	237	184	רווח נקי
רווח למניה (באלפי שקלים חדשים)			
מניה בת 0.1 שקלים חדשים			
7.85	1.90	1.48	4 - ערך נקוב:

גולן כחלון
סמנכ"ל, חשבונאי ראשי

יהושע בורשטיין
המנהל הכללי

ברק נרדי
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 12 במאי, 2024.
הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל

בסכומים מדווחים

תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל – בסכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		ביאור
2023	2023	2024	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		
מיליוני ש"ח			

977	237	184	
-----	-----	-----	--

רווח נקי

5

הפסד כולל אחר, לפני מסים:

התאמות בגין הצגת אגרות חוב
זמינות למכירה לפי השווי ההוגן, נטו

(73)	(49)	(25)	
------	------	------	--

התאמת ההתחייבויות בגין הטבות
לעובדים, נטו⁽¹⁾

(11)	3	3	
------	---	---	--

הפסד כולל אחר לפני מיסים

(84)	(46)	(22)	
------	------	------	--

השפעת המס המתייחס

29	16	8	
----	----	---	--

הפסד כולל אחר לאחר השפעת המס

(55)	(30)	(14)	
------	------	------	--

סך כל הרווח הכולל

922	207	170	
-----	-----	-----	--

1. מהווה בעיקר, התאמות לאומדנים אקטואריים בגין הפרשות לפיצויי פרישה והטבות לאחר סיום העסקה וכן הפחתת סכומים שנרשמו בתקופות קודמות ברווח כולל אחר.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית מאזנים מאוחדים

בסכומים מדווחים

תמצית מאזנים מאוחדים – סכומים מדווחים

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	ליום 31 במרס	ביאור	
2023	2023	2024		
(מבוקר)	(לא מבוקר)			
מיליוני ש"ח				
נכסים				
9,152	11,985	8,216		מזומנים ופקדונות בבנקים
				ניירות ערך:
1,461	1,444	1,386		אגרות חוב המוחזקות לפדיון
5,936	5,652	6,313		אגרות חוב זמינות למכירה
13	13	13		מניות שאינן למסחר
7,410	7,109	7,712	6	סך הכל ניירות ערך ⁽¹⁾⁽²⁾
46,582	44,438	47,124	7,15	אשראי לציבור
(904)	(720)	(901)	7,15	הפרשה להפסדי אשראי
45,678	43,718	46,223		אשראי לציבור, נטו
-	2	-		אשראי לממשלה
16	14	16		השקעה בחברות מוחזקות
513	478	510		בניינים וציוד
-	59	-		נכסים מוחזקים למכירה
1	1	-		נכסים בלתי מוחשיים
73	92	47	12	נכסים בגין מכשירים נגזרים
946	959	950		נכסים אחרים
63,789	64,417	63,674		סך הכל נכסים
התחייבויות והון				
50,306	50,741	50,042	8	פקדונות הציבור
5,666	6,430	5,707		פקדונות מבנקים
57	55	57		פקדונות הממשלה
1,029	1,107	974		אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
90	95	55	12	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
1,664	1,727	1,692		התחייבויות אחרות ⁽³⁾
58,812	60,155	58,527		סך הכל התחייבויות
4,977	4,262	5,147		הון
63,789	64,417	63,674		סך הכל התחייבויות והון

1. היתרה כוללת ניירות ערך ששוועבדו למלווים בסך 1,911 מיליוני ש"ח (31.3.2023 - 3,806 מיליוני ש"ח; 31.12.2023 - 1,973 מיליוני ש"ח).
2. היתרה כוללת ניירות ערך המוצגים לפי השווי ההונן בסך 6,313 מיליוני ש"ח (31.3.2023 - 5,652 מיליוני ש"ח; 31.12.2023 - 5,936 מיליוני ש"ח).
3. היתרה כוללת הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים בסך 58 מיליוני ש"ח (31.3.2023 - 47 מיליוני ש"ח; 31.12.2023 - 56 מיליוני ש"ח).

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות על השינויים בהון

בסכומים מדווחים

תמצית דוחות על השינויים בהון – בסכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2024

(לא מבוקר)					
הפסד כולל					
הון מניות נפרע	קרנות הון	סך הכל הון וקרנות הון	אחר מצטבר	יתרת רווח	סך הכל הון
מיליוני ש"ח					
51	152	203	(400)	5,174	4,977
-	-	-	-	184	184
-	-	-	(14)	-	(14)
51	152	203	(414)	5,358	5,147

יתרה לתחילת התקופה (מבוקר)

רווח נקי לתקופה
הפסד כולל אחר, נטו, לאחר השפעת המס

יתרה לסוף התקופה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2023

(לא מבוקר)					
הפסד כולל					
הון מניות נפרע	קרנות הון	סך הכל הון וקרנות הון	אחר מצטבר	יתרת רווח	סך הכל הון
מיליוני ש"ח					
51	152	203	(345)	4,197	4,055
-	-	-	-	237	237
-	-	-	(30)	-	(30)
51	152	203	(375)	4,434	4,262

יתרה לתחילת התקופה (מבוקר)

רווח נקי לתקופה
הפסד כולל אחר, נטו, לאחר השפעת המס

יתרה לסוף התקופה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023

(מבוקר)					
הפסד כולל					
הון מניות נפרע	קרנות הון	סך הכל הון וקרנות הון	אחר מצטבר	יתרת רווח	סך הכל הון
מיליוני ש"ח					
51	152	203	(345)	4,197	4,055
-	-	-	(55)	-	(55)
-	-	-	-	977	977
51	152	203	(400)	5,174	4,977

יתרה לתחילת התקופה
הפסד כולל אחר, נטו, לאחר השפעת המס

רווח נקי לתקופה

יתרה לסוף התקופה

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות על תזרימי המזומנים

בסכומים מדווחים

תמצית דוחות על תזרימי המזומנים – בסכומים מדווחים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
2023	2023	2024
(מבוקר)	(לא מבוקר)	
מיליוני ש"ח		
977	237	184
558	157	184
1,535	394	368
13	(6)	26
1	1	-
(59)	(84)	(10)
(45)	(89)	16
16	21	(35)
(72)	105	46
(56)	126	11
1,434	431	395
126	(416)	(32)
2	-	-
(3,184)	(1,153)	(570)
(1,342)	(223)	(757)
524	64	306
189	3	74
-	-	42
(372)	(84)	(73)
(121)	(53)	(44)
176	-	-
(4,002)	(1,862)	(1,054)
(741)	(306)	(264)
(1,089)	(325)	41
16	14	-
(170)	(61)	(62)
(1,984)	(678)	(285)
(4,552)	(2,109)	(944)
33	14	7
13,640	13,640	9,121
9,121	11,545	8,184

תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

רווח נקי לתקופה

התאמות הדרושות כדי להציג את המזומנים מפעילות שוטפת (נספח א')

סך הכל

שינוי נטו בנכסים שוטפים -

נכסים בגין מכשירים נגזרים

ניירות ערך למסחר

נכסים אחרים

סך הכל שינוי בנכסים שוטפים

שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות -

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

התחייבויות אחרות

סך הכל שינוי בהתחייבויות שוטפות

מזומנים נטו מפעילות שוטפת

תזרימי מזומנים לפעילות השקעה

שינוי נטו בפקדונות בבנקים

שינוי נטו באשראי לממשלה

שינוי נטו באשראי לציבור

רכישת אגרות חוב זמינות למכירה

תמורה ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר

תמורה מפדיון אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר

תמורה מפדיון אגרות חוב מוחזקות לפדיון

רכישת תיקי אשראי

רכישת בניינים וציוד

תמורה מממוש נכסים מוחזקים למכירה

מזומנים נטו לפעילות השקעה

תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) מימון

שינוי נטו בפקדונות הציבור

שינוי נטו בפקדונות מבנקים

שינוי נטו בפקדונות הממשלה

פרעון כתבי התחייבות נדחים

מזומנים נטו לפעילות מימון

קיטון במזומנים

השפעת השינויים בשער החליפין על יתרת המזומנים

יתרת מזומנים לתחילת התקופה

יתרת המזומנים לסוף התקופה

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

נספחים לתמצית דוחות על תזרימי המזומנים

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

נספחים לתמצית דוחות על תזרימי המזומנים – בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
2023	2023	2024
(מבוקר)	(לא מבוקר)	
(2)	-	-
76	16	22
466	97	98
14	(1)	40
-	-	-
(117)	-	-
63	33	8
48	14	16
43	12	7
(33)	(14)	(7)
558	157	184

נספח א'

התאמות הדרושות כדי להציג את המזומנים מפעילות שוטפת

חלק הבנק ברווחים נטו של חברות מוחזקות	
פחת על בניינים וציוד (לרבות ירידת ערך)	
הוצאות בגין הפסדי אשראי	
הפסד (רווח) מאגרות חוב זמינות למכירה ומוחזקות לפדיון	
הפסד שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר	
רווח ממימוש נכסים מוחזקים למכירה	
מסים נדחים, נטו	
גידול בהפרשות לזכויות עובדים	
התאמת ערכם של אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים	
הפרשי שער שנזקפו על יתרת המזומנים	
סה"כ התאמות לתזרימי מזומנים מפעילות שוטפת	

נספח ב'

מידע על ריבית ומיסים שהתקבלו (שולמו)

3,757	928	962	• ריבית שהתקבלה
(1,195)	(222)	(302)	• ריבית ששולמה
(407)	(44)	(55)	• מיסים על הכנסה ששולמו
28	-	-	• מיסים על הכנסה שהתקבלו

נספח ג'

פעולות שלא במזומן

35	8	9	• רכישת בניינים וציוד
119	(14)	(32)	• השאלת ניירות ערך (החזרת ניירות ערך שהושאלו)
2	3	6	• נכסים והתחייבויות בגין חוזי חכירה תפעוליים שהוכרו

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית

א. כללי

(1) בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ (להלן: "הבנק") הינו תאגיד בנקאי. תמצית הדוחות הכספיים הרבעוניים (להלן: "הדוחות הכספיים ביניים") המאוחדים של הבנק ליום 31 במרס 2024, כוללת את אלה של הבנק ושל החברות המוחזקות שלו (להלן: "המאוחד").

תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים ערוכה בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר עריכת דוח כספי רבעוני של תאגיד בנקאי ובהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים, ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים.

(2) דוחות הביניים הנ"ל ערוכים בהתבסס על כללי החשבונאות שלפיהם נערכו הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2023. לפיכך, יש לעיין בהם ביחד עם הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2023 והביאורים המצורפים להם.

(3) תמצית הדוחות הכספיים ביניים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 12 במאי, 2024.

ב. עקרונות הדיווח הכספי

הדוחות הכספיים של התאגיד הבנקאי ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו. בעיקר הנושאים, הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב (US GAAP).

ג. שימוש באומדנים

בעריכת הדוחות הכספיים ביניים בהתאם לכללים, להוראות ולנחיות כאמור נדרשת הנהלת הבנק להפעיל שיקול דעת ולעשות שימוש בהערכות, אומדנים והנחות, אשר משפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. התוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

ד. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים שיושמו לראשונה בתקופת הדוח

עדכון תקינה ASU 2022-02 בדבר ארגון מחדש של חובות בעייתיים ודרישות גילוי לפי שנת העמדת אשראי. ביום 31 במרס 2022 פרסם ה-FASB את ASU 2022-02 בדבר ארגון מחדש של חובות בעייתיים ודרישות גילוי לפי שנת העמדת אשראי בנושא הפרשות להפסדי אשראי. העדכון מבטל את ההוראות העוסקות בארגון מחדש של חובות בעייתיים על ידי מלווים, תוך שיפור דרישות הגילוי בנוגע ללווים הנמצאים בקשיים כלכליים. כמו כן, העדכון מוסיף דרישת גילוי של מחיקות ברוטו לפי שנת העמדת אשראי. ביום 19 באוקטובר 2023 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון להוראות הדיווח לציבור בדבר "שינויים בתנאים של חובות של לווים בקשיים פיננסיים", במסגרתו הוחלט לאמץ בהוראות הדיווח לציבור את עדכון התקינה האמור, בתחילה מיום 1 בינואר 2024. ליישום לא הייתה השפעה מהותית על חישובי ההפרשה להפסדי אשראי צפויים. יישום התקן כולל גם שינוי בדרישות הגילוי ובהרחבתם ביחס למהות הסדרים שנעשו ומרכיבי הויתור שניתנו על ידי הבנק.

להלן עיקרי העדכונים בעקבות התיקון:

- המונח "חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי" שונה ל"שינויים בתנאים של חובות של לווים בקשיים פיננסיים"
- שינויים המבוצעים בתנאי חובות של לווים (בין אם הלווה בקשיים פיננסיים ובין אם לאו) יהיו כפופים לאותן הנחיות (ASC 310-20) כדי לקבוע האם השינוי יטופל כהלואה חדשה או כהמשך הלוואה קיימת.
- נוספו דרישות גילוי לגבי שינויים בתנאי הלוואות לווים בקשיים פיננסיים, בהתייחס ל:
 - סוגי השינויים - ויתור על קרן, הפחתת שיעור ריבית, עיכוב תשלום שאינו זניח, הארכת תקופה וכו' שילוב של מספר שינויים.
 - ההשפעה הפיננסית של השינויים על פי סוג השינוי.
 - ביצועי פירעון של החוב ב- 12 החודשים שלאחר השינוי, לרבות מידע על כשל שאירע במהלך אותה תקופה.
- הוספת גילוי למחיקות ברוטו בתקופת הדיווח, לפי שנת העמדת אשראי.

ה. השפעת התפתחויות בטחוניות ומקרו כלכליות על הדיווח הכספי

ביום 7 באוקטובר 2023 הוכרזה על ידי ממשלת ישראל מלחמת "חרבות ברזל", במקביל להכרזת המלחמה הוכרז מצב חירום בישראל, הוטלו מגבלות מהותיות על הפעילות, בדגש על יישובים הנמצאים בקרבת גבול רצועת עזה ובגבול הצפון. מתחילת המלחמה נצפו ירידות חדות בשוק ההון ושער השקל נחלש אל מול המטבעות הזרים בדגש על דולר ארה"ב ויורו. השיבוש בשגרת החיים וההשפעות על המצב הבטחוני והכלכלי בישראל גרמו לבנק ישראל לפרסם הנחיות לתאגידים הבנקאיים שמטרתן הקלה וסיוע ללקוחות וביניהן האפשרות לחרוג ממסגרת האשראי ולאפשר הקלות ללווים כמו קביעת הסדרי פירעון חדשים לטווח קצר (דחיית תשלומי הלוואות קרן וריבית, ויתור על ריבית פיגורים, פטור מריבית בניצול מסגרות עובר ושב, פטור מעמלות עיקריות וכו').

בנוסף להנחיות שפורסמו על ידי בנק ישראל הבנק נרתם לסייע ללקוחותיו שנפגעו מהמלחמה והציע הקלות נוספות. ההקלות שניתנו בדרך של דחיית אשראי ללא ריבית מביאות להקטנת הכנסות ריבית, נטו שכן מוגדרות כנכס שאינו מניב (אובדן הכנסה אלטרנטיבית), ומתן הפטור מתשלומי ריבית ועמלות מקטין בהתאמה הכנסות ריבית והכנסות מעמלות על פי מועד הזקיפה בפועל אל מול הלקוח הזכאי.

בעקבות המלחמה גדלה ההסתברות להורדת דירוג האשראי החיצוני של מדינת ישראל ובהתאם לכך הודיעו שלוש סוכנויות דירוג האשראי הבינלאומית (S&P, מודי'ס ופיץ') על תחזית דירוג שלילית. ביום 9 בפברואר 2024, הודיעה חברת Moody's כי החליטה להוריד את דירוג האשראי של מדינת ישראל מדירוג של A1 לדירוג של A2. ביום 18 באפריל 2024 הודיעה חברת S&P על הורדת דירוג מדינת ישראל מ-(AA-) ל-(A+). במידה והורדת הדירוג הייתה מתרחשת עד ליום 31 במרס 2024 היה מביא שינוי הדירוג לירידה ביחס הון רובד 1 וביחס ההון הכולל של כ- 0.6% וכ- 0.7%, בהתאמה ליום 31 במרס 2024. יציין כי קביעת משקל הסיכון בחישובי הלימות ההון נעשית בבנק על סמך דירוגי חברת S&P, כפי שהיו בתוקף ליום 31 במרס 2024.

ו. חוק תשלום מיוחד לשם השגת יעדי התקציב (הוראת שעה), התשפ"ד-2024

ביום 17 במרס 2024 פורסם החוק במסגרתו נקבע כי יוטל על בנק שאינו בנק בעל היקף פעילות קטן בשנים 2024-2025, תשלום מיוחד לשם השגת יעדי התקציב בזמן מלחמת "חרבות ברזל", שהיקפו יעמוד על 6% מהרווח שהפיק הבנק על פעילותו בישראל, ולא יותר מחלקו היחסי בסך כולל של 1,200 מיליון ש"ח בשנת 2024 ובסך כולל של 1,300 מיליון ש"ח בשנת 2025. החוק יחול גם על הבנק. בהתאם לחוק, בשנת 2024 השיעורים הגבוהים יותר יחולו לגבי החלק היחסי מהרווח בשנת מס זו שלאחר קבלת התיקון. התשלום המיוחד כאמור לא יותר בניכוי לפי פקודת מס הכנסה. בהתאם חושבו הוצאות המס השוטפות של הבנק על פי שיעור מס אפקטיבי של כ- 38%. בהתאם להנחיית הפיקוח על הבנקים לא עודכנו יתרות מסים נדחים לקבל בגין השינוי בשיעור המס והם המשיכו להיות מחושבים על פי שיעור המס שהיה קיים טרם שינוי החוק (כ- 34%). השינוי בשיעור מס ערך מוסף ל- 18% החל מתחילת שנת 2025 יוגדר כאירוע לאחר תאריך המאזן בהתאם למועד עדכון השינוי ברשומות ובהתאם העדכון בגינו יבוצע החל מהדוחות הכספיים לרבעון השני של שנת 2024.

ביאור 2 - הכנסות והוצאות ריבית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
2023	2024
(לא מבוקר)	
מיליוני ש"ח	

		א. הכנסות ריבית
746	793	מאשראי לציבור
-	-	מאשראי לממשלה
112	74	מפקדונות בבנק ישראל וממזמנים
3	4	מפקדונות בבנקים
45	60	מאגרות חוב (ראה ג' להלן)
906	931	סך כל הכנסות הריבית
		ב. הוצאות ריבית
(308)	(361)	על פקדונות הציבור
-	(1)	על פקדונות הממשלה
(1)	(1)	על פקדון מבנק ישראל
(21)	(32)	על פקדונות מבנקים
(13)	(8)	על אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(343)	(403)	סך כל הוצאות הריבית
563	528	סך הכנסות הריבית, נטו
		ג. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות חוב
6	6	מוחזקות לפדיון
39	54	זמינות למכירה
-	-	למסחר
45	60	סך הכל הכנסות ריבית מאגרות חוב

ביאור 3 - הכנסות מימון שאינן מריבית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
2023	2024
(לא מבוקר)	
מיליוני ש"ח	
50	20
1	15
-	-
(32)	(8)
19	27

א. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים⁽¹⁾
רווחים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה⁽³⁾
הפסדים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה⁽³⁾
הפרשי שער, נטו⁽⁴⁾
סך הכל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

ב. הוצאות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר⁽²⁾

-	-
-	-
-	-
19	27

הכנסות, נטו, בגין מכשירים נגזרים למסחר
הפסדים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר, נטו
סך הכל הוצאות מימון שאינן מריבית בגין פעילות למטרות מסחר
סך הכל הכנסות מימון שאינן מריבית

1. מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
2. כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.
3. סווג מרווח כולל אחר מצטבר.
4. למעט הפרשי שער על עסקאות שסווגו לסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר".

ביאור 4 - רווח למניה (באלפיי ש"ח)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
2023	2024
(לא מבוקר)	

1. רווח למניה

מניה רגילה בת 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב:
- רווח נקי

1.48 1.90

2. כמות מניות⁽¹⁾

ממוצע משוקלל של מספר מניות:
- מניות בנות 0.1 שקלים חדשים

124,430 124,430

ביאור 5 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (במיליוני ש"ח)

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת המס

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2024		
(לא מבוקר)		
התאמות בגין		
סך הכל	הטבות לעובדים	אגרות חוב
(400)	(27)	(373)
(14)	2	(16)
(414)	(25)	(389)

יתרה לתחילת התקופה (מבוקר)

שינויים נטו ⁽¹⁾

יתרה לסוף התקופה ⁽²⁾

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2023		
(לא מבוקר)		
התאמות בגין		
סך הכל	הטבות לעובדים	אגרות חוב
(345)	(20)	(325)
(30)	2	(32)
(375)	(18)	(357)

יתרה לתחילת התקופה (מבוקר)

שינויים נטו ⁽¹⁾

יתרה לסוף התקופה ⁽²⁾

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023		
(מבוקר)		
התאמות בגין		
סך הכל	הטבות לעובדים	אגרות חוב
(345)	(20)	(325)
(55)	(7)	(48)
(400)	(27)	(373)

יתרה לתחילת התקופה

שינויים נטו ⁽¹⁾

יתרה לסוף התקופה ⁽²⁾

1. כולל רווח, נטו בסך של 1 מיליון ש"ח בגין אגרות חוב שהועברו מהתיק הזמין למכירה לתיק לפדיון (31.3.2023 - 1 מיליון ש"ח, 31.12.2023 - 4 מיליון ש"ח).
2. כולל הפסד, נטו בסך של 86 מיליון ש"ח בגין אגרות חוב שהועברו מהתיק הזמין למכירה לתיק לפדיון. 31.3.2023 - 90 מיליון ש"ח, 31.12.2023 - 87 מיליון ש"ח.

ביאור 5 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך) (במיליוני ש"ח)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל מצטבר אחר, לפני השפעת המס ואחריו

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2024		
(לא מבוקר)		
לפני מס	השפעת המס	אחרי מס
(11)	4	(7)
(14)	5	(9)
(25)	9	(16)
2	(1)	1
1	-	1
3	(1)	2
(22)	8	(14)

התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן:
- הפסדים, נטו, שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן
- רווחים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד^{(1) (3)}
השינוי בגין התאמת אגרות חוב, נטו
הטבות לעובדים:
- רווח אקטוארי לתקופה
- הפסד שסווג מחדש לדוח רווח והפסד⁽²⁾
השינוי בגין הטבות לעובדים, נטו
שינוי, נטו, לתקופה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2023		
(לא מבוקר)		
לפני מס	השפעת המס	אחרי מס
(49)	17	(32)
-	-	-
(49)	17	(32)
3	(1)	2
-	-	-
3	(1)	2
(46)	16	(30)

התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן:
- הפסדים, נטו, שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן
- רווחים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד^{(1) (3)}
השינוי בגין התאמת אגרות חוב, נטו
הטבות לעובדים:
- רווח אקטוארי לתקופה
- הפסד שסווג מחדש לדוח רווח והפסד⁽²⁾
השינוי בגין הטבות לעובדים, נטו
שינוי, נטו, לתקופה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023		
(מבוקר)		
לפני מס	השפעת המס	אחרי מס
(73)	25	(48)
-	-	-
(73)	25	(48)
(12)	4	(8)
1	-	1
(11)	4	(7)
(84)	29	(55)

התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן:
- רווחים, נטו, שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן
- הפסדים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד^{(1) (3)}
השינוי בגין התאמת אגרות חוב, נטו
הטבות לעובדים:
- הפסד אקטוארי לשנה
- הפסד שסווג מחדש לדוח רווח והפסד⁽²⁾
השינוי בגין הטבות לעובדים, נטו
שינוי, נטו, לשנה

1. נכלל בדוח הרווח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית".
2. נכלל בדוח הרווח והפסד בסעיף "הוצאות אחרות".
3. כולל רווח, נטו בסך של 1 מיליון ש"ח בגין אגרות חוב שהועברו מהתיק הזמין למכירה לתיק לפדיון (31.3.2023 - 1 מיליון ש"ח, 31.12.2023 - 4 מיליון ש"ח).

ביאור 6 - ניירות ערך

ליום 31 במרס 2024					
(לא מבוקר)					
התאמות לשווי הוגן					
הערך במאזן	עלות מופחתת(*)	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים	הפסדים	שווי הוגן(**)
מיליוני ש"ח					
1,386	1,386 ⁽⁵⁾	-	-	233	1,153
1,386	1,386	-	-	233	1,153
6,131 ⁽⁶⁾	6,599	-	-	468	6,131
168	168	-	-	-	168
14	14	-	-	-	14
6,313	6,781	-	-	468 ⁽³⁾⁽⁴⁾	6,313
13	13	-	-	-	13
13	13	-	-	-	13
7,712	8,180	-	-	701	7,479
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
7,712	8,180	-	-	701	7,479

אגרות חוב מוחזקות לפדיון⁽¹⁾

- של ממשלת ישראל
סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון

אגרות חוב זמינות למכירה⁽¹⁾

- של ממשלת ישראל
- של ממשלות זרות
- של מוסדות פיננסיים בישראל
סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה

השקעה במניות שאינן למסחר

- מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן⁽²⁾
סך הכל מניות שאינן למסחר
סך הכל ניירות ערך שאינם למסחר

ניירות ערך למסחר

אגרות חוב⁽¹⁾

- של ממשלת ישראל
סך הכל ניירות ערך למסחר

סך הכל ניירות ערך

* מניות - עלות
** נתוני השווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

הערות:

1. לגבי תוצאות הפעילות בגין השקעה באגרות חוב - ראה ביאורים 1 ו- 2 - 3.
2. מהווה החזקה בשיעור של 14.8% בחברת א.י. אמריקה ישראל בע"מ.
3. כלולים "ברוח כולל אחר מצטבר", למעט אגרות חוב שגודרו בגידור שווי הוגן.
4. ההפסדים ששיעורם מהתאמות לשווי הוגן עולה על 20% מהעלות המופחתת של אגרות החוב מסתכמים לסך 116 מיליון ש"ח וההפסדים ששיעורם מהתאמות לשווי הוגן אינו עולה על 20% מהעלות המופחתת של אגרות החוב מסתכמים לסך 352 מיליון ש"ח.
5. ההפסדים בסך 467 מיליון ש"ח המיוחסים לאגרות חוב ששוויין ההוגן מסתכם לסך של 5,689 מיליון ש"ח, נמצאות ב"פוזיציות הפסד" מעל לשנה, והפסדים בסך 1 מיליון ש"ח מיוחסים לאגרות חוב ששוויין ההוגן מסתכם לסך של 391 מיליון ש"ח, נמצאות ב"פוזיציות הפסד" מתחת שנה.
6. כולל קרן הון בסך של 131 מיליון ש"ח בגין אגרות חוב שהועברו מהתיק הזמין למכירה לתיק לפדיון.
- מזה אגרות חוב מגודרות בגידור שווי הוגן בסך 948 מיליון ש"ח.

ביאור 6 - ניירות ערך (המשך)

ליום 31 במרס 2023					
(לא מבוקר)					
התאמות לשווי הוגן					
הערך במאזן	עלות מופחתת(*)	יתרת הפרשה להפסדי אשראי מיליוני ש"ח	רווחים	הפסדים	שווי הוגן(**)
1,444	1,444	-	-	170	1,274
1,444	1,444	-	-	170	1,274
5,619 ⁽⁵⁾	6,003	-	-	384	5,619
18	18	-	-	-	18
15	16	-	-	1	15
5,652	6,037	-	(3)	385 ⁽³⁾⁽⁴⁾	5,652
13	13	-	-	-	13
13	13	-	-	-	13
7,109	7,494	-	-	555	6,939
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
7,109	7,494	-	-	555	6,939

אגרות חוב מוחזקות לפדיון⁽¹⁾

- של ממשלת ישראל

סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון

אגרות חוב זמינות למכירה⁽¹⁾

- של ממשלת ישראל

- של ממשלות זרות

- של מוסדות פיננסיים בישראל

סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה

השקעה במניות שאינן למסחר

- מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן⁽²⁾

סך הכל מניות שאינן למסחר

סך הכל ניירות ערך שאינם למסחר

ניירות ערך למסחר

אגרות חוב⁽¹⁾

- של ממשלת ישראל

סך הכל ניירות ערך למסחר

סך הכל ניירות ערך

* מניות - עלות.

** נתוני השווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

הערות:

1. לגבי תוצאות הפעילות בגין השקעה באגרות חוב - ראה ביאורים 2 ו-3.
2. מהווה החזקה בשיעור של 14.8% בחברת א.י. אמריקה ישראל בע"מ.
3. כלולים ברווח כולל אחר בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן", בניכוי השפעת המס.
4. ההפסדים ששיעורם מהתאמות לשווי הוגן עולה על 20% מהעלות המופחתת של אגרות החוב מסתכמים לסך 67 מיליון ש"ח. ההפסדים בסך 374 מיליון ש"ח מיוחסים לאגרות חוב ששווין ההוגן מסתכם לסך 2,264 מיליון ש"ח, נמצאות ב"פוזיציות הפסד" מעל שנה.
5. מזה אגרות חוב מגודרות בגידור שווי הוגן בסך 983 מיליון ש"ח.

ביאור 6 - ניירות ערך (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2023					
(מבוקר)					
התאמות לשווי הוגן					
הערך במאזן	עלות מופחתת(*)	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים	הפסדים	שווי הוגן(**)
מיליוני ש"ח					
1,461	1,461 ⁽⁵⁾	-	-	204	1,257
1,461	1,461	-	-	204	1,257
5,791 ⁽⁶⁾	6,198	-	17	424	5,791
130	130	-	-	-	130
15	15	-	-	-	15
5,936	6,343	-	17 ⁽³⁾	424 ⁽⁴⁾	5,936
13	13	-	-	-	13
13	13	-	-	-	13
7,410	7,817	-	17	628	7,206
13	13	-	-	-	13
13	13	-	-	-	13
7,410	7,817	-	17	628	7,206

אגרות חוב מוחזקות לפדיון⁽¹⁾

- של ממשלת ישראל

סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון

אגרות חוב זמינות למכירה⁽¹⁾

- של ממשלת ישראל

- של ממשלות זרות

- של מוסדות פיננסיים בישראל

סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה

השקעה במניות שאינן למסחר

- מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן⁽²⁾

סך הכל מניות שאינן למסחר

סך הכל ניירות ערך שאינם למסחר

ניירות ערך למסחר

אגרות חוב⁽¹⁾

- של ממשלת ישראל

סך הכל ניירות ערך למסחר

סך הכל ניירות ערך

* מניות - עלות

** נתוני השווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

הערות:

1. לגבי תוצאות הפעילות בגין השקעה באגרות חוב - ראה ביאורים 2 ו- 3.
2. מהווה החזקה בשיעור של 14.8% בחברת א.י. אמריקה ישראל בע"מ.
3. כלולים ברווח כולל אחר בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן", בניכוי השפעת המס.
4. ההפסדים ששיעורם מהתאמות לשווי הוגן עולה על 20% מהעלות המופחתת של אגרות החוב מסתכמים לסך 110 מיליון ש"ח וההפסדים ששיעורם מהתאמות לשווי הוגן אינו עולה על 20% מהעלות המופחתת של אגרות החוב מסתכמים לסך 314 מיליון ש"ח.
5. ההפסדים בסך 110 מיליון ש"ח המיוחסים לאגרות חוב ששוויין הוגן מסתכם לסך של 3,725 מיליון ש"ח, נמצאות ב"פוזיציית הפסד" מתחת לשנה, כולל קרן הון בסך של 132 מיליון ש"ח בגין אגרות חוב שהועברו מהתיק הזמין למכירה לתיק לפדיון.
6. מזה: אגרות חוב מגודרות בגידור שווי הוגן בסך 1,053 מיליון ש"ח.

ביאור 7 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. חובות, אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי:

ליום 31 במרס 2024					
(לא מבוקר)					
בנקים ממשלות ואגרות חוב		אשראי לציבור			
		פרטי		לדיר	מסחרי
		סך הכל	אחר		
סך הכל		מיליוני ש"ח			

יתרת חוב רשומה של חובות:

שנבדקו על בסיס פרטי

שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל חובות*

* מזה:

חובות לא צוברים

חובות בפיגור 90 ימים או יותר

חובות בעייתיים אחרים

סך הכל חובות בעייתיים

32,643	8,328	24,315	-	-	24,315
22,809	-	22,809	5,182	12,970	⁽¹⁾ 4,657
55,452	8,328	47,124	5,182	12,970	28,972
668	-	668	29	117	522
56	-	56	22	-	34
485	-	485	51	55	379
1,209	-	1,209	102	172	935

יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:

שנבדקו על בסיס פרטי

שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל הפרשה להפסדי אשראי*

* מזה - בגין חובות לא צוברים

* מזה - בגין חובות בעייתיים אחרים

491	1	490	-	-	490
411	-	411	156	77	178
902	1	901	156	77	668
91	-	91	5	2	84
72	-	72	10	1	61

1. יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיר בסך 14 מיליון ש"ח, המשולבת במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה, שהפרייקטים שהן כונות מצויים בהלכי בניה.

ביאור 7 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות, אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי (המשך):

ליום 31 במרס 2023					
(לא מבוקר)					
אשראי לציבור					
פרטי					
מסחרי	לדיור	אחר	סך הכל	ואגרות חוב	בנקים ממשלות
סך הכל					
מיליוני ש"ח					

יתרת חוב רשומה של חובות:

31,246	8,239	23,007	-	-	23,007	שנבדקו על בסיס פרטי
21,431	-	21,431	4,968	11,643	⁽¹⁾ 4,820	שנבדקו על בסיס קבוצתי
52,677	8,239	44,438	4,968	11,643	27,827	סך הכל חובות*

*** מזה:**

537	-	537	27	95	415	חובות לא צוברים
51	-	51	17	-	34	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
355	-	355	49	44	262	חובות בעייתיים אחרים
943	-	943	93	139	711	סך הכל חובות בעייתיים

יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:

393	2	391	-	-	391	שנבדקו על בסיס פרטי
329	-	329	130	65	134	שנבדקו על בסיס קבוצתי
722	2	720	130	65	525	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי*
65	-	65	5	2	58	* מזה - בגין חובות לא צוברים
42	-	42	9	-	33	* מזה - בגין חובות בעייתיים אחרים

1. יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיור בסך 73 מיליון ש"ח, המשולבת במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה, שהפרייקטים שהן בנות מצויים בהלכי בניה.

ביאור 7 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות, אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי (המשך):

ליום 31 בדצמבר 2023					
(מבוקר)					
סך הכל	בנקים ממשלות ואגרות חוב	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי		מסחרי
			אחר	לדיור	
32,699	8,372	24,327	-	-	24,327
22,255	-	22,255	5,051	12,607	4,597 ⁽¹⁾
54,954	8,372	46,582	5,051	12,607	28,924
698	-	698	28	108	562
56	-	56	22	-	34
434	-	434	48	68	318
1,188	-	1,188	98	176	914

יתרת חוב רשומה של חובות:

שנבדקו על בסיס פרטי

שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל חובות*

* מזה:

חובות לא צוברים

חובות כפיגור 90 ימים או יותר

חובות בעייתיים אחרים

סך הכל חובות בעייתיים

יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:					
505	2	503	-	-	503
401	-	401	154	75	172
906	2	904	154	75	675
133	-	133	5	2	126
60	-	60	10	-	50

שנבדקו על בסיס פרטי

שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל הפרשה להפסדי אשראי*

* מזה - בגין חובות לא צוברים

* מזה - בגין חובות בעייתיים אחרים

1. יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיור בסך 13 מיליון ש"ח, המשולבת במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה, שהפרוייקטים שהן בנות מצויים בהלכי בניה.

ביאור 7 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2024						יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת התקופה (מבוקר)
(לא מבוקר)						
סך הכל	בנקים, ממשלות, אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה	אשראי לציבור				
		סך הכל	פרטי		מסחרי	
			אחר	לדיוור		
962	2	960	161	82	717	
56	(1)	57	7	2	48	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(100)	-	(100)	(25)	-	(75)	מחיקות חשבונאיות
42	-	42	21	-	21	גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות
(58)	-	(58)	(4)	-	(54)	מחיקות חשבונאיות, נטו
960	1	959	164	84	711	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה*
58	-	58	8	7	43	* מזה-בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2023						יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת התקופה (מבוקר)
(לא מבוקר)						
סך הכל	בנקים, ממשלות, אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה	אשראי לציבור				
		סך הכל	פרטי		מסחרי	
			אחר	לדיוור		
736	1	735	136	72	527	
53	1	52	1	(1)	52	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(64)	-	(64)	(24)	-	(40)	מחיקות חשבונאיות
44	-	44	22	-	22	גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות
(20)	-	(20)	(2)	-	(18)	מחיקות חשבונאיות, נטו
769	2	767	135	71	561	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה*
47	-	47	5	6	36	*מזה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

ביאור 8 - פקדונות הציבור

א. ההרכב⁽¹⁾

סוג הפקדון	ליום 31 במרס 2024	ליום 31 במרס 2023	ליום 31 בדצמבר 2023
	(לא מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)
	מיליוני ש"ח		
פקדונות לפי דרישה	10,819	11,372	10,985
- אינם נושאי ריבית	5,858	8,937	6,094
- נושאי ריבית	16,677	20,309	17,079
סך הכל לפי דרישה	33,365	30,432	33,227
פקדונות לזמן קצוב	50,042	50,741	50,306
סך הכל פקדונות הציבור			

ב. התפלגות בחתך מפקידים

סוג המפקיד	ליום 31 במרס 2024	ליום 31 במרס 2023	ליום 31 בדצמבר 2023
	(לא מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)
	מיליוני ש"ח		
אנשים פרטיים	18,544	17,949	18,210
גופים מוסדיים	5,609	7,378	4,894
תאגידים ואחרים	25,889	25,414	27,202
סך הכל פקדונות הציבור	50,042	50,741	50,306

ג. התפלגות הפקדונות לפי גודל הפקדון של מפקיד

מדרגות הפקדון (במיליוני ש"ח):	ליום 31 במרס 2024	ליום 31 במרס 2023	ליום 31 בדצמבר 2023
מ	עד	(לא מבוקר)	(מבוקר)
		מיליוני ש"ח	
-	1	18,713	17,883
1	10	10,869	10,366
10	100	6,627	6,580
100	500	4,541	5,075
מעל 500		9,292	10,837
סך הכל פקדונות הציבור		50,042	50,741

1. הפקדונות גויסו מהציבור בישראל.

ביאור 9 - הטבות לעובדים

א. פירוט ההתחייבויות לעובדים בחתך סוגי הטבות ונכסי התוכניות בגינם:

31.12.2023	31.3.2023	31.3.2024	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		
מיליוני ש"ח			
578	542	580	התחייבות לתשלום פיצויי פרישה
(138)	(127)	(140)	השווי ההוגן של נכסי התוכנית
440	415	440	עודף ההתחייבויות על נכסי התוכנית
23	25	28	התחייבות לתשלום ימי חופשה
7	7	7	התחייבות בגין ימי מחלה שלא נוצלו
53	53	53	התחייבות לתשלום הטבות לאחר סיום העסקה
523	500	528	עודף התחייבות לתשלום הטבות לעובדים
-	-	-	נכלל בנכסים אחרים
523	500	528	נכלל בהתחייבויות אחרות
523	500	528	סך הכל

ב. מידע באשר לתוכניות להטבה מוגדרת (התחייבות לתשלום פיצויי פרישה, והתחייבויות לתשלום הטבות מסוימת לאחר סיום העסקה):

1. מחויבויות ומצב המימון

(א) שינויים בהתחייבויות בגין הטבה מוגדרת:

עמודה לפיצויי פרישה			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
2023	2023	2024	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		
מיליוני ש"ח			
534	534	578	יתרה לתחילת התקופה
26	7	6	עלות השירות
22	5	6	עלות הריבית
18	(2)	(4)	הפסד (רווח) אקטוארי
600	544	586	סך הכל הצטברויות
(22)	(2)	(6)	הטבות ששולמו
578	542	580	מחויבות בגין הטבה חזויה בסוף התקופה
484	439	488	מחויבות בגין הטבה מצטברת בסוף התקופה *

* המחויבות בגין הטבה מצטברת שונה מהמחויבות בגין הטבה חזויה בכך שהיא אינה כוללת הנחות כלשהן בדבר רמות התגמול העתידיות.

ביאור 9 - הטבות לעובדים (המשך)

(א) שינויים בהתחייבויות בגין הטבה מוגדרת (המשך):

הטבות לגמלאים לאחר פרישה		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
2023	2023	2024
(מבוקר)	(לא מבוקר)	
מיליוני ש"ח		
53	53	53
1	-	-
3	1	1
(2)	(1)	-
55	53	54
(2)	-	(1)
53	53	53

יתרה לתחילת התקופה
עלות השירות
עלות הריבית
הפסד (רווח) אקטוארי
סך הכל הצטברויות
הטבות ששולמו
יתרה לסוף התקופה

(ב) שינויים בשווי ההוגן של נכסי התוכנית:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
2023	2023	2024
(מבוקר)	(לא מבוקר)	
מיליוני ש"ח		
124	124	138
6	2	3
4	-	(2)
10	2	2
144	128	141
(6)	(1)	(1)
138	127	140

יתרה לתחילת התקופה
תשואה חזויה על נכסי התוכנית
רווח (הפסד) אקטוארי
הפקדות לתוכנית
סך הכל הצטברויות
הטבות ששולמו
יתרה לסוף התקופה

ביאור 9 - הטבות לעובדים (המשך)

(ג) סכומים שהוכרו במאזן:

עתודה לפיצויי פרישה, נטו			
ליום 31 בדצמבר 2023	ליום 31 במרס 2023	ליום 31 במרס 2024	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		
מיליוני ש"ח			
440	415	440	נכלל בסעיף התחייבויות אחרות
578	542	580	התחייבות בגין הטבה חזויה
(138)	(127)	(140)	שווי הוגן של נכסי התכנית
440	415	440	הטבה חזויה, נטו
הטבות לגמלאים לאחר פרישה *			
ליום 31 בדצמבר 2023	ליום 31 במרס 2023	ליום 31 במרס 2024	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		
מיליוני ש"ח			
53	53	53	נכלל בסעיף התחייבויות אחרות

* המחויבות בגין הטבות לגמלאים מהווה "מחויבות בגין הטבה מצטברת".

ביום 27 בדצמבר 2023 אישר דירקטוריון הבנק תכנית פרישה מוקדמת מרצון, כתנאים מועדפים לעד 50 מעובדי הבנק העונים על הקריטריונים שהוגדרו (ותק וגיל). ביום 29 בינואר 2024 אישר דירקטוריון הבנק הרחבת תכנית הפרישה בעשרה עובדים נוספים. במהלך חודש פברואר 2024 הסתיים מימוש תכנית הפרישה במסגרתה יפרשו 60 עובדים, מרביתם עד ליום 31 במרס 2024 והיתר עד ליום 30 ביוני 2024.

במסגרת התכנית יהיו זכאים הפורשים למענק פרישה מוגדל בגובה של עד 150% מסכום הפיצויים על פי דין בעת סיום יחסי עובד מעביד, למענק נוסף לבעלי שכר נמוך ולמענק חתימה.

יישום התכנית הביא להגדלת ההתחייבויות האקטואריות של הבנק בסכום כולל של כ- 50 מיליון ש"ח (כ- 43 מיליון ש"ח המתייחסים לפעילות התכנית הראשונה נרשמו כבר בדוחות הכספיים לשנת 2023).

במהלך שנת 2024 ובעיקר ברבעון השני של שנת 2024 צפוי הבנק להכיר בסילוק מסויים של התחייבות הבנק לתשלום פיצויי פרישה בסך של כ- 10 מיליון ש"ח. היקף הסילוק הסופי שיירשם ומועד ההכרה מושפע מהיקף התשלומים שישולם בפועל לפורשים ועיתוי ביצוע התשלומים.

(ד) נתונים שנזקפו לרווח כולל אחר מצטבר, לפני השפעת המס:

עתודה לפיצויי פרישה, נטו			
ליום 31 בדצמבר 2023	ליום 31 במרס 2023	ליום 31 במרס 2024	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		
מיליוני ש"ח			
41	26	38	יתרת הפסד אקטוארי, נטו
הטבות לגמלאים לאחר פרישה			
ליום 31 בדצמבר 2023	ליום 31 במרס 2023	ליום 31 במרס 2024	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		
מיליוני ש"ח			
1	2	1	יתרת הפסד אקטוארי, נטו

ביאור 9 - הטבות לעובדים (המשך)

(ה) עודף התחייבות על נכסי תוכנית:

עתודה לפיצויי פרישה, נטו		
ליום 31 בדצמבר 2023 (מבוקר)	ליום 31 במרס 2023 (לא מבוקר)	ליום 31 במרס 2024 (לא מבוקר)
מיליוני ש"ח		
578	542	580
(138)	(127)	(140)
440	415	440

מחויבות בגין הטבה חזויה
שווי הוגן של נכסי תוכנית בגינה
מחויבות נטו

2. נתונים תוצאתיים

(א) רכיבי עלות ושינויים בהתחייבויות ובנכסים שנזקפו לרווח והפסד:

עתודה לפיצויי פרישה, נטו		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023 (מבוקר)	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2023 (לא מבוקר)	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2024 (לא מבוקר)
מיליוני ש"ח		
26	7	6
22	5	6
48	12	12
(6)	(2)	(3)
1	-	1
43	10	10
10	3	3
53	13	13

עלות השירות
עלות הריבית
סך הצבירה השוטפת
תשואה חזויה על נכסי התוכנית
הפחתת סכומים שלא הוכרו בעבר:
- הפסד אקטוארי, נטו
סך עלות ההטבה, נטו
הוצאות בגין תוכנית להפקדה מוגדרת
סך הכל הוצאה לתקופה

הטבות לגמלאים לאחר פרישה		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023 (מבוקר)	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2023 (לא מבוקר)	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2024 (לא מבוקר)
מיליוני ש"ח		
1	-	-
3	1	1
4	1	1
-	-	-
4	1	1

עלות השירות
עלות הריבית
סך הצבירה השוטפת
הפחתת סכומים שלא הוכרו בעבר:
- הפסד אקטוארי, נטו
סך עלות ההטבה, נטו

ביאור 9 - הטבות לעובדים (המשך)

(ב) רכיבי עלות ושינויים בהתחייבויות ובנכסים שנזקפו לרווח כולל אחר, לפני מס:

עתודה לפיצויי פרישה, נטו		
לשנה שהסתיימה ביום	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
31 בדצמבר	2023	2024
2023	(לא מבוקר)	
(מבוקר)	מיליוני ש"ח	
14	(2)	(2)
(1)	-	(1)
13	(2)	(3)
43	10	10
56	8	7

הפסד (רווח) אקטוארי שוטף, נטו
הפחתת הפסד אקטוארי
סך ההפסד (הרווח) שנזקף לרווח כולל אחר
עלות ההטבה, נטו
סך הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו וברוח כולל אחר

הטבות לגמלאים לאחר פרישה		
לשנה שהסתיימה ביום	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
31 בדצמבר	2023	2024
2023	(לא מבוקר)	
(מבוקר)	מיליוני ש"ח	
(2)	(1)	-
-	-	-
(2)	(1)	-
4	1	1
2	-	1

הפסד (רווח) אקטוארי שוטף, נטו
הפחתת הפסד אקטוארי
סך הכל נזקף לרווח כולל אחר
עלות ההטבה, נטו
סך הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו וברוח כולל אחר

3. הנחות ומבחני רגישות

(א) הנחות ששימשו בחישוב ההתחייבויות לתשלום הטבות:

31.12.2023	31.3.2023	31.3.2024
(מבוקר)	(לא מבוקר)	
	%	
2.1 - 2.3	1.8 - 1.9	2.2 - 2.4
2.7	2.7	2.7
4.6	4.6	4.6
1.9	1.9	1.9
1.1 - 15.0	1.1 - 15.0	1.1 - 15.0

הפרמטר הנבחן
שיעור ההיוון
שיעור עליית המדד
שיעור הגידול בתגמול : - נומינלי
- ריאלי
שיעור עזיבה

(ב) הנחות ששימשו בחישוב עלויות השכר:

לשנה שהסתיימה ביום	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
31 בדצמבר	2023	2024
2023	(לא מבוקר)	
(מבוקר)	%	
1.7 - 2.2	1.7 - 1.8	2.1 - 2.3
4.8	4.8	7.4
4.6	4.6	4.6
1.9	1.9	1.9

הפרמטר הנבחן
שיעור ההיוון
תשואה חזויה על נכסי התוכנית
שיעור הגידול בתגמול : - נומינלי
- ריאלי

ביאור 9 - הטבות לעובדים (המשך)

(ג) השפעת השינוי בנקודת אחוז אחת על הפרשות בגין התחייבויות לתשלום הטבות:

עתודה לפיצויי פרישה			הפרמטר הנבחן
גידול בנקודת האחוז			
31.12.2023	31.3.2023	31.3.2024	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		
(48)	(52)	(46)	
			שינוי בשיעור ההיוון
53	58	52	שינוי בשיעור המדד / תגמול
33	32	32	שינוי בשיעור העזיבה

עתודה לפיצויי פרישה			הפרמטר הנבחן
קיטון בנקודת האחוז			
31.12.2023	31.3.2023	31.3.2024	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		
55	60	53	שינוי בשיעור ההיוון
(50)	(55)	(49)	שינוי בשיעור המדד / תגמול
(38)	(36)	(37)	שינוי בשיעור העזיבה

הטבות לגמלאים לאחר פרישה			הפרמטר הנבחן
גידול בנקודת האחוז			
31.12.2023	31.3.2023	31.3.2024	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		
(9)	(12)	(8)	
(9)	(12)	(8)	שינוי בשיעור ההיוון
-	-	-	שינוי בשיעור המדד / תגמול
(1)	(1)	(1)	שינוי בשיעור העזיבה

הטבות לגמלאים לאחר פרישה			הפרמטר הנבחן
קיטון בנקודת האחוז			
31.12.2023	31.3.2023	31.3.2024	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		
11	12	11	שינוי בשיעור ההיוון
-	-	-	שינוי בשיעור המדד / תגמול
1	1	1	שינוי בשיעור העזיבה

4. תזרימי מזומנים

הפקדות לנכסי התוכנית:

הפקדות בפועל		תחזית	
לשנה שהסתיימה	לשלושה חודשים שהסתיימו	לשנה שתסתיים	
ביום 31 בדצמבר	ביום 31 במרס	ביום 31 בדצמבר	
2023	2023	2024	2024
(מבוקר)	(לא מבוקר)		
מיליוני ש"ח			
10	2	2	10

הפקדות

ביאור 10 - הלימות הון, נזילות ומינוף

א. הלימות הון

1. כללי

יחסי הלימות ההון מחושבים בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 211 - 201, שפורסמו בשנת 2013 (להלן: "כללי באזל").

2. תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 329 בנושא "דרישת הון נוספת"

בעקבות עליות משמעותיות שנרשמו במחירי הדיור בישראל (שלוו בגידול מואץ בהיקף ההלוואות לדיור ובמשקלן בתיק האשראי של התאגידים הבנקאיים), והגדילו להערכת בנק ישראל, את הסיכונים הגלומים בתיקי האשראי של התאגידים הבנקאיים, פרסם בנק ישראל תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 329, במסגרתו נקבעה לכל אחד מהתאגידים הבנקאיים דרישת הון עצמי מינימלית נוספת (מעבר למגבלות שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 201), בשיעור המהווה 1% מהיקף תיק ההלוואות לדיור של כל אחד מהתאגידים הבנקאיים.

הנחיות אלה הגדילו את דרישות ההון המינימליות של הבנק ברובד הראשון ליום 31.3.2024 בכ-0.24% (31.12.2023 - 0.23%).

3. הוראות מעבר

במסגרת המעבר ליישום כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב, לחישוב ההפרשות להפסדי אשראי הצפויים (CECL), עודכנו הוראות המעבר הנוגעות לחישוב יחס הלימות ההון, כך שהותר לתאגידים הבנקאיים לזקוף להון עצמי רובד 1 את השפעת היישום לראשונה של כללים אלה, בחלקים שווים על פני תקופה של שלוש שנים. השפעת הוראות המעבר בנושא זה על יחס הלימות ההון רובד 1 ליום הדוח, הסתכמה ב-0.05%.

4. רכישת שיפוי לתיק "ערבויות בתחום הבניה"

בחודש ינואר 2024 חתם הבנק עם מבטחי משנה בעלי דירוג בינלאומי גבוה, על הסכם (המאריך את תוקפה של התקשרות קודמת שנחתמה בין הצדדים בשנת 2020), במסגרתו התחייבו מבטחי המשנה לשפות את הבנק בגין הפסדי אשראי עתידיים שעלולים להיגרם לו, בשל חילוט אפשרי של ערבויות שנכללו בהסכם.

ההסכם חל על ערבויות (לרבות התחייבויות למתן ערבויות) שמנפיק הבנק במסגרת מימון פרויקטים בתחום הבניה מכח "חוק מכר דירות" וערבויות אחרות הקשורות לפרוייקטים אלו - ויהיה בתוקף עד ליום 31 בדצמבר 2024. היקף הערבויות (לרבות התחייבויות למתן ערבויות), עליהן חל ההסכם, מסתכם ליום 31.3.2024 בסך של כ-1.4 מיליארד ש"ח. ההתחייבות לשיפוי של מבטחי המשנה, כאמור, הפחיתה את נכסי הסיכון של הבנק (בהתאם לאישור שהתקבל מבנק ישראל) ליום 31.3.2024 בסך של כ-0.3 מיליארד ש"ח (31.12.2023 - 0.3 מיליארד ש"ח), המהווה עליה בשיעור של כ-0.10% נקודות האחוז ביחס ההון העצמי ברובד הראשון ליום הדוח (31.12.2023 - 0.10%).

5. יעדים

לאור דרישות ההון שנקבעו על ידי בנק ישראל במסגרת "כללי באזל" בהוראות ניהול בנקאי תקין 201, ובהוראת ניהול בנקאי תקין 329 (ראה סעיף 2 לעיל), קבע דירקטוריון הבנק מגבלות באשר ליחסי ההון המינימליים בבנק, כדלקמן:

- יחס ההון העצמי של הבנק ב"רובד הראשון", לא יפחת משיעור של 9.5%.
- יחס הלימות ההון הכולל של הבנק, לא יפחת משיעור של 12.8%.

6. הקלה בגין תוכנית התייעלות

ביום 12 בינואר 2016, פרסם בנק ישראל מכתב בנושא: "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל", במסגרתו הודיע בנק ישראל על הקלות שיינתנו בחישוב יחס הלימות ההון, לבנקים שיישמו תוכנית התייעלות (שתעמוד באמות המידה שנקבעו על ידו), לרבות היתר לפריסת ההשלכות הנובעות מתוכנית התייעלות - לתקופה של חמש שנים, בשיטת "הקו הישר".

ברבעון הרביעי של שנת 2020 השיק הבנק תוכנית התייעלות נוספת בעלות כוללת של כ-117 מיליון ש"ח. תוכנית התייעלות זו, כמו גם תוכניות התייעלות קודמות, אושרו על ידי בנק ישראל כתוכניות העומדות בקריטריונים המזכים בהקלות הוניות, כאמור. בעקבות יישום התוכנית הגדיל הבנק את ההפרשות בגין התחייבותו לתשלום פיצויי פרישה לעובדיו, בסך כולל של כ-60 מיליון ש"ח.

הגידול בהפרשות כאמור, סווג כ"הפרש אקטוארי", ונזקף לסעיף "רווח כולל אחר", במסגרת ההון העצמי (לאחר ניכוי חיסכון במס בסך של כ-20 מיליון ש"ח).

יישום ההקלות שפורטו לעיל, הגדיל את יחס ההון העצמי של הבנק ברובד הראשון ליום 31.3.2024 בכ-0.03% (31.12.2023 - 0.03% נקודות האחוז).

ביאור 10 - הלימות הון, נזילות ומינוף (המשך)

7. מידע כספי

ליום 31 בדצמבר 2023	ליום 31 במרס 2023	ליום 31 במרס 2024
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
מיליוני ש"ח		

			(א) הון לצורך חישוב יחס ההון
4,977	4,262	5,147	הון עצמי
⁽²⁾ 57	⁽²⁾ 5	⁽²⁾ 33	פערים בין ההון העצמי להון ברובד הראשון והתאמות פיקוחיות
5,034	4,267	5,180	הון ברובד הראשון, לאחר ניכויים
958	939	960	הון ברובד השני, לאחר ניכויים
5,992	5,206	6,140	סה"כ הון כולל
			(ב) יתרות משוקללות של נכסי סיכון
36,149	34,642	⁽³⁾ 36,360	סיכון אשראי
28	22	17	סיכונים שוק
3,828	3,211	3,970	סיכון תפעולי
40,005	37,875	40,347	סה"כ יתרות משוקללות של נכסי סיכון

ליום 31 בדצמבר 2023	ליום 31 במרס 2023	ליום 31 במרס 2024
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
%		

			(ג) יחס הון לרכיבי סיכון
⁽²⁾ 12.58	⁽²⁾ 11.27	⁽²⁾ 12.84	יחס ההון העצמי ברובד הראשון לרכיבי סיכון
⁽²⁾ 14.98	⁽²⁾ 13.75	⁽²⁾ 15.22	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
⁽¹⁾ 9.23	⁽¹⁾ 9.22	⁽¹⁾ 9.24	יחס ההון העצמי ברובד הראשון הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
12.50	12.50	12.50	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

1. בהתאם להנחיות שנכללו בתיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 329 (ראה סעיף 2 לעיל), הועלתה דרישת ההון המינימלית המתייחסת ליחס ההון העצמי רובד 1 בבנק, ליום 31.3.2024 בשיעור של 0.24% (31.3.2023 - 0.22%, ו- 31.12.2023 - 0.23%).
2. הנתון כולל התאמות בגין תוכנית התייעלות - בהתאם להנחיות שפרסם בנק ישראל ביום 12.1.2016 (ראה סעיף 4 לעיל). כמו כן, נתוני יחס ההון כוללים גם את השפעת ההתאמות בגין יישום כללי חשבוניות בנושא הפסדי אשראי צפויים על פי הוראות המעבר של בנק ישראל וליום 31.3.2023 גם את השפעת ההתאמות בגין מימון רכישת קרקעות ב"סיכון מוגבר" על פי הנחיות הפיקוח על הבנקים.
3. חושב, בין היתר, על בסיס דירוג מדינת ישראל כפי שנקבע על ידי חברת דירוג האשראי הבינלאומית סטנדרט אנד פ'ורס (S&P) שהיה בתוקף ליום 31 במרס 2024, לפרטים ראה ביאור 1.ה.

ביאור 10 - הלימות הון, נזילות ומינוף (המשך)

31.12.2023 (מבוקר)	31.3.2023 (לא מבוקר)	31.3.2024 (לא מבוקר)
מיליוני ש"ח		
4,977	4,262	5,147
-	-	-
4,977	4,262	5,147
-	(59)	-
(1)	(1)	-
(2)	(1)	(2)
(3)	(61)	(2)
14	20	12
46	46	23
57	5	33
5,034	4,267	5,180
510	510	510
448	429	450
958	939	960
5,992	5,206	6,140

(ד) רכיבי הון לצורך חישוב יחס ההון

(1) הון ברובד הראשון

- ההון העצמי
- הבדלים בין ההון העצמי להון ברובד הראשון
- סה"כ הון ברובד הראשון לפני התאמות פיקוחיות
- ניכויים מההון והתאמות פיקוחיות:
 - מיסים נדחים לקבל
 - נכסים לא מוחשיים
 - הלוואות לדיור שאינן צוברות
- סך הכל ניכויים מההון לפני התאמות פיקוחיות אחרות
- התאמות בגין תוכניות התייעלות
- השפעת הוראות המעבר בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים
- סך הכל ניכויים מההון והתאמות פיקוחיות

סך הכל הון ברובד הראשון

(2) הון ברובד השני

- מכשירים פיקוחיים:
- אחרים
- הפרשות וקרנות הון
- סך הכל הון ברובד השני
- סך הכל הון כולל כשיר

31.12.2023 (מבוקר)	31.3.2023 (לא מבוקר)	31.3.2024 (לא מבוקר)
%		
12.45	11.10	12.76
0.10	0.11	0.05
0.03	0.05	0.03
-	0.01	-
12.58	11.27	12.84

(ה) השפעת הוראת המעבר והתאמות אחרות על יחס הלימות

- ההון ברובד הראשון :
- יחס ההון ברובד הראשון - לפני השפעת הוראות המעבר והתאמות אחרות
 - השפעת הוראות המעבר בגין הפסדי אשראי צפויים
 - השפעת ההתאמות בגין תוכנית התייעלות
 - השפעת ההתאמות בגין אשראי בסיכון מוגבר לרכישת קרקע
 - יחס ההון העצמי ברובד הראשון

ביאור 10 - הלימות הון, נזילות ומינוף (המשך)

ב. יחס כיסוי הנזילות

בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 221 בנושא יחס כיסוי הנזילות, נדרשו התאגידים הבנקאיים לקיים "יחס כיסוי נזילות" (המוגדר כיחס שבין "מלאי הנכסים הנזילים האיכותיים", לסך תזרים המזומנים היוצא, נטו, בתקופה עתידית של 30 יום) - שלא יפחת מ-100%.

בהוראה נקבעו כללים הן כאשר ל: "מלאי הנכסים הנזילים האיכותיים", והן כאשר לתזרים המזומנים היוצא, נטו, בתקופה עתידית של 30 יום, כדלקמן:

- **מלאי נכסים נזילים איכותיים** - כולל נכסים נזילים איכותיים מאוד ("רמה 1"), לרבות: מזומנים בקופות, פקדונות בבנק ישראל, ניירות ערך של ממשלת ישראל, ונכסים נזילים איכותיים אחרים ("רמה 2") - בעיקר: ניירות ערך בדירוג איכות גבוה.
- **תזרים מזומנים יוצא בתקופה של 30 יום** - מוגדר כתזרים המזומנים היוצא הצפוי, בתרחיש קיצון מוגדר בתקופה עתידית של 30 יום, לרבות תזרימים יוצאים צפויים בגין פקדונות קמעונאיים, פקדונות מתאגידים לא פיננסיים, ותאגידים פיננסיים (והנחת "שיעורי מיחזור" שונים עבור כל אחד מסוגי הפקדונות).

להלן נתונים באשר ליחס כיסוי הנזילות בבנק:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			שיעורי הנזילות:
31.12.23	31.3.2023	31.3.2024	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		
%			
132.5	138.2	149.6	• יחס כיסוי הנזילות
100.0	100.0	100.0	• יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

ג. יחס מימון יציב נטו

בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 222, בנושא יחס מימון יציב נטו נדרשו התאגידים הבנקאיים לקיים "יחס מימון יציב נטו". ההוראה מגדירה את היחס כמנה של סך המימון היציב הזמין לסך המימון היציב הנדרש. הבנק, בהתאם להוראות, נדרש לשמור על יחס זה כך שלא יפחת מ-100%.

- **מימון יציב זמין** - מוגדר כחלק מההון ומההתחייבויות שניתן להסתמך עליו על פני אופק הזמן המובא בחשבון ביחס המימון היציב נטו, המשתרע על פני שנה אחת.
- **המימון היציב הנדרש ("מימון יציב נדרש")** - הוא פונקציה של מאפייני הנזילות והתקופות הנותרות לפרעון של הנכסים השונים המוחזקים על ידי הבנק, וכן של חשיפותיו החוץ מאזניות. הוראת הפיקוח על הבנקים בנושא זה בתוקף מיום 31.12.2021.

להלן נתונים באשר ליחס המימון היציב נטו בבנק:

31.12.23	31.3.2023	31.3.2024	יחס מימון יציב נטו יחס מימון יציב נטו המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
(מבוקר)	(לא מבוקר)		
%			
127.7	122.9	124.3	
100.0	100.0	100.0	

ביאור 10 - הלימות הון, נזילות ומינוף (המשך)

ד. יחס המינוף

בהתאם להנחיות שנכללו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 218 בנושא: "יחס המינוף", הוגדר יחס זה, כיחס שבין "מדידת ההון", לבין "מדידת החשיפה", כדלקמן:

- "מדידת ההון" - הוגדרה כ"הון העצמי ברובד הראשון", לרבות השלכות הנובעות מיישום הוראות המעבר.
- "מדידת החשיפה" - הוגדרה כצירוף החשיפות הבאות: "חשיפה מאזנית" (הנכסים שנכללו בדוחות הכספיים), "חשיפה בגין נגזרים", "חשיפה לעסקאות מימון ניירות ערך", ו"חשיפה בגין פריטים חוץ מאזניים".

בהתאם להנחיות שנכללו בהוראה נדרשו התאגידים הבנקאיים לקיים יחס מינוף שלא יפחת מ- 5%. בהמשך להקלות שנקבעו על ידי בנק ישראל בהוראת השעה להתמודדות עם משבר וירוס הקורונה, פרסם הפיקוח על הבנקים, ביום 20.12.2023 עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 218 לפיו הוארכה תקופת ההקלה שבה הופחת יחס המינוף המזערי הנדרש מ- 5% ל- 4.5%, עד ליום 31.12.2025.

לאחר תום תוקף ההקלה בנושא, יחזור יחס המינוף המזערי הנדרש, באופן מעשי, לשיעורו טרם החלת ההקלה כאמור.

להלן נתונים לגבי מרכיבי יחס המינוף בבנק:

ליום 31 בדצמבר 2023 (מבוקר)	ליום 31 במרס 2023 (לא מבוקר)	ליום 31 במרס 2024 (לא מבוקר)	
מיליוני ש"ח			מרכיבי התחשיב:
5,034	4,267	5,180	ההון עצמי, ברובד הראשון
67,836	68,122	67,657	סך החשיפות
%			שיעורי המינוף:
7.4	6.3	7.7	יחס המינוף
4.5	4.5	4.5	יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

ביאור 11 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

א. התחייבויות והתקשרויות אחרות

31 בדצמבר	31 במרס	31 במרס
2023	2023	2024
(מבוקר)	(לא מבוקר)	
מיליוני ש"ח		
18	28	15

התקשרות להשקעה בבניינים וציוד

ב. הליכים משפטיים

כנגד הבנק תלויות ועומדות תובענות שונות, ובכלל זה תובענות ייצוגיות ובקשות להכיר בתובענות כתובענות ייצוגיות. בין היתר עולות בתובענות אלה טענות בדבר חיובי ריבית שלא כדין (או שלא על פי המוסכם), חיובי עמלות שלא כדין, התניית שירות בשירות, אי ביצוע הוראות, חיוב חשבונות שלא כדין, אי תקפות בטוחות ומימושן, והפעלת שיקול דעת מוטעה.

סכום החשיפה המירבי הנוסף - בשל כלל התובענות שהוגשו נגד הבנק, כאמור לעיל, בנושאים שונים, שהתממשותן אפשרית - מסתכם ליום 31 במרס 2024, בסך של כ- 37.9 מיליון ש"ח (31.12.2023 - 44.4 מיליוני ש"ח ו-31.3.2023 - 40.7 מיליוני ש"ח).

לדעת הנהלת הבנק, המתבססת על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי התובענות, לרבות הבקשות לאישור התביעות כייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות, לכיסוי החבות שתגרם לבנק כתוצאה מהתובענות האמורות.

מידע באשר לתובענות המהותיות שהוגשו כנגד הבנק נכלל בביאור 26 ב' (5) בדוחות הכספיים לשנת 2023.

להלן יובאו בתמצית עידכונים מהותיים בקשר לתובענות מהותיות שהוגשו כנגד הבנק:

א. ביום 7 באוגוסט 2017 הוגשה כנגד הבנק תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, על ידי אחד מלקוחותיו (להלן: "התובע").

לטענת התובע, הבנק נוהג לגבות עמלה בגין עריכת מסמכי ערבות, גם במועד הארכת תוקף הערבות, בניגוד לנהלי הבנק ולמערכת ההסכמים שבין הבנק ללקוחותיו.

סכום הנזק האישי שנגרם לתובע, לטענתו, מסתכם בכ- 2,215 ש"ח, והסכום הכולל הנקוב בבקשה לתביעה ייצוגית המשקף את הנזק הכולל שנגרם, לכאורה, לכלל לקוחות הבנק בגין דפוס פעולה זה, מוערך על ידי התובע בכ- 24 מיליון ש"ח.

ביום 11 בינואר 2022 התקבלה החלטה המקבלת את הבקשה לאישור ייצוגית. ביום 3 בפברואר 2022 הגיש הבנק בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון על ההחלטה לאשר את התובענה כייצוגית, בד בבד הוגשה בקשה לעיכוב ביצוע החלטה.

ביום 8 ביוני 2022 התקבלה החלטה לפיה בקשת רשות הערעור תקבע לדיון בפני הרכב, וכן ניתן עיכוב ביצוע עד להכרעה. הצדדים פנו להליך גישור.

ביום 4 בספטמבר 2023 הוגשה לבית המשפט בקשה לאישור הסכם פשרה בין הצדדים.

ביום 13 במרס 2024 ניתן פסק דין המאשר את הסכם הפשרה.

ב. ביום 3 במאי 2018 הוגשה כנגד הבנק תביעה ובקשה לאשרה כתובענה ייצוגית, על ידי שניים מלקוחות הבנק (להלן: "התובעים"), המנהלים בבנק חשבון משותף, עקב נזקים שנגרמו להם לטענתם בשל הקפאת הפעילות בחשבונם בבנק, לאחר שלא המציאו לבנק אישורים מסוימים שנדרשו על ידו.

לטענת התובעים דרישת הבנק מבוססת הן על מסמך "תנאי עסק כלליים לפתיחת חשבונות בנק וניהולם", (עליו חתמו) והן על נהלי הבנק שלא צורפו למסמך זה ולא הוצגו בפניהם בעת פתיחת חשבון הבנק.

הנזק האישי שנגרם לתובעים בגין ההצגה החלקית לכאורה של טופסי פתיחת החשבון, כאמור, כולל הן נזקים כספיים והן נזקים לא ממוניים בגין "פגיעה באוטונומיה", ומוערך על ידם ב- 2,104 ש"ח. סכום הנזק הכולל הנקוב בבקשה לתביעה ייצוגית, המשקף לדעת התובעים את סך הנזק שנגרם ללקוחות הבנק בגין ה"פגיעה באוטונומיה", בגין דפוס פעולה נטען זה, מוערך על ידם בכ- 139 מיליון ש"ח.

ביום 12 במרס 2024 ניתן פסק דין הדוחה את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.

ביאור 11 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. ביום 16 בספטמבר 2020, הוגשה כנגד הבנק תביעה ובקשה לאשרה כתובענה ייצוגית, על ידי אחד מלקוחות הבנק שנטל מהבנק הלוואה במסגרת "הקרן לעסקים קטנים" (המובטחת בחלקה בערבות מדינה) וחויב על ידי הבנק בתשלום עמלות שונות שלא נלקחו על ידי הבנק בחשבון, לטענתו, בחישוב שיעור הריבית האפקטיבית שהוצג בפניו במועד קבלת ההלוואה.

בנוסף, התובע נדרש על ידי הבנק, לטענתו, להפקיד בבנק פקדון שיהווה בטוחה לפרעון ההלוואה - כתנאי להעמדת ההלוואה. לדעת התובע היה על הבנק לחשב את שיעור הריבית האפקטיבית ביחס לסכום ההלוואה בניכוי הפיקדון - ולא כשיעור מסכום ההלוואה בלבד, כפי שהוצג בפניו, לטענתו.

סכום הנזק שנגרם לתובע, בגין דפוס פעולה נטען זה, מוערך על ידו בכ- 4,000 ש"ח. הסכום הנקוב בבקשה לתביעה ייצוגית, המייצג לדעת התובע את הנזק שנגרם לכלל לקוחות הבנק שנטלו הלוואות המובטחות בפקדון, מסתכם להערכתו בכ- 817 מיליון ש"ח.

ביום 8 בדצמבר 2021, התקיים דיון ראשון, בעקבותיו, הגיש התובע הודעה לפיה הוא מקבל את הצעת בית המשפט לצמצם את בקשת האישור ומוותר על העילות הנוגעות להתניית שירות בשירות ולפיקדון הכספי. ביום 26 בדצמבר 2023 הגישו הצדדים בקשה לאישור הסדר פשרה אליו הגיעו במסגרת הליך גישור. ביום 3 במרס 2024 הוגשה תגובת המדינה לבקשה לאישור הסדר הפשרה. ביום 27 במרס 2024 הוגשה תשובת הצדדים לתגובת המדינה.

ד. ביום 10 באפריל 2024 הוגשה כנגד הבנק וחברת האם (להלן: "הבנקים") תובענה ובקשה לאשרה כתובענה ייצוגית. בבקשה נטען, בין היתר, כי במקרה של העברה נכנסת של מט"ח באמצעות מערכת סוויפט, הבנקים אינם מזכים מיידית את חשבון הלקוח אלא לאחר חלוף פרק זמן אשר על פי הנטען אינו סביר, וכי עיכוב זה מסב ללקוח נזק. סכום הנזק הקבוצתי הנטען בגין דפוס פעולה נטען זה, מוערך על ידי התובעים בסכום הגבוה מ- 2.5 מיליון ש"ח.

ביאור 12 - מכשירים נגזרים

א. היקף הפעילות

ליום 31 במרס 2023			ליום 31 במרס 2024		
(לא מבוקר)					
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
מיליוני ש"ח					
1,974	-	1,974	1,078	-	1,078
1,659	-	1,659	1,217	-	1,217
3,633	-	3,633	2,295	-	2,295
1,014	-	1,014	1,019	-	1,019
797	-	797	892	-	892
56	56	-	26	26	-
56	56	-	26	26	-
2,199	-	2,199	1,435	-	1,435
3,108	112	2,996	2,379	52	2,327
701	701	-	1,609	1,609	-
701	701	-	1,609	1,609	-
1,402	1,402	-	3,218	3,218	-
-	-	-	2	2	-
-	-	-	2	2	-
8,143	1,514	6,629	7,894	3,272	4,622

1 סכום נקוב של מכשירים נגזרים

חוזי ריבית

חוזי FORWARD ⁽¹⁾

SWAPS ⁽²⁾

סך הכל

מזה: נגזרים מגזרים ⁽⁵⁾

חוזי מטבע חוץ

חוזי FORWARD ⁽²⁾

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

SWAPS

סך הכל

חוזים בגין מניות

אופציות שנכתבו ⁽⁴⁾

אופציות שנקנו ⁽⁴⁾

סך הכל

חוזי סחורות ואחרים

חוזי FORWARD

סך הכל

סך הכל סכום נקוב

הערות:

1. מהווה יתרות בגין חוזי החלפת "שקל מדד".
2. מזה: יתרות בגין חוזי SWAPS שבהם הבנק משלם שיעור ריבית קבוע בסך של 1,217 מיליון ש"ח (31.3.2023 - 1,548 מיליון ש"ח).
3. מזה: יתרות בגין חוזי החלפת מטבע חוץ SPOT בסך של 131 מיליון ש"ח (31.3.2023 - 141 מיליון ש"ח).
4. יתרות בגין חוזי אופציה נסחרים בבורסה.
5. הבנק מבצע גידור חשבונאי באמצעות עסקאות IRS.

ביאור 12 - מכשירים נגזרים (המשך)

א. היקף הפעילות (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2023		
(מבוקר)		
סך הכל	נגזרים למסחר מיליוני ש"ח	נגזרים שאינם למסחר
1,028	-	1,028
1,586	-	1,586
2,614	-	2,614
1,116	-	1,116
734	-	734
54	54	-
55	55	-
2,241	-	2,241
3,084	109	2,975
1,677	1,677	-
1,677	1,677	-
3,354	3,354	-
13	13	-
13	13	-
9,065	3,476	5,589

1 סכום נקוב של מכשירים נגזרים

חוזי ריבית

חוזי FORWARD ⁽¹⁾

SWAPS ⁽²⁾

סך הכל

מזה: נגזרים מגדרים ⁽⁵⁾

חוזי מטבע חוץ

חוזי FORWARD ⁽³⁾

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

SWAPS

סך הכל

חוזים בגין מניות

אופציות שנכתבו ⁽⁴⁾

אופציות שנקנו ⁽⁴⁾

סך הכל

חוזי סחורות ואחרים

חוזי FORWARD

סך הכל

סך הכל סכום נקוב

הערות:

1. מהווה יתרות בגין חוזי החלפת "שקל מדד".
2. כולל יתרות בגין חוזי SWAPS שבהם הבנק משלם שיעור ריבית קבוע בסך של 1,586 מיליון ש"ח.
3. כולל יתרות בגין חוזי החלפת מטבע חוץ SPOT בסך של 40 מיליון ש"ח.
4. יתרות בגין חוזי אופציה נסחרים בבורסה.
5. הבנק מבצע גידור חשבונאי באמצעות עסקאות IRS.

ביאור 12 - מכשירים נגזרים (המשך) (במיליוני ש"ח)

ב. היקף הפעילות - (המשך)

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
ליום 31 במרס 2024					
(לא מבוקר)					
27	-	27	24	-	24
10	-	10	15	-	15
20	1	19	15	1	14
8	8	-	8	8	-
-	-	-	-	-	-
55	9	46	47	9	38
-	-	-	-	-	-
55	9	46 ⁽²⁾	47	9	38 ⁽¹⁾⁽³⁾

חוזי ריבית
מזה - מגדרים
חוזי מטבע חוץ
חוזים בגין מניות
חוזי סחורות ואחרים
סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו
סכומים שקוזזו במאזן
יתרה מאזנית

ליום 31 במרס 2023					
(לא מבוקר)					
65	-	65	21	-	21
19	-	19	-	-	-
26	1	25	67	1	66
4	4	-	4	4	-
-	-	-	-	-	-
95	5	90	92	5	87
-	-	-	-	-	-
95	5	90 ⁽²⁾	92	5	87 ⁽¹⁾⁽³⁾

חוזי ריבית
מזה - מגדרים
חוזי מטבע חוץ
חוזים בגין מניות
חוזי סחורות ואחרים
סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו
סכומים שקוזזו במאזן
יתרה מאזנית

ליום 31 בדצמבר 2023					
(מבוקר)					
35	-	35	11	-	11
17	-	17	3	-	3
46	2	44	53	2	51
9	9	-	9	9	-
-	-	-	-	-	-
90	11	79	73	11	62
-	-	-	-	-	-
90	11	79 ⁽²⁾	73	11	62 ⁽¹⁾⁽³⁾

חוזי ריבית
מזה - מגדרים
חוזי מטבע חוץ
חוזים בגין מניות
חוזי סחורות ואחרים
סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו
סכומים שקוזזו במאזן
יתרה מאזנית

1. מזה סך של 5 מיליון ש"ח בגין עסקאות שאינן כפופות להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים בדומה ל- 31.12.2023 ו 31.3.2023.
2. מזה סך של 8 מיליון ש"ח בגין עסקאות שאינן כפופות להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים. (31.12.2023 - 12 מיליון ש"ח, 31.03.2023 - 3 מיליון ש"ח).
3. מזה שווי הוגן נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים משוברים שאינם למטרת מסחר הסתכם לסכום זניח, בדומה ל- 31.12.2023 ו 31.3.2023.

ביאור 12 - מכשירים נגזרים (המשך)

ב. גידור חשבונאי

1. ההשפעה של גידור חשבונאי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		רווח (הפסד) מגידורי שווי הוגן חוזי ריבית פריטים מגודרים נגזרים מגדרים סך הכל
2024	2023	2023	2024	
הכנסות (הוצאות) ריבית				
מיליוני ש"ח				
(27)	11	8		
29	(11)	(2)		
2	-	6		

2. פריטים מגודרים בגידור שווי הוגן

ליום 31 במרס 2023		ליום 31 במרס 2024		ניירות ערך
התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו את הערך בספרים	הערך בספרים	התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו את הערך בספרים	הערך בספרים	
יחסי גידור שהופסקו	יחסי גידור קיימים	יחסי גידור שהופסקו	יחסי גידור קיימים	
-	18	983	(12)	948

ליום 31 בדצמבר 2023

התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו את הערך בספרים	הערך בספרים	ניירות ערך
יחסי גידור שהופסקו	יחסי גידור קיימים	
-	15	1,053

3. השפעת נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים על דוח רווח והפסד ⁽¹⁾

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
2023	2023	2024	
מיליוני ש"ח			
8	3	6	חוזי ריבית
159	45	14	חוזי מטבע חוץ
2	2	-	חוזים בגין מניות
—*	—	—*	חוזי סחורות ואחרים
169	50	20	סך הכל

* פחות מ-1 מיליון ש"ח.

1. רווח שהוכר בהכנסות מפעילות במכשירים נגזרים.

ביאור 12 - מכשירים נגזרים (המשך)

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

ליום 31 במרס 2024					
(לא מבוקר)					
ממשלות					
בורסות	בנקים	מרכזיים	גופים מוסדיים	אחרים	סה"כ
4	36	-	-	7	47
-	-	-	-	(1)	(1)
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
4	36	-	-	6	46
23	101	-	-	38	162
27	137	-	-	44	208
4	36	-	-	15	55
-	-	-	-	(1)	(1)
-	-	-	-	-	-
4	36	-	-	14	54

ליום 31 במרס 2023					
(לא מבוקר)					
ממשלות					
בורסות	בנקים	מרכזיים	גופים מוסדיים	אחרים	סה"כ
2	72	-	-	18	92
-	-	-	-	(5)	(5)
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
2	72	-	-	13	87
12	126	-	-	26	164
14	198	-	-	39	251
1	73	-	-	21	95
-	-	-	-	(5)	(5)
-	-	-	-	-	-
1	73	-	-	16	90

יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים

סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
- הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים⁽¹⁾
- הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון שנתקבל במזומן
התאמת היתרה המאזנית נטו לסיכון אשראי מאזני
סיכון אשראי מאזני בגין מכשירים נגזרים
סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾
סך הכל סיכון האשראי בגין מכשירים נגזרים

יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
- מכשירים פיננסיים
- בטחון במזומן ששועבד
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים

סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
- הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים⁽¹⁾
- הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון שנתקבל במזומן
התאמת היתרה המאזנית נטו לסיכון אשראי מאזני
סיכון אשראי מאזני בגין מכשירים נגזרים
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾
סך סיכון האשראי בגין מכשירים נגזרים

יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
- מכשירים פיננסיים
- בטחון במזומן ששועבד

1. מזה שווי ההון של מכשירים נגזרים הכפופים להסכמי קיזוז בסך של 1 מיליון ש"ח (31.3.2023 - 5 מיליון ש"ח).
2. ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך הסכומים בגין מכשירים נגזרים שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון האשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווים.

ביאור 12 - מכשירים נגזרים (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2023					
(מבוקר)					
ממשלות					
ובנקים					
בורסות	בנקים	מרכזיים	מוסדיים	אחרים	סה"כ
מיליוני ש"ח					
6	56	-	-	11	73
-	-	-	-	(2)	(2)
-	-	-	-	-	-
-	(1)	-	-	-	(1)
6	55	-	-	9	70
32	113	-	-	43	188
38	168	-	-	52	258
4	64	-	-	22	90
-	-	-	-	(2)	(2)
-	-	-	-	-	-
4	64	-	-	20	88

יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
- הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
- הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון שנתקבל במזומן
התאמת היתרה המאזנית נטו לסיכון אשראי מאזני
סיכון אשראי מאזני בגין מכשירים נגזרים
סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
סך הכל סיכון האשראי בגין מכשירים נגזרים
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
- מכשירים פיננסיים
- בטחון במזומן ששועבד
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

1. מזה שווי ההוגן של מכשירים נגזרים הכפופים להסכמי קיזוז בסך של 2 מיליון ש"ח.
2. ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך הסכומים בגין מכשירים נגזרים שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון האשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווים.

ד. פירוט מועדי פירעון - סכומים נקובים

ליום 31 במרס 2024					חוזי ריבית: שקל - מדד אחר חוזי מטבע חוץ חוזים בגין מניות חוזי סחורות ואחרים סך הכל
(לא מבוקר)					
מעל 3 חודשים					
מעל שנה ועד 5 שנים					
מיליוני ש"ח					
עד 3 חודשים	ועד שנה	מעל שנה ועד 5 שנים	סה"כ		
50	711	266	51	1,078	
-	-	491	726	1,217	
1,496	875	8	-	2,379	
3,218	-	-	-	3,218	
2	-	-	-	2	
4,766	1,586	765	777	7,894	
3,892	1,872	1,721	658	8,143	
5,703	1,305	1,240	817	9,065	

ביאור 13 - מגזרי פעילות פיקוחיים

א. כללי:

הנתונים הכלולים בביאור זה מציגים את התפלגות הנכסים, ההתחייבויות ותוצאות הפעילות של הבנק ב"מגזרי פעילות פיקוחיים", הנגזרים מהגדרות חד-חד ערכיות שנקבעו בהוראות שפרסם בנק ישראל לכלל התאגידים הבנקאיים, עבור מגזרי הפעילות השונים, כדלקמן:

- **"משקי בית":** לקוחות פרטיים שהיקף תיק נכסיהם הפיננסיים אופייניים לאלו של משקי בית (נמוך מ- 3 מיליון ש"ח).
 - **"בנקאות פרטית":** לקוחות פרטיים שהיקף תיק נכסיהם הפיננסיים עולה על 3 מיליון ש"ח.
 - **"עסקים זעירים":** לקוחות עסקיים שמחזור פעילותם השנתי נמוך מ- 10 מיליון ש"ח.
 - **"עסקים קטנים":** לקוחות עסקיים שמחזור פעילותם השנתי נע בין 10, ל- 50 מיליון ש"ח.
 - **"עסקים בינוניים":** לקוחות עסקיים שמחזור פעילותם השנתי נע בין 50, ל- 250 מיליון ש"ח.
 - **"עסקים גדולים":** לקוחות עסקיים שמחזור פעילותם השנתי עולה על 250 מיליון ש"ח.
 - **"מגזר ניהול פיננסי":** הכולל בעיקרו פעילות בנקאית שלא שויכה למגזרי הפעילות האחרים, לרבות:
 - פעילות מסחר - כגון, השקעה בניירות ערך למסחר, ופעילות במכשירים נגזרים שלא יועדה לגידור ואינה מהווה חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק.
 - פעילות ניהול הנכסים וההתחייבויות - פעילות במכשירים פיננסיים המהווה חלק מניהול הסיכונים ומניהול ההון הפעיל שלא למטרות מסחר, כגון: השקעה בניירות שאינם למטרת מסחר ואגרות חוב מוחזקות לפדיון, פעילות במכשירים נגזרים במסגרת ניהול הנכסים וההתחייבויות ופעילות עם בנקים וממשלות.
 - פעילות השקעה - השקעה במניות של חברות כלולות והשקעה במניות זמינות למכירה.
- מדידת התוצאות העסקיות וסיווגן למגזרי הפעילות השונים, כאמור לעיל, מבוססת על המתודולוגיה שנקבעה בבנק בנושא זה, כמפורט להלן:

הכנסות ריבית - לכל מגזר פעילות נזקף "מרווח ריבית" המהווה סיכום של המרכיבים הבאים:

- ההפרש שבין הכנסות הריבית ששוויו לאותו מגזר (בפעילות אשראי), לבין עלות הריבית המחושבת לפי "מחיר מעבר".
- ההפרש שבין עלויות הריבית ששוויו לאותו מגזר (בפעילות פקדונות), לבין הכנסות הריבית בגין אותם פקדונות, כשהכנסות אלו מחושבות לפי "מחיר מעבר".

"מחיר המעבר" נקבע בהתבסס על מחירי ציטוט פקדונות בשוק המוסדי (ומהווה אינדיקציה לעלות השולית של גיוס פקדונות בבנק).

על פי מתודולוגיה זו, בה מותאם "מחיר מעבר" ספציפי לכל מוצר אשראי או פקדון, בכל אחד ממגזרי ההצמדה - מגזרי הפעילות אינם נושאים בסיכונים שוק, אלא בסיכון אשראי בלבד.

רווחים או הפסדים מפעילות מימון הנובעים משינוי בתנאי השוק, נזקפים למרכז ניהול הנכסים וההתחייבויות (נב"ה), שאליו נזקפות גם ההכנסות מניהול ה"הון הפעיל" של הבנק. רווחים או הפסדים אלו סווגו למגזר: "ניהול פיננסי".

הוצאות בגין הפסדי אשראי - נזקפות למגזרי הפעילות השונים, בהתאם לשיוך הלקוח שבגינו נרשמו ההוצאות.

הכנסות תפעוליות - עמלות והכנסות תפעוליות אחרות נזקפות למגזרי הפעילות השונים, בהתאם לשיוך הלקוח שבגינו נזקפה ההכנסה.

הוצאות תפעוליות - מכיוון שהתפלגות הפעילות ב"מגזרי פעילות פיקוחיים", אינה עולה בקנה אחד עם המבנה הארגוני בבנק, מבוססת הקצאת ההוצאות התפעוליות למגזרים אלו על התפלגות העלויות ב"מגזרי פעילות ב"גישת ההנהלה", והתאמתן לחתך הפעילות ה"פיקוחי" - באמצעות שימוש במפתח "התפלגות ההכנסות".

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 13 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

ב. נתונים כספיים:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2024

(לא מבוקר)

סך הכל	משקי בית							סך הכל		
	מזה: מזה: מזה:	מזה: מזה: מזה:	מזה: מזה: מזה:	מזה: מזה: מזה:	מזה: מזה: מזה:	מזה: מזה: מזה:				
265	149	6	-	315	129	85	-	137	931	הכנסות מריבית - מחיצוניים
(84)	-	-	(16)	(65)	(36)	(106)	(41)	(55)	(403)	הוצאות ריבית - לחיצוניים
181	149	6	(16)	250	93	(21)	(55)	96	528	הכנסות (הוצאות) ריבית
4	(111)	(1)	21	(48)	(36)	51	57	(49)	-	מחיצוניים, נטו
185	38	5	5	202	57	30	2	47	528	ריבית בין מגזרית
33	1	9	1	35	11	3	-	28	111	הכנסות ריבית, נטו
218	39	14	6	237	68	33	2	75	639	הכנסות שאינן מריבית
9	2	-	-	33	16	(1)	-	(1)	56	סך ההכנסות
110	17	7	2	134	18	7	1	5	277	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי
119	19	7	2	167	34	6	1	4	333	אשראי
99	20	7	4	70	34	27	1	71	306	הוצאות תפעוליות
40	7	3	2	31	13	11	1	24	122	סך ההוצאות
59	13	4	2	39	21	16	-	47	184	רווח לפני מיסים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	הפרשה למיסים על הרווח
59	13	4	2	39	21	16	-	47	184	רווח לאחר מיסים
17,811	12,783	804	14	15,049	7,709	6,054	3	17,343	63,983	חלק הבנק ברווחי חברה כלולה
-	-	-	-	-	-	-	-	16	16	רווח נקי
17,917	12,792	784	13	14,743	7,789	6,085	1	-	46,548	יתרה ממוצעת של נכסים:
18,154	12,963	815	12	15,036	7,757	6,165	-	-	47,124	מזה - חברות כלולות
168	117	-	-	377	162	17	-	-	724	- אשראי לציבור ⁽¹⁾
106	55	-	-	180	144	55	-	-	485	אשראי לציבור לסוף תקופה
233	77	8	-	464	147	57	-	-	901	חובות לא צוברים וחובות בפיגור
(4)	-	-	-	(20)	(34)	-	-	-	(58)	מעל 90 יום
16,430	-	-	-	1,912	4,511	9,919	5,119	-	49,807	חובות בעייתיים אחרים
323	-	21	7	387	50	21	2	7,811	8,601	הפרשה להפסדי אשראי לסוף
16,753	-	21	1,919	12,303	4,561	9,940	5,121	7,811	58,408	התקופה
16,595	-	-	-	1,949	4,791	9,221	5,609	-	50,042	מחיקות חשבונאיות נטו בתקופת
12,750	7,623	750	12	14,055	7,416	4,903	39	1,001	40,176	הדיווח
12,920	7,752	761	13	14,040	7,234	5,131	39	970	40,347	יתרה ממוצעת של התחייבויות:
3,839	-	-	2,009	3,301	1,245	2,818	75	-	13,287	- פקדונות הציבור
96	38	5	-	136	41	19	-	-	-	- פקדונות הציבור
89	-	-	5	66	16	11	2	-	-	סך הכל התחייבויות
185	38	5	5	202	57	30	2	-	-	יתרת פקדונות לסוף התקופה:
										נכסי סיכון - יתרה ממוצעת
										- יתרה לסוף תקופה
										נכסים בניהול - יתרה ממוצעת
										מרכיבי הכנסות הריבית:
										- מרווח מפעילות מתן אשראי
										- מרווח מפעילות קבלת
										פקדונות
										סך הכל הכנסות ריבית

1. הנתונים מתייחסים ליתרת החוב הרשומה של האשראי לציבור.

1. וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע ה' אֶת-קוֹל יְהוֹנָדָב
2. לְרַבּוֹת עֲסָקִים זְעִירִים.

ביאור 13 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2023

(לא מבוקר)

							משקי בית			
סך הכל	ניהול פייננסי	מוסדיים	גופים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים ⁽²⁾	בנקאות פרטיות	מזה:	מזה:	סך הכל
								כרטיסי אשראי	לחלואות לדירור	
906	160	-	65	118	306	-	6	149	257	
(343)	(34)	(72)	(85)	(28)	(43)	(12)	-	-	(69)	
563	126	(72)	(20)	90	263	(12)	6	149	188	
-	(52)	79	45	(33)	(51)	18	(1)	(113)	(6)	
563	74	7	25	57	212	6	5	36	182	
109	19	-	3	11	40	1	10	-	35	
672	93	7	28	68	252	7	15	36	217	
53	1	-	(1)	5	48	-	-	(1)	-	
255	5	1	6	17	122	2	7	16	102	
308	6	1	5	22	170	2	7	15	102	
364	87	6	23	46	82	5	8	21	115	
127	30	2	9	16	30	1	3	7	39	
237	57	4	14	30	52	4	5	14	76	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
237	57	4	14	30	52	4	5	14	76	
65,927	22,107	7	4,906	7,415	15,045	12	697	11,453	16,435	
13	13	-	-	-	-	-	-	-	-	
43,496	-	-	4,916	7,429	14,685	7	670	11,449	16,459	
44,438	-	-	4,910	7,714	15,130	7	744	11,643	16,677	
588	-	-	-	90	359	-	-	95	139	
355	-	-	53	36	173	-	-	44	93	
720	0	0	32	98	395	0	-	65	195	
(20)	-	0	(0)	(0)	(18)	-	-	-	(2)	
51,683	-	4,227	11,339	5,424	12,945	2,211	-	-	15,537	
9,610	8,809	5	19	55	388	8	23	-	326	
61,293	8,809	4,232	11,358	5,479	13,333	2,219	23	-	15,863	
50,741	-	7,378	9,151	4,828	11,435	2,255	-	-	15,694	
37,208	796	46	3,857	6,796	13,864	7	704	6,843	11,842	
37,875	894	48	3,878	7,044	14,024	8	726	6,951	11,979	
11,508	-	85	2,988	1,010	2,614	1,580	-	-	3,231	
		-	14	39	149	-	5	36	96	
		7	11	18	63	6	-	-	86	
		7	25	57	212	6	5	36	182	

הכנסות מריבית - מחיצוניים
הוצאות ריבית - לחיצוניים
הכנסות (הוצאות) ריבית
מחיצוניים, נטו
ריבית בין מגזרית
הכנסות ריבית, נטו
הכנסות שאינן מריבית
סך ההכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי
אשראי
הוצאות תפעוליות
סך ההוצאות
רווח לפני מיסים
הפרשה למיסים על הרווח
רווח לאחר מיסים
חלק הבנק ברווחי חברה כלולה
רווח נקי
יתרה ממוצעת של נכסים:
מזה - חברות כלולות
- אשראי לציבור⁽¹⁾
אשראי לציבור לסוף התקופה
חובות לא צוברים וחובות בפיגור
מעל 90 יום
חובות בעייתיים אחרים
הפרשה להפסדי אשראי לסוף
התקופה
מחיקות חשבונאיות נטו בסוף
תקופת הדיווח
יתרה ממוצעת של התחייבויות:
- פקדונות הציבור
- אחר
סך הכל התחייבויות
יתרת פקדונות לסוף התקופה:
נכסי סיכון - יתרה ממוצעת
- יתרה לסוף תקופה
נכסים בניהול - יתרה ממוצעת
מרכיבי הכנסות הריבית:
- מרווח מפעילות מתן אשראי⁽³⁾
- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
סך הכל הכנסות ריבית

1. הנתונים מתייחסים ליתרת החוב הרשומה של האשראי לציבור.
2. לרבות עסקים זעירים.
3. הוצג מחדש

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 13 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023

(מבוקר)										הכנסות מריבית - מחיצוניים ⁽³⁾ הוצאות ריבית - לחיצוניים ⁽³⁾ הכנסות (הוצאות) ריבית מחיצוניים, נטו ⁽³⁾ ריבית בין מגזרית הכנסות ריבית, נטו הכנסות שאין מריבית ⁽³⁾ סך ההכנסות ⁽³⁾ הוצאות בגין הפסדי אשראי הוצאות תפעוליות סך ההוצאות רווח לפני מיסים הפרשה למיסים על הרווח רווח לאחר מיסים חלק הבנק ברווחי חברה כלולה רווח נקי יתרה ממוצעת של נכסים: מזה - חברות כלולות - אשראי לציבור ⁽¹⁾ אשראי לציבור לסוף התקופה חובות לא צוברים וחובות בפיגור מעל 90 יום חובות בעייתיים אחרים הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה מחיקות חשבונאיות נטו בתקופת הדיווח יתרה ממוצעת של התחייבויות: - פקדונות הציבור - אחר סך הכל התחייבויות יתרת פקדונות לסוף התקופה: נכסי סיכון - יתרה ממוצעת - יתרה לסוף תקופה נכסים בניהול - יתרה ממוצעת מרכיבי הכנסות הריבית: - מרווח מפעילות מתן אשראי - מרווח מפעילות קבלת פקדונות סך הכל הכנסות ריבית
							משקי בית		סך הכל	
סך הכל	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים ⁽²⁾	בנקאות פרטית	מזה: כרטיסי אשראי	מזה: הלוואות לדיור		
3,847 (1,563)	631 (146)	- (274)	304 (387)	541 (147)	1,285 (254)	1 (55)	24 -	621 -	1,085 (300)	
2,284 -	485 (213)	(274) 294	(83) 199	394 (159)	1,031 (176)	(54) 77	24 (4)	621 (474)	785 (22)	
2,284 533	272 168	20 -	116 14	235 45	855 172	23 4	20 37	147 2	763 130	
2,817	440	20	130	280	1,027	27	57	149	893	
314 1,048	1 20	- 4	18 26	80 72	161 499	- 8	- 26	10 64	54 419	
1,362	21	4	44	152	660	8	26	74	473	
1,455 480	419 130	16 6	86 29	128 45	367 122	19 6	31 10	75 26	420 142	
975 2	289 2	10 -	57 -	83 -	245 -	13 -	21 -	49 -	278 -	
977	291	10	57	83	245	13	21	49	278	
64,435 14	19,420 14	6 -	5,307 -	7,908 -	14,728 -	13 -	756 -	11,978 -	17,053 -	
44,745	-	1	5,320	7,939	14,446	13	735	11,980	17,026	
46,582	-	-	5,681	8,188	15,042	11	753	12,607	17,660	
754 434	- -	- -	18 36	192 120	386 162	- -	- -	108 68	158 116	
904	-	-	54	170	451	-	7	75	229	
(88)	-	-	-	(9)	(60)	-	-	-	(19)	
50,456 8,966	- 8,169	5,014 3	10,194 20	5,073 57	12,202 384	1,847 7	- 20	- -	16,126 326	
59,422	8,169	5,017	10,214	5,130	12,586	1,854	20	-	16,452	
50,306	-	4,894	10,569	4,634	11,999	1,933	-	-	16,277	
38,496 40,005	900 1,031	44 39	4,162 4,675	7,146 7,599	14,014 14,071	9 11	732 739	7,137 7,493	12,221 12,579	
11,997	-	87	2,849	1,012	2,856	1,755	-	-	3,438	
		- 20 20	68 48 116	165 70 235	582 273 855	- 23 23	20 - 20	147 - 147	393 370 763	

1. הנתונים מתייחסים ליתרת החוב הרשומה של האשראי לציבור.
2. לרבות עסקים זעירים.
3. הוצג מחדש.

ביאור 14 - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

א. כללי

בהתאם להוראות שפרסם בנק ישראל בנושא: "דיווח על מגזרי פעילות", נדרשו התאגידים הבנקאיים להציג את נכסיהם, התחייבויותיהם, ותוצאות פעולותיהם בחתך "מגזרי פעילות פיקוחיים" (ראה ביאור 13, לעיל).

בנוסף, נדרשו תאגידים בנקאיים, שמגזרי הפעילות שלהם שונים מהותית מההגדרות שנקבעו בהוראות אלה, לתת גילוי נוסף באשר להתפלגות תוצאותיהם העסקיות בחתך מגזרי פעילות, המבוסס על ההגדרות הספציפיות שנקבעו בכל בנק למגזרים אלה (להלן: "דיווח בגישת ההנהלה").

הפעילות העסקית בבנק, מסווגת לחמישה מגזרי פעילות, התואמים את המבנה הארגוני של הבנק, כמפורט להלן:

• מגזרים הנמצאים באחריות ה"חטיבה הקמענאית":

- **מגזר משקי בית** - במסגרת זו נכללים השירותים שמעניק הבנק בתחומי הבנקאות ושוק ההון ללקוחות הפרטיים של הבנק, שהיקף נכסיהם אופייניים לאלו של משקי בית (נמוך מ- 3 מיליון ש"ח).
- **מגזר עסקים קטנים** - במסגרת זו נכללים השירותים שמעניק הבנק בתחומי הבנקאות ושוק ההון ללקוחות עסקיים (יחידים ותאגידים), שהיקף האשראי שניתן להם עולה, בדרך כלל, על 7 מיליון ש"ח.
- **מגזר בנקאות פרטית** - במסגרת זו נכללים השירותים בתחומי הבנקאות ושוק ההון שמספק הבנק ללקוחותיו הפרטיים, בעלי עושר פיננסי בינוני ומעלה (שהיקף נכסיהם הפיננסיים עולה על 3 מיליון ש"ח).

• מגזרים הנמצאים באחריות החטיבה לבנקאות מסחרית:

- מגזר בנקאות מסחרית** - במסגרת זו נכללים שירותי בנקאות שמספק הבנק ללקוחותיו העסקיים (יחידים ותאגידים) בעלי היקף פעילות בינוני ומעלה, שאינם משתייכים למגזר "עסקים קטנים".
- כן כולל המגזר את פעילות הבנק בתחום הנדל"ן (קבלנות ביצוע ונדל"ן מניב), ללקוחות שהיקף האשראי שניתן להם עולה, בדרך כלל, על 7 מיליון ש"ח, והפעילות בתחום "ליווי בניה" (לרבות מימון "קבוצות רכישה" שהיקף פעילותן עולה על 10 יחידות דיור).

• פעילות אחרת:

- מגזר ניהול פיננסי** - במסגרת זו נכללת הפעילות הפיננסית שאינה משויכת ללקוחות הבנק (כגון: פעילות בתיק ניירות הערך של הבנק).

סיווג התוצאות הכספיות של הבנק למגזרי הפעילות השונים, כאמור לעיל מבוסס על המתודולוגיה שנקבעה בבנק, כדלקמן:

הוצאות תפעוליות - הוצאות ישירות הניתנות לזיהוי נזקפו למגזר הפעילות המתאים. הוצאות עקיפות או הוצאות ישירות שאינן ניתנות לשייך מדויק - סווגו למגזרי הפעילות השונים, בהתבסס על אומדנים והערכות שנערכו ביחידות הבנק השונות.

למידע נוסף באשר למתודולוגיה ששימשה את הבנק להקצאת הכנסות והוצאות אחרות - ראה ביאור 14א' לעיל.

מכיוון שההגדרות שנקבעו בבנק למגזרי פעילות מסוימים, כגון: "עסקים קטנים" ו"בנקאות מסחרית", שונה מהותית מההגדרות שנקבעו בהוראות בנק ישראל, בנושא "מגזרי פעילות פיקוחיים" (בגין המגזרים: "עסקים קטנים וזעירים", "עסקים בינוניים", "עסקים גדולים" ו"גופים מוסדיים") - נכלל על ידי הבנק, במסגרת ביאור זה, מידע באשר לתוצאות הפעילות של הבנק בחתך מגזרי פעילות בגישת ההנהלה.

ביאור 14 - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך) (במיליוני ש"ח)

ב. נתונים כספיים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2024					
(לא מבוקר)					
סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות פרטית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	משקי בית
528	96	(16)	119	148	181
-	(49)	21	6	18	4
528	47	5	125	166	185
27	27	-	-	-	-
555	74	5	125	166	185
84	1	1	13	36	33
639	75	6	138	202	218
56	(1)	-	13	35	9
277	5	2	39	121	110
333	4	2	52	156	119
306	71	4	86	46	99
122	24	2	35	21	40
184	47	2	51	25	59
-	-	-	-	-	-
184	47	2	51	25	59
63,983	17,343	14	19,680	9,135	17,811
45,580	-	5	19,535	8,659	17,381
49,807	-	1,828	19,938	11,731	16,310
46,223	-	11	19,402	8,888	17,922
		-	93	103	96
		5	32	63	89
		5	125	166	185

הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו

- מחיצוניים

- בין מגזרי

סך הכל הכנסות מריבית

הכנסות מימון שאינן מריבית

סך הכל הכנסות מימון

עמלות והכנסות אחרות

סך ההכנסות

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

הוצאות תפעוליות ואחרות

סך ההוצאות

רווח לפני מיסים

הפרשה למיסים על הרווח

רווח לאחר מיסים

חלק הבנק ברווחים, נטו, של חברה כלולה

רווח נקי

יתרה ממוצעת של נכסים

יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, נטו

יתרה ממוצעת של פקדונות

אשראי לציבור, נטו, לסוף התקופה

מרכיבי הכנסות ריבית:

מרווח מפעילות מתן אשראי

מרווח מפעילות קבלת פקדונות

סך הכל הכנסות ריבית

ביאור 14 - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך) (במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2023					
(לא מבוקר)					
סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות פרטית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	משקי בית
563	126	(12)	105	156	188
-	(52)	18	19	21	(6)
563	74	6	124	177	182
19	19	-	-	-	-
582	93	6	124	177	182
90	-	1	17	37	35
672	93	7	141	214	217
53	1	-	30	22	-
255	5	2	35	111	102
308	6	2	65	133	102
364	87	5	76	81	115
127	30	1	27	30	39
237	57	4	49	51	76
-	-	-	-	-	-
237	57	4	49	51	76
65,927	22,105	13	18,176	9,129	16,504
42,710	-	3	18,023	8,631	16,053
51,683	-	1,677	23,567	11,025	15,414
43,718	-	7	18,357	8,872	16,482
		-	85	117	96
		6	39	60	86
		6	124	177	182

הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו

- מחיצוניים

- בין מגזרי

סך הכל הכנסות מריבית

הכנסות מימון שאינן מריבית

סך הכל הכנסות מימון

עמלות והכנסות אחרות

סך ההכנסות

הוצאות בגין הפסדי אשראי

הוצאות תפעוליות ואחרות

סך ההוצאות

רווח לפני מיסים

הפרשה למיסים על הרווח

רווח לאחר מיסים

חלק הבנק ברווחים, נטו, של חברה כלולה

רווח נקי

יתרה ממוצעת של נכסים

יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, נטו

יתרה ממוצעת של פקדונות ⁽¹⁾

אשראי לציבור, נטו, לסוף התקופה

מרכיבי הכנסות ריבית:

מרווח מפעילות מתן אשראי

מרווח מפעילות קבלת פקדונות

סך הכל הכנסות ריבית

1. הוצג מחדש

ביאור 14 - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך) (במיליוני ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023					
(מבוקר)					
סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות פרטית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	משקי בית
2,284	485	(54)	402	666	785
-	(213)	77	103	55	(22)
2,284	272	23	505	721	763
58	58	-	-	-	-
2,342	330	23	505	721	763
475	110	4	68	163	130
2,817	440	27	573	884	893
314	1	-	126	133	54
1,048	20	8	140	461	419
1,362	21	8	266	594	473
1,455	419	19	307	290	420
480	130	6	106	96	142
975	289	13	201	194	278
2	2	-	-	-	-
977	291	13	201	194	278
64,435	19,420	13	18,734	9,215	17,053
43,915	-	4	18,584	8,717	16,610
50,456	-	1,711	21,978	11,060	15,707
45,678	-	11	19,199	9,037	17,431
		-	351	464	393
		23	154	257	370
		23	505	721	763

הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו

- מחיצוניים ⁽¹⁾

- בין מגזרי

סך הכל הכנסות מריבית ⁽¹⁾

הכנסות מימון שאינן מריבית ⁽¹⁾

סך הכל הכנסות מימון ⁽¹⁾

עמלות והכנסות אחרות

סך ההכנסות

הוצאות בגין הפסדי אשראי

הוצאות תפעוליות ואחרות

סך ההוצאות

רווח לפני מיסים

הפרשה למיסים על הרווח

רווח לאחר מיסים

חלק הבנק ברווחים, נטו, של חברה כלולה

רווח נקי

יתרה ממוצעת של נכסים

יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, נטו

יתרה ממוצעת של פקדונות

אשראי לציבור, נטו, לסוף התקופה

מרכיבי הכנסות ריבית:

מרווח מפעילות מתן אשראי

מרווח מפעילות קבלת פקדונות

סך הכל הכנסות ריבית

ביאור 15 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2024 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים, ממשלות, אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה	אשראי לציבור פרטי			
		סך הכל מיליוני ש"ח	אחר	לדיוור	מסחרי
962	2	960	161	82	717
56	(1)	57	7	2	48
(100)	-	(100)	(25)	-	(75)
42	-	42	21	-	21
(58)	-	(58)	(4)	-	(54)
960	1	959	164	84	711
58	-	58	8	7	43

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת התקופה (מבוקר) הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי מחיקות חשבונאיות גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות מחיקות חשבונאיות, נטו יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה*
* מזה-בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2023 (לא מבוקר)					
736	1	735	136	72	527
53	1	52	1	(1)	52
(64)	-	(64)	(24)	-	(40)
44	-	44	22	-	22
(20)	-	(20)	(2)	-	(18)
769	2	767	135	71	561
47	-	47	5	6	36

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת התקופה (מבוקר) הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי מחיקות חשבונאיות גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות מחיקות חשבונאיות, נטו יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה*
* מזה-בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023 (מבוקר)					
736	1	735	136	72	527
314	1	313	44	10	259
(240)	-	(240)	(93)	-	(147)
152	-	152	74	-	78
(88)	-	(88)	(19)	-	(69)
962	2	960	161	82	717
56	-	56	7	7	42

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה הוצאות בגין הפסדי אשראי מחיקות חשבונאיות גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות מחיקות חשבונאיות, נטו יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף השנה*
* מזה-בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

ביאור 15 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור

1. איכות אשראי ופיגורים

ליום 31 במרס 2024					
(לא מבוקר)					
חובות צוברים - מידע נוסף		בעייתיים ⁽¹⁾			
בפיגור של 30 ועד 89 יום ⁽³⁾	בפיגור של 90 יום ומעלה ⁽²⁾	סך הכל	לא צוברים	צוברים	תקינים
		מיליוני ש"ח			
14	9	4,075	41	22	4,012
1	-	2,878	142	16	2,720
-	-	780	17	-	763
56	25	20,926	319	363	20,244
71	34	28,659	519	401	27,739
166	-	12,966	117	55	12,794
57	22	5,181	29	73	5,079
294	56	46,806	665	529	45,612
-	-	112	-	-	112
-	-	201	3	12	186
-	-	313	3	12	298
-	-	4	-	-	4
-	-	1	-	-	1
-	-	318	3	12	303
294	56	47,124	668	541	45,915

פעילות בישראל:

ציבור - מסחרי:

בינוי ונדל"ן

- בינוי

- פעילות בנדל"ן

שירותים פיננסיים

אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים:

- הלוואות לדיור

- אחר

סך הכל ציבור בישראל

פעילות בחו"ל:

ציבור - מסחרי:

בינוי ונדל"ן

מסחרי אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים:

- הלוואות לדיור

- אחר

סך הכל ציבור בחו"ל

סך הכל ציבור

1. אשראי לציבור לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

2. מסווגים כחובות בעייתיים הצוברים הכנסות ריבית.

3. צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 97 מיליוני ש"ח סווגו כחובות בעייתיים.

ביאור 15 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

ליום 31 במרס 2023					
(לא מבוקר)					
חובות צוברים - מידע נוסף		בעייתיים ⁽¹⁾			
בפיגור של 30 ועד 89 יום ⁽³⁾	בפיגור של 90 יום ומעלה ⁽²⁾	סך הכל	לא צוברים	צוברים	תקינים
מיליוני ש"ח					

פעילות בישראל:

ציבור - מסחרי:

בינוי ונדל"ן

- בינוי

- פעילות בנדל"ן

שירותים פיננסיים

אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים:

- הלוואות לדיור

- אחר

סך הכל ציבור בישראל

פעילות בחו"ל:

ציבור - מסחרי:

בינוי ונדל"ן

מסחרי אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים:

- הלוואות לדיור

- אחר

סך הכל ציבור בחו"ל

סך הכל ציבור

15	9	3,871	34	29	3,808
1	-	2,873	124	8	2,741
-	-	773	1	-	772
62	25	20,066	253	207	19,606
78	34	27,583	412	244	26,927
140	-	11,639	95	44	11,500
52	17	4,966	27	66	4,873
270	51	44,188	534	354	43,300
-	-	117	-	-	117
-	-	127	3	52	72
-	-	244	3	52	189
-	-	4	-	-	4
-	-	2	-	-	2
-	-	250	3	52	195
270	51	44,438	537	406	43,495

1. אשראי לציבור לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

2. מסווגים כחובות בעייתיים הצוברים הכנסות ריבית.

3. צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 93 מיליוני ש"ח סווגו כחובות בעייתיים.

ביאור 15 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2023					
(מבוקר)					
חובות צוברים - מידע נוסף			בעייתיים ⁽¹⁾		
בפיגור של 30 ועד 89 יום ⁽³⁾	בפיגור של 90 יום ומעלה ⁽²⁾	סך הכל מיליוני ש"ח	לא צוברים	צוברים	תקינים
74	7	4,098	34	29	4,035
3	1	2,860	150	10	2,700
-	-	793	18	-	775
48	26	20,863	357	301	20,205
125	34	28,614	559	340	27,715
192	-	12,603	108	68	12,427
58	22	5,050	28	70	4,952
375	56	46,267	695	478	45,094
-	-	114	-	-	114
1	-	196	3	12	181
1	-	310	3	12	295
-	-	4	-	-	4
-	-	1	-	-	1
1	-	315	3	12	300
376	56	46,582	698	490	45,394

פעילות בישראל:

ציבור - מסחרי:

בינוי ונדל"ן

- בינוי

- פעילות בנדל"ן

שירותים פיננסיים

אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים:

- הלוואות לדיר

- אחר

סך הכל ציבור בישראל

פעילות בחו"ל:

ציבור - מסחרי:

בינוי ונדל"ן

מסחרי אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים:

- הלוואות לדיר

- אחר

סך הכל ציבור בחו"ל

סך הכל ציבור

1. אשראי לציבור לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

2. מסווגים כחובות בעייתיים הצוברים הכנסות ריבית.

3. צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 108 מיליוני ש"ח סווגו כחובות בעייתיים.

ביאור 15 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. **אשראי לציבור** (המשך)

1.1 איכות אשראי לפי שנות העמדת האשראי (במיליוני ש"ח)

ליום 31 במרס 2024								
(לא מבוקר)								
יתרת חוב רשומה של אשראי לציבור לזמן קצוב								
סה"כ	מתחדשות שהומרו להלוואות לזמן קצוב	הלוואות מתחדשות	קודם	2020	2021	2022	2023	2024
פעילות בישראל								
ציבור - מסחרי:								
6,953	-	742	491	373	619	1,225	2,265	1,238
6,639	-	673	432	341	595	1,126	2,242	1,230
אשראי ונדל"ן- סה"כ								
93	-	29	12	7	10	12	15	8
38	-	6	6	4	9	8	5	-
183	-	34	41	21	5	79	3	-
6	-	3	1	1	-	-	1	-
אשראי שאינו בדירוג ביצוע ואינו בעייתי								
אשראי בעייתי צובר								
אשראי שאינו צובר								
מחיקות חשבונאיות בתקופת הדיווח								
21,706	-	3,576	3,252	1,599	2,185	3,215	5,049	2,830
20,708	-	3,291	3,061	1,520	2,107	3,018	4,906	2,805
מסחרי-אחר-סה"כ								
299	-	102	22	19	23	42	66	25
363	-	115	60	27	27	75	59	-
336	-	68	109	33	28	80	18	-
69	-	56	6	3	1	3	-	-
מחיקות חשבונאיות בתקופת הדיווח								
12,966	-	-	3,152	1,681	2,683	2,779	2,104	567
8,511	-	-	2,663	1,067	1,582	1,605	1,255	339
4,431	-	-	474	612	1,098	1,171	849	227
24	-	-	15	2	3	3	-	1
12,678	-	-	3,027	1,644	2,621	2,739	2,081	566
אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע								
אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע								
5	-	-	2	-	-	-	3	-
166	-	-	62	18	40	27	18	1
-	-	-	-	-	-	-	-	-
117	-	-	61	19	22	13	2	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
מחיקות חשבונאיות בתקופת הדיווח								
5,181	-	1,441	168	134	416	860	1,528	634
4,762	-	1,340	133	115	372	776	1,413	613
אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע								
אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע								
311	-	72	21	14	33	61	90	20
57	-	19	3	2	6	12	14	1
22	-	10	1	1	1	4	5	-
29	-	-	10	2	4	7	6	-
25	-	18	3	-	1	2	1	-
מחיקות חשבונאיות בתקופת הדיווח								
46,806	-	5,759	7,063	3,787	5,903	8,079	10,946	5,269
318	-	78	4	1	1	156	52	26
303	-	63	4	1	1	156	52	26
12	-	12	-	-	-	-	-	-
3	-	3	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
47,124	-	5,837	7,067	3,788	5,904	8,235	10,998	5,295
סה"כ אשראי לציבור-פעילות בישראל								
סה"כ אשראי לציבור-פעילות בחו"ל								
318	-	78	4	1	1	156	52	26
303	-	63	4	1	1	156	52	26
12	-	12	-	-	-	-	-	-
3	-	3	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
47,124	-	5,837	7,067	3,788	5,904	8,235	10,998	5,295
סה"כ אשראי לציבור								

ביאור 15 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

1.1 איכות אשראי לפי שנות העמדת האשראי (המשך) (במיליוני ש"ח)

ליום 31 במרס 2023								
(לא מבוקר)								
יתרת חוב רשומה של אשראי לציבור לזמן קצוב								
סה"כ	מתחדשות שהומרו להלוואות לזמן קצוב	הלוואות מתחדשות	קודם	2019	2020	2021	2022	2023
פעילות בישראל								
ציבור - מסחרי:								
6,744	-	550	443	319	645	1,132	2,197	1,458
6,437	-	474	403	300	604	1,101	2,101	1,454
בינוי ונדל"ן- סך הכל								
אשראי בדירוג ביצוע								
אשראי שאינו בדירוג ביצוע ואינו								
בעייתי								
112	-	32	11	4	12	17	32	4
37	-	10	6	3	10	5	3	-
158	-	34	23	12	19	9	61	-
אשראי בעייתי צובר								
אשראי שאינו צובר								
20,839	-	3,495	3,107	1,123	2,231	2,992	4,791	3,100
20,057	-	3,256	3,018	1,070	2,123	2,906	4,605	3,079
מסחרי-אחר-סך הכל								
אשראי בדירוג ביצוע								
אשראי שאינו בדירוג ביצוע ואינו								
בעייתי								
321	-	107	28	21	36	43	65	21
207	-	63	27	17	25	25	50	-
254	-	69	34	15	47	18	71	-
אשראי בעייתי צובר								
אשראי שאינו צובר								
11,639	-	-	2,539	996	1,782	2,878	2,923	521
7,656	-	-	2,125	698	1,129	1,696	1,706	302
3,966	-	-	406	294	650	1,181	1,216	219
17	-	-	8	4	3	1	1	-
11,401	-	-	2,416	970	1,750	2,846	2,902	517
אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע								
אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג								
ביצוע								
3	-	-	3	-	-	-	-	-
140	-	-	65	13	18	23	17	4
-	-	-	-	-	-	-	-	-
95	-	-	55	13	14	9	4	-
בפיגור 30-89 יום								
בפיגור של 90 ימים או יותר								
אשראי שאינו צובר								
4,966	-	1,329	154	197	282	797	1,610	597
4,563	-	1,235	127	171	247	719	1,486	578
אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע								
אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג								
ביצוע								
307	-	66	19	19	26	58	101	18
52	-	17	2	3	4	10	15	1
17	-	11	-	1	1	2	2	-
27	-	-	6	3	4	8	6	-
בפיגור 30-89 יום								
בפיגור של 90 ימים או יותר								
אשראי שאינו צובר								
44,188	-	5,374	6,243	2,635	4,940	7,799	11,521	5,676
סה"כ אשראי לציבור-פעילות בישראל								
250	-	32	7	13	3	2	177	16
195	-	20	7	9	3	2	138	16
52	-	9	-	4	-	-	39	-
3	-	3	-	-	-	-	-	-
44,438	-	5,406	6,250	2,648	4,943	7,801	11,698	5,692
סה"כ אשראי לציבור-פעילות בחו"ל								
אשראי לא בעייתי								
אשראי בעייתי צובר								
אשראי שאינו צובר								
סך הכל אשראי לציבור								

ביאור 15 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

1.1 איכות אשראי לפי שנות העמדת האשראי (המשך) (במיליוני ש"ח)

ליום 31 בדצמבר 2023								
(מבוקר)								
יתרת חוב רשומה של אשראי לציבור לזמן קצוב								
2023	2022	2021	2020	2019	קודם	הלוואות מתחדשות	להלוואות מתחדשות שהומרו לזמן קצוב	סה"כ
פעילות בישראל								
ציבור - מסחרי:								
3,204	1,329	727	474	214	331	679	-	6,958
3,183	1,229	701	439	191	289	602	-	6,634
20	14	12	8	7	7	33	-	101
1	10	7	6	2	5	8	-	39
-	76	7	21	14	30	36	-	184
7,195	3,472	2,353	1,748	881	2,536	3,471	-	21,656
7,072	3,231	2,272	1,660	838	2,428	3,175	-	20,676
75	45	26	21	11	17	109	-	304
30	75	26	29	20	34	87	-	301
18	121	29	38	12	57	100	-	375
מסחרי-אחר-סך הכל								
2,106	2,813	2,735	1,708	930	2,311	-	-	12,603
1,264	1,631	1,609	1,087	648	2,039	-	-	8,278
842	1,179	1,125	619	278	261	-	-	4,304
-	3	1	2	4	11	-	-	21
2,094	2,770	2,673	1,666	905	2,193	-	-	12,301
-	-	-	-	-	2	-	-	2
9	33	43	23	14	70	-	-	192
-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	10	19	19	11	46	-	-	108
1,800	1,009	493	165	107	93	1,383	-	5,050
1,676	915	442	143	91	72	1,274	-	4,613
103	70	37	16	12	12	79	-	329
14	13	7	3	1	1	19	-	58
4	3	2	1	1	-	11	-	22
3	8	5	2	2	8	-	-	28
סך הכל אשראי לציבור-פעילות בישראל								
14,305	8,623	6,308	4,095	2,132	5,271	5,533	-	46,267
75	160	2	1	5	3	69	-	315
75	160	2	1	5	3	54	-	300
-	-	-	-	-	-	12	-	12
-	-	-	-	-	-	3	-	3
14,380	8,783	6,310	4,096	2,137	5,274	5,602	-	46,582
סך הכל אשראי לציבור								

ביאור 15 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

- ב. אשראי לציבור (המשך)
א. מידע נוסף על חובות לא צוברים

ליום 31 במרס 2024					
(לא מבוקר)					
הכנסות ריבית שנרשמו ⁽²⁾	יתרה חוזית	סך הכל	חובות לא צוברים אחרים	חובות לא צוברים בגינם נערכה הפרשה להפסדי אשראי	
		יתרה	יתרה רשומה	יתרת	יתרה רשומה
		רשומה ⁽¹⁾	מיליוני ש"ח	הפרשה	
-	252	183	48	16	135
2	707	336	74	68	262
2	959	519	122	84	397
-	118	117	-	2	117
-	52	29	1	5	28
2	1,129	665	123	91	542
-	25	3	3	-	-
2	1,154	668	126	91	542
	444	311	62	67	249
	481	175	63	9	112
	229	182	1	15	181

הערות:

1. סך יתרת החוב הרשומה הממוצעת של חובות לא צוברים לתקופה שהסתיימה ליום 31 במרס 2024 הינה בסך 722 מיליוני ש"ח.
2. סכום הכנסות הריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הלא צוברים.
אילו החובות שאינם צוברים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 9 מיליוני ש"ח.

ביאור 15 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

א.2. מידע נוסף על חובות לא צוברים (המשך)

ליום 31 במרס 2023					
(לא מבוקר)					
הכנסות ריבית שנרשמו ⁽²⁾	יתרה חוזית	סך הכל	חובות לא צוברים אחרים	חובות לא צוברים בגינם נערכה הפרשה להפסדי אשראי	
			יתרה רשומה	יתרת הפרשה	יתרה רשומה
		מיליוני ש"ח			
-	224	158	41	18	117
1	577	254	53	40	201
1	801	412	94	58	318
-	95	95	-	2	95
-	44	27	-	5	27
1	940	534	94	65	440
-	26	3	3	-	-
1	966	537	97	65	440

פעילות לווים בישראל:

בינוי ונדל"ן

מסחרי - אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים

- הלוואות לדיור

- אחר

סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל

פעילות לווים בחו"ל:

סך הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל

סך הכל*

*** מזה:**

נמדד פרטנית לפי ערך נוכחי

של תזרימי מזומנים

נמדד פרטנית לפי שווי הוגן של הביטחון

נמדד על בסיס קבוצתי

הערות:

1. סך יתרת החוב הרשומה הממוצעת של חובות לא צוברים לתקופה שהסתיימה ליום 31 במרס 2023 הינה בסך 571 מיליוני ש"ח.
2. סכום הכנסות הריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הלא צוברים. אילו החובות שאינם צוברים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 6 מיליוני ש"ח.

ביאור 15 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

2.א. מידע נוסף על חובות לא צוברים (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2023
(מבוקר)

חובות לא צוברים בגינם נערכה הפרשה להפסדי אשראי		חובות לא צוברים אחרים		סך הכל	הכנסות ריבית שנרשמו ⁽²⁾
תרה רשומה	יתרת הפרשה	יתרה רשומה	יתרה רשומה ⁽¹⁾	יתרה חוזית	
מיליוני ש"ח					

פעילות לווים בישראל:

1	254	184	47	15	137
2	706	375	54	111	321
3	960	559	101	126	458
-	109	108	-	2	108
-	50	28	-	5	28
3	1,119	695	101	133	594

בינוי ונדל"ן

מסחרי - אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים

- הלוואות לדיור

- אחר

**סך הכל אשראי לציבור - פעילות
בישראל**

פעילות לווים בחו"ל:

סך הכל אשראי לציבור -

פעילות בחו"ל

סך הכל*

-	25	3	3	-	-
3	1,144	698	104	133	594

*** מזה:**

נמדד פרטנית לפי ערך נוכחי

של תזרימי מזומנים

נמדד פרטנית לפי שווי הוגן של

הביטחון

נמדד על בסיס קבוצתי

398	302	39	106	263
525	222	64	12	158
221	174	1	15	173

הערות:

1. סך יתרת החוב הרשומה הממוצעת של חובות לא צוברים לתקופה שהסתיימה ליום 31 דצמבר 2023 הינה בסך 815 מיליוני ש"ח.
2. סכום הכנסות הריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הלא צוברים. אילו החובות שאינם צוברים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 27 מיליוני ש"ח.

ביאור 15 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

ב.2 מידע על חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים

ב.2.1 איכות אשראי ומצב הפיגור של חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים

ליום 31 במרס 2024				
(לא מבוקר)				
יתרת חוב רשומה				
סך הכל (1) (2)	לא בעייתי		בעייתי	
	לא בפיגור	בפיגור של 30 ימים או יותר מיליוני ש"ח	צובר הכנסות ריבית	לא צובר
185	4	-	34	147
6	1	-	-	5
57	-	-	28	29
248	5	-	62	181
-	-	-	-	-
248	5	-	62	181

פעילות לווים בישראל:

מסחרי
אנשים פרטיים-הלוואות לדיוור
אנשים פרטיים-אחר
סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל
סך הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל
סך הכל אשראי לציבור

ליום 31 במרס 2023				
(לא מבוקר)				
יתרת חוב רשומה				
סך הכל (3)	לא בעייתי		בעייתי	
	לא בפיגור	בפיגור של 30 ימים או יותר מיליוני ש"ח	צובר הכנסות ריבית	לא צובר
145	3	-	43	99
2	-	-	2	-
56	-	-	29	27
203	3	-	74	126
-	-	-	-	-
203	3	-	74	126

פעילות לווים בישראל:

מסחרי
אנשים פרטיים-הלוואות לדיוור
אנשים פרטיים-אחר
סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל
סך הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל
סך הכל אשראי לציבור

1. בשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31.3.2024 לא היו חובות צוברים שעברו שינוי בתנאים בשנים קודמות שהפסיקו להיכלל בגילוי, משום שהתקיימו התנאים הבאים:
- א. בוצעה הערכת אשראי עדכנית ומתועדת היטב של מצבו הפיננסי של הלווה ושל יכולת ההחזר לפי התנאים החדשים, המראה שניתן להמשיך לסווג את החוב כחוב צובר וכי החוב אינו בפיגור ואינו בעייתי.
- ב. ההערכה כללה בחינה של ביצועי פירעון נמשכים היסטוריים של הלווה, כמשמעותם בסעיף 30' להוראות הדיווח לציבור, במשך לכל הפחות 24 חודשים.
2. ליום 31 במרס 2024, לא היו חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים יותר מפעמיים.
3. סווג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים. ראה ביאור ד1.

ביאור 15 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
ב. אשראי לציבור (המשך)

- ב.2 מידע על חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים (המשך)
ב.2.1 איכות אשראי ומצב הפיגור של חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2023				
(מבוקר)				
יתרת חוב רשומה				
סך הכל (*)	לא בעייתי		בעייתי	
	לא בפיגור	בפיגור של 30 ימים או יותר מיליוני ש"ח	צובר הכנסות ריבית	לא צובר
145	2	-	33	110
3	1	-	1	1
56	-	-	28	28
204	3	-	62	139
-	-	-	-	-
204	3	-	62	139

פעילות לווים בישראל:
מסחרי
אנשים פרטיים-הלוואות לדיור
אנשים פרטיים-אחר
סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל
סך הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל
סך הכל אשראי לציבור

* סווג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים. ראה ביאור 11.

ב.2.2 איכות אשראי ומצב הפיגור של חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים במהלך תקופת הדיווח

חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים					
בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2024					
(לא מבוקר)					
יתרת חוב רשומה					
מחיקות חשבונאיות	סך הכל	לא בעייתי		בעייתי	
		לא בפיגור	בפיגור של	צובר הכנסות	לא צובר
			30 ימים או		
			יותר		
מיליוני ש"ח					
-	63	-	-	-	63
-	5	-	-	-	5
-	11	-	-	-	11
-	79	-	-	-	79
-	-	-	-	-	-
-	79	-	-	-	79

פעילות לווים בישראל:
מסחרי
אנשים פרטיים-הלוואות לדיור
אנשים פרטיים-אחר
סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל
סך הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל
סך הכל אשראי לציבור

ביאור 15 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

ג.2. מידע על חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים (המשך)

ג.2.2. איכות אשראי ומצב הפיגור של חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים במהלך תקופת הדיווח (המשך)

חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים					
בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2023 (*)					
(לא מבוקר)					
יתרת חוב רשומה					
מחיקות חשבונאיות	סך הכל	לא בעייתי		בעייתי	
		לא בפיגור	בפיגור של	צובר הכנסות ריבית	לא צובר
			30 ימים או		
			יותר		
מיליוני ש"ח					
-	23	-	-	-	23
-	-	-	-	-	-
-	10	-	-	-	10
-	33	-	-	-	33
-	-	-	-	-	-
-	33	-	-	-	33

פעילות לווים בישראל:

מסחרי
אנשים פרטיים-הלוואות לדיור
אנשים פרטיים-אחר
סך הכל אשראי לציבור -
פעילות בישראל
סך הכל אשראי לציבור -
פעילות בחו"ל
סך הכל אשראי לציבור

חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים					
בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023 (*)					
(מבוקר)					
יתרת חוב רשומה					
מחיקות חשבונאיות	סך הכל	לא בעייתי		בעייתי	
		בפיגור של		צובר הכנסות	לא צובר
		30 ימים או			
		לא בפיגור	יותר	ריבית	
מיליוני ש"ח					
6	94	3	-	6	85
-	1	-	-	-	1
2	41	2	-	8	31
8	136	5	-	14	117
-	-	-	-	-	-
8	136	5	-	14	117

פעילות לווים בישראל:

מסחרי
אנשים פרטיים-הלוואות לדיור
אנשים פרטיים-אחר
סך הכל אשראי לציבור -
פעילות בישראל
סך הכל אשראי לציבור -
פעילות בחו"ל
סך הכל אשראי לציבור

* סווג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים. ראה ביאור 11.

ביאור 15 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

ב.2 מידע על חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים (המשך)

ב.2.3 חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים במהלך תקופת הדיווח

בהמשך לאמור בביאור 1 סעיף ד', הבנק יישם החל מיום 1 בינואר 2024 את עדכון תקינה 02-2022 בקודיפיקציה בדבר ארגון מחדש של חובות בעייתיים ודרישות גילוי לפי שנת העמדת אשראי, כפי שבאו לידי ביטוי בחוזר הפיקוח על הבנקים מיום 19 באוקטובר 2023 בדבר "שינויים בתנאים של חובות של לווים בקשיים פיננסיים".

בהתאם להוראות המעבר, בדוח לרבעון הראשון לשנת 2024 הבנק לא כלל גילוי כמותי בהתאם למתכונת שנקבעה לעניין הפירוט על סוגי השינויים שבוצעו במהלך רבעון זה בחובות של לווים בקשיים פיננסיים, הפירוט על ההשפעות הכספיות של שינויים אלה, והפירוט על סוגי השינויים של חובות שכשלו במהלך רבעון זה לאחר שעברו שינוי בתנאים.

בשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2024 הבנק ביצע שינויים בתנאים של חובות של לווים בקשיים פיננסיים בהיקף של 79 מיליון ש"ח בעיקר בסיגמנט המסחרי, כאשר עיקר השינוי בוצע בדרך של הארכת תקופה. ההשפעה הכספית של השינויים כאמור אינה מהותית ליום הדיווח.

חובות של לווים בקשיים פיננסיים שכשלו בתקופת הדיווח לאחר שעברו שינוי בתנאים ⁽¹⁾		
בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ	בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2024	*2023	*2023
(לא מבוקר)	(מבוקר)	
יתרת חוב רשומה ⁽¹⁾		
מיליוני ש"ח		

פעילות לווים בישראל:		
מסחרי	3	12
אנשים פרטיים-הלוואות לדיור	-	-
אנשים פרטיים-אחר	2	1
סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל	5	13
סך הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל	-	-
סך הכל אשראי לציבור	5	13

1. חובות שכשלו בתקופת הדיווח, לאחר שעברו שינוי בתנאים של חובות של לווים בקשיים פיננסיים, במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם כשלו.

* סוג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים. ראה ביאור 11.

ביאור 15 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

ג. מידע נוסף על אשראי לא צובר בפיגור (במיליוני ש"ח)

ליום 31 במרס 2024							
(לא מבוקר)							

סך הכל	בפיגור מעל 7 שנים	בפיגור מעל 5 שנים ועד 7 שנים	בפיגור מעל 3 שנים ועד 5 שנים	בפיגור מעל שנה ועד 3 שנים	בפיגור מעל 180 ימים עד שנה	בפיגור של 90 ימים עד 180	אינו בפיגור
							של 90 יום או יותר
303	4	6	12	207	18	26	30
117	1	1	2	12	41	60	-
4	-	-	-	-	-	1	3
424	5	7	14	219	59	87	33

מסחרי
הלוואות לדיוור
אנשים פרטיים - אחר
סך הכל

ליום 31 במרס 2023							
(לא מבוקר)							

סך הכל	בפיגור מעל 7 שנים	בפיגור מעל 5 שנים ועד 7 שנים	בפיגור מעל 3 שנים ועד 5 שנים	בפיגור מעל שנה ועד 3 שנים	בפיגור מעל 180 ימים עד שנה	בפיגור של 90 ימים עד 180	אינו בפיגור
							של 90 יום או יותר
240	3	6	23	36	18	28	126
95	1	-	1	8	28	57	-
2	-	-	-	-	-	-	2
337	4	6	24	44	46	85	128

מסחרי
הלוואות לדיוור
אנשים פרטיים - אחר
סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2023							
מבוקר							

סך הכל	בפיגור מעל 7 שנים	בפיגור מעל 5 שנים ועד 7 שנים	בפיגור מעל 3 שנים ועד 5 שנים	בפיגור מעל שנה ועד 3 שנים	בפיגור מעל 180 ימים עד שנה	בפיגור של 90 ימים עד 180	אינו בפיגור
							של 90 יום או יותר
334	4	6	14	56	167	20	67
108	1	1	3	9	36	58	-
3	-	-	-	-	-	1	2
445	5	7	17	65	203	79	69

מסחרי
הלוואות לדיוור
אנשים פרטיים - אחר
סך הכל

ביאור 15 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור - יתרות לסוף שנה לפי שיעור המימון (LTV), סוג ההחזר וסוג הריבית

ליום 31 במרס 2024					
(לא מבוקר)					
יתרת הלוואה לדיור					
איכות הבטחון	שיעור המימון ⁽¹⁾	ללא מרכיבים נדחים	מרכיבים נדחים	סך הכל	מזה: ריבית משתנה
מיליוני ש"ח					סיכון אשראי חוץ מאזני
שיעבוד ראשון	- עד 60%	8,322	144	8,466	5,191
	- מעל 60%	4,429	26	4,455	2,709
שיעבוד משני או ללא שיעבוד		49	-	49	-
סך הכל		12,800	170	12,970	7,900
					1,267

ליום 31 במרס 2023					
(לא מבוקר)					
יתרת הלוואה לדיור					
איכות הבטחון	שיעור המימון ⁽¹⁾	ללא מרכיבים נדחים	מרכיבים נדחים	סך הכל	מזה: ריבית משתנה
מיליוני ש"ח					סיכון אשראי חוץ מאזני
שיעבוד ראשון	- עד 60%	7,519	95	7,614	4,753
	- מעל 60%	3,971	12	3,983	2,464
שיעבוד משני או ללא שיעבוד		46	-	46	-
סך הכל		11,536	107	11,643	7,217
					1,023

ליום 31 בדצמבר 2023					
(מבוקר)					
יתרת הלוואה לדיור					
איכות הבטחון	שיעור המימון ⁽¹⁾	ללא מרכיבים נדחים	מרכיבים נדחים	סך הכל	מזה: ריבית משתנה
מיליוני ש"ח					סיכון אשראי חוץ מאזני
שיעבוד ראשון	- עד 60%	8,084	151	8,235	5,053
	- מעל 60%	4,307	18	4,325	2,633
שיעבוד משני או ללא שיעבוד		47	-	47	-
סך הכל		12,438	169	12,607	7,686
					1,080

1. היחס בין המסגרת המאושרת לבין שווי הנכס, במועד אישור המסגרת.

ביאור 15 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. מידע בדבר רכישות ומכירות של חובות

בתקופת הדוח לא היו עסקאות לרכישה או מכירה של הלוואות, שהיקפן הגיע לרף המהותיות שהבנק קבע לגילוי בעניין זה בדוחות כספיים ביניים (0.5% מיתרת האשראי).

ד. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה

ליום 31 בדצמבר 2023 (מבוקר)		ליום 31 במרס 2023 (לא מבוקר)		ליום 31 במרס 2024 (לא מבוקר)	
הפרשה להפסדי אשראי ⁽²⁾	יתרת החווה ⁽¹⁾	הפרשה להפסדי אשראי ⁽²⁾	יתרת החווה ⁽¹⁾	הפרשה להפסדי אשראי ⁽²⁾	יתרת החווה ⁽¹⁾
מיליוני ש"ח					

עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

אשראי תעודות	64	1	63	-	44	-
ערביות להבטחת אשראי	304	5	312	5	309	5
ערביות לרוכשי דירות	886	-	869	-	905	-
ערביות והתחייבויות אחרות	1,592	4	1,562	4	1,640	4
מסגרות לפעילות במכשירים נגזרים	169	-	116	-	162	-
שלא נוצלו	1,587	4	1,395	2	1,599	5
מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי	2,229	26	2,037	16	2,323	24
שלא נוצלו	1,094	1	1,063	1	1,040	1
מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות	2,516	17	2,360	19	2,398	17
בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו						
התחייבויות להוצאת ערבויות						
התחייבויות בלתי חוזרות למתן אשראי						
שאושר ועדיין לא ניתן ⁽³⁾						

1. יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה, לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.
2. יתרת הפרשה להפסדי אשראי.
3. כולל התחייבות למתן אשראי שניתן ללקוחות במסגרת "אישור עקרוני ושמירת שיעור הריבית" להוראת ניהול בנקאי תקין 451, נהלים למתן הלוואות לדיר.

ביאור 16 - דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

ליום 31 במרס 2024					
(לא מבוקר)					
		מטבע חוץ ⁽¹⁾		מטבע ישראלי	
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד
8,216	-	142	312	32	7,730
7,712	13	217	745	104	6,633
46,223	-	249	123	5,737	40,114
-	-	-	-	-	-
16	16	-	-	-	-
510	510	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
47	8	1	13	7	18
950	253	3	-	-	694
63,674	800	612	1,193	5,880	55,189
נכסים					
מזומנים ופקדונות בבנקים					
ניירות ערך					
אשראי לציבור, נטו					
אשראי לממשלה					
השקעה בחברות כלולות					
בניינים וציוד					
נכסים מוחזקים למכירה					
נכסים בלתי מוחשיים					
נכסים בגין מכשירים נגזרים					
נכסים אחרים					
סך הכל נכסים					
התחייבויות					
פקדונות הציבור					
פקדונות מבנקים					
פקדונות הממשלה					
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים					
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					
התחייבויות אחרות					
סך הכל התחייבויות					
הפרש					
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:					
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)					
אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)					
אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)					
סך הכל כללי					
אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)					
אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)					

1. כולל צמודי מטבע חוץ.

2. לרבות יתרות בגין מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם הינו פריט לא כספי.

ביאור 16 - דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

ליום 31 במרס 2023					
(לא מבוקר)					
		מטבע חוץ ⁽¹⁾		מטבע ישראלי	
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד
11,985	-	139	505	41	11,300
7,109	13	212	514	103	6,267
43,718	-	149	149	4,826	38,594
2	-	-	-	-	2
14	14	-	-	-	-
478	478	-	-	-	-
59	59	-	-	-	-
1	1	-	-	-	-
92	4	11	60	12	5
959	218	-	-	-	741
64,417	787	511	1,228	4,982	56,909
נכסים					
מזומנים ופקדונות בבנקים					
ניירות ערך					
אשראי לציבור, נטו					
אשראי לממשלה					
השקעה בחברות כלולות					
בניינים וציוד					
נכסים מוחזקים למכירה					
נכסים בלתי מוחשיים					
נכסים בגין מכשירים נגזרים					
נכסים אחרים					
סך הכל נכסים					
התחייבויות					
פקדונות הציבור					
פקדונות מבנקים					
פקדונות הממשלה					
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים					
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					
התחייבויות אחרות					
סך הכל התחייבויות					
הפרש					
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:					
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)					
אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)					
אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)					
סך הכל כללי					
אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)					
אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)					

1. כולל צמודי מטבע חוץ.
2. לרבות יתרות בגין מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם הינו פריט לא כספי.

ביאור 16 - דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2023					
(מבוקר)					
		מטבע חוץ ⁽¹⁾		מטבע ישראלי	
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד
מיליוני ש"ח					
9,152	-	135	643	32	8,342
7,410	13	224	742	104	6,327
45,678	-	269	209	5,575	39,625
-	-	-	-	-	-
16	16	-	-	-	-
513	513	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
1	1	-	-	-	-
73	9	4	3	6	51
946	182	-	-	-	764
63,789	734	632	1,597	5,717	55,109
התחייבויות					
50,306	-	526	1,865	1,141	46,774
5,666	-	29	72	450	5,115
57	-	-	12	-	45
1,029	-	-	-	509	520
90	9	4	10	14	53
1,664	33	3	16	147	1,465
58,812	42	562	1,975	2,261	53,972
4,977	692	70	(378)	3,456	1,137
הפרש					
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:					
-	-	(94)	369	299	(574)
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
4,977	692	(24)	(9)	3,755	563
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-

* סווג מחדש.

1. כולל צמודי מטבע חוץ.
2. לרבות יתרות בגין מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם הינו פריט לא כספי.

ביאור 17 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

א. ההרכב

ליום 31 במרס 2024					נכסים פיננסיים
(לא מבוקר)					
סך הכל	שווי הוגן			יתרה במאזן	
	רמה 3 ⁽³⁾	רמה 2 ⁽²⁾	רמה 1 ⁽¹⁾		
8,216	466	-	7,750	8,216	מזומנים ופקדונות בבנקים
7,479	13	945	6,521	7,712	ניירות ערך ⁽⁴⁾
47,564	47,564	-	-	46,223	אשראי לציבור, נטו
-	-	-	-	-	אשראי לממשלה
47	10	29	8	47	נכסים בגין מכשירים נגזרים
133	133	-	-	133	נכסים פיננסיים אחרים
63,439	48,186	974	14,279	62,331 ⁽⁵⁾	סך הכל נכסים פיננסיים
					התחייבויות פיננסיות
50,172	15,071	35,101	-	50,042	פקדונות הציבור
5,585	3,169	2,416	-	5,707	פקדונות מבנקים
58	10	48	-	57	פקדונות הממשלה
995	651	35	309	974	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
55	17	30	8	55	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
916	916	-	-	916	התחייבויות פיננסיות אחרות ⁽⁶⁾
57,781	19,834	37,630	317	57,751 ⁽⁵⁾	סך הכל התחייבויות פיננסיות
					מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
22	22	-	-	22	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

הערות:

1. הנתונים מבוססים על מחירי שוק שצוטטו ב"שוק פעיל".
2. הנתונים מבוססים על מידע נצפה משמעותי אחר.
3. הנתונים מבוססים על מידע לא נצפה משמעותי.
4. לפירוט נוסף לגבי היתרות במאזן ונתוני השווי ההוגן - ראה ביאור 6.
5. מזה - נכסים בסך 14,418 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 18,038 מיליון ש"ח אשר יתרתם במאזן זהה או מהווה קירוב לשווי ההוגן.
6. לא כולל התחייבויות בגין חכירות.

ביאור 17 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ליום 31 במרס 2023					
(לא מבוקר)					
סך הכל	שווי הוגן			יתרה במאזן	
	רמה 3 ⁽³⁾	רמה 2 ⁽²⁾	רמה 1 ⁽¹⁾		
מיליוני ש"ח					
נכסים פיננסיים					
11,985	1,080	-	10,905	11,985	מזומנים ופקדונות בבנקים
6,939	13	714	6,212	7,109	ניירות ערך ⁽⁴⁾
44,546	44,546	-	-	43,718	אשראי לציבור, נטו
2	2	-	-	2	אשראי לממשלה
92	28	60	4	92	נכסים בגין מכשירים נגזרים
161	161	-	-	161	נכסים פיננסיים אחרים
63,725	45,830	774	17,121	63,067 ⁽⁵⁾	סך הכל נכסים פיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
50,819	11,386	39,433	-	50,741	פקדונות הציבור
6,175	4,120	2,055	-	6,430	פקדונות מבנקים
55	13	42	-	55	פקדונות הממשלה
1,081	605	40	436	1,107	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
95	41	50	4	95	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
983	983	-	-	983	התחייבויות פיננסיות אחרות ⁽⁶⁾
59,208	17,148	41,620	440	59,411 ⁽⁵⁾	סך הכל התחייבויות פיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
24	24	-	-	24	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

הערות:

1. הנתונים מבוססים על מחירי שוק שצוטטו ב"שוק פעיל".
2. הנתונים מבוססים על מידע נצפה משמעותי אחר.
3. הנתונים מבוססים על מידע לא נצפה משמעותי.
4. לפירוט נוסף לגבי היתרות במאזן ונתוני השווי ההוגן - ראה ביאור 6.
5. מזה - נכסים בסך 16,965 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 21,570 מיליון ש"ח שיתרתם במאזן זהה או מהווה קירוב לשווי ההוגן.
6. לא כולל התחייבויות בגין חכירות.

ביאור 17 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2023					נכסים פיננסיים
(מבוקר)					
שווי הוגן					
סך הכל	רמה 3 ⁽³⁾	רמה 2 ⁽²⁾	רמה 1 ⁽¹⁾	יתרה במאזן	
מיליוני ש"ח					
9,141	768	-	8,373	9,152	מזומנים ופקדונות בבנקים
7,206	13	950	6,243	7,410	ניירות ערך ⁽⁴⁾
46,873	46,873	-	-	45,678	אשראי לציבור, נטו
-	-	-	-	-	אשראי לממשלה
73	13	51	9	73	נכסים בגין מכשירים נגזרים
201	201	-	-	201	נכסים פיננסיים אחרים
63,494	47,868	1,001	14,625	62,514 ⁽⁵⁾	סך הכל נכסים פיננסיים
					התחייבויות פיננסיות
50,388	11,004	39,384	-	50,306	פקדונות הציבור
5,565	3,960	1,605	-	5,666	פקדונות מבנקים
58	12	46	-	57	פקדונות הממשלה
1,007	650	24	333	1,029	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
90	16	65	9	90	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
877	877	-	-	877	התחייבויות פיננסיות אחרות ⁽⁶⁾
57,985	16,519	41,124	342	58,025 ⁽⁵⁾	סך הכל התחייבויות פיננסיות
					מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
23	23	-	-	23	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

הערות:

1. הנתונים מבוססים על מחירי שוק שצוטטו ב"שוק פעיל".
2. הנתונים מבוססים על מידע נצפה משמעותי אחר.
3. הנתונים מבוססים על מידע לא נצפה משמעותי.
4. לפירוט נוסף לגבי היתרות במאזן ונתוני השווי ההוגן - ראה ביאור 12.
5. מזה - נכסים בסך 14,805 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 18,419 מיליון ש"ח שיתרתם במאזן זהה או מהווה קירוב לשווי ההוגן.
6. לא כולל התחייבויות בגין חכירות.

ביאור 17 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

ליום 31 במרס 2024 (לא מבוקר)				
מדירות שווי הוגן המתבססות על				
מחירים				
מזוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים (רמה 3)	השפעת הסכמי קיזוז	יתרה מאזנית
מיליוני ש"ח				
162	-	-	-	162
5,399	732	-	-	6,131
-	168	-	-	168
14	-	-	-	14
-	-	-	-	-
5,413	900	-	-	6,313
-	-	7	-	7
-	17	-	-	17
-	12	3	-	15
8	-	-	-	8
8	29	10	-	47
5,583	929	10	-	6,522
התחייבויות				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים -				
חוזי ריבית:				
-	-	17	-	17
-	10	-	-	10
-	20	-	-	20
8	-	-	-	8
8	30	17	-	55
8	30	17	-	55

ביאור 17 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ליום 31 במרס 2023				
(לא מבוקר)				
מדידות שווי הוגן המתבססות על				
מחירים				
מצוטטים בשוק				
פעיל (רמה 1)				
נתונים נצפים				
(רמה 2)				
אחרים				
(רמה 3)				
נתונים לא				
נצפים (רמה 3)				
מיליוני ש"ח				
השפעת				
הסכמי קיזוז				
יתרה מאזנית				
61	-	-	-	61
5,619	-	-	647	4,972
18	-	-	18	-
15	-	-	-	15
-	-	-	-	-
5,652	-	-	665	4,987
12	-	12	-	-
9	-	-	9	-
67	-	16	51	-
4	-	-	-	4
92	-	28	60	4
5,805	-	28	725	5,052
41	-	41	-	-
24	-	-	24	-
26	-	-	26	-
4	-	-	-	4
95	-	41	50	4
95	-	41	50	4

נכסים

מזומנים ופקדונות בבנקים
 אגרות חוב זמינות למכירה -
 - של ממשלת ישראל
 - של ממשלות זרות
 - של מוסדות פיננסיים בישראל
 ניירות ערך למסחר -
 - אגרות חוב - ממשלתיות
 סך הכל ניירות ערך
 נכסים בגין מכשירים נגזרים -
 - חוזי ריבית
 שקל מדד
 אחר
 - חוזי מטבע חוץ
 - חוזים בגין מניות
 סה"כ נכסים בגין מכשירים נגזרים
 סך הכל נכסים

התחייבויות

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים -
 - חוזי ריבית:
 שקל מדד
 אחר
 - חוזי מטבע חוץ
 - חוזים בגין מניות
 סה"כ התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
 סך הכל התחייבויות

ביאור 17 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2023				
(מבוקר)				
מידות שווי הוגן המתבססות על				
מחירים				
מצוטטים בשוק				
פעיל (רמה 1)				
נתונים נצפים				
(רמה 2)				
אחרים				
(רמה 3)				
השפעת				
הסכמי קיזוז				
יתרה מאזנית				
מיליוני ש"ח				
194	-	-	-	194
5,791	-	-	774	5,017
130	-	-	130	-
15	-	-	-	15
-	-	-	-	-
5,936	-	-	904	5,032
7	-	7	-	-
4	-	-	4	-
53	-	6	47	-
9	-	-	-	9
73	-	13	51	9
6,203	-	13	955	5,235
16	-	16	-	-
19	-	-	19	-
46	-	-	46	-
9	-	-	-	9
90	-	16	65	9
90	-	16	65	9

נכסים

מזומנים ופקדונות בבנקים
 - אגרות חוב זמינות למכירה -
 - של ממשלת ישראל
 - של ממשלות זרות
 - של מוסדות פיננסים בישראל
 - ניירות ערך למסחר -
 - אגרות חוב - ממשלתיות
 סך הכל ניירות ערך
 נכסים בגין מכשירים נגזרים -
 - חוזי ריבית
 שקל מדד
 אחר
 - חוזי מטבע חוץ
 - חוזים בגין מניות
 סה"כ נכסים בגין מכשירים נגזרים
 סך הכל נכסים

התחייבויות

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים -
 - חוזי ריבית
 שקל מדד
 אחר
 - חוזי מטבע חוץ
 - חוזים בגין מניות
 סה"כ התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
 סך הכל התחייבויות

ביאור 17 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2024					
(לא מבוקר)					
שווי הוגן לתחילת התקופה	הפסדים שמומשו ושטרם מומשו ⁽²⁾	סילוקים	שווי הוגן לסוף התקופה	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו ⁽¹⁾⁽²⁾	
מיליוני ש"ח					
נכסים (התחייבויות) נטו, בגין מכשירים נגזרים:					
(9)	(1)	-	(10)	(1)	חוזי ריבית
6	-	(3)	3	1	חוזי מטבע חוץ
-	-	-	-	-	חוזי סחורות
(3)	(1)	(3)	(7)	-	סך הכל

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2023					
(לא מבוקר)					
שווי הוגן לתחילת התקופה	רווחים שמומשו ושטרם מומשו ⁽²⁾	סילוקים	שווי הוגן לסוף התקופה	רווחים שטרם מומשו ⁽²⁾⁽¹⁾	
מיליוני ש"ח					
נכסים (התחייבויות) נטו, בגין מכשירים נגזרים:					
(30)	1	-	(29)	1	חוזי ריבית
24	15	(23)	16	12	חוזי מטבע חוץ
-	-	-	-	-	חוזי סחורות
(6)	16	(23)	(13)	13	סך הכל

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023				
(מבוקר)				
שווי הוגן לתחילת התקופה	שווי הוגן לסוף התקופה	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו ⁽²⁾	סילוקים	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו ⁽¹⁾⁽²⁾
מיליוני ש"ח				
נכסים (התחייבויות) נטו, בגין מכשירים נגזרים:				
(30)	(1)	22	(9)	(1)
24	33	(51)	6	3
-	-	-	-	-
(6)	32	(29)	(3)	2

1. בגין מכשירים המוחזקים לסוף התקופה.
2. נכלל בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאור 17 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. פריטים הנמדדים בשווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה

ליום 31 במרס 2024				
(לא מבוקר)				
מדידות השווי ההוגן המתבססות על				
הפסד ⁽¹⁾	סך הכל	"רמה 3"	"רמה 2"	"רמה 1"
		מיליוני ש"ח		
(2)	175	175	-	-

אשראי לא צובר שגבייתו מותנית בביטחון

אשראי לא צובר שגבייתו מותנית בביטחון

1. לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2024.

ליום 31 במרס 2023				
(לא מבוקר)				
מדידות השווי ההוגן המתבססות על				
הפסד ⁽¹⁾	סך הכל	"רמה 3"	"רמה 2"	"רמה 1"
		מיליוני ש"ח		
(6)	155	155	-	-

אשראי לא צובר שגבייתו מותנית בכביטחון

אשראי לא צובר שגבייתו מותנית בביטחון

1. לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2023.

ליום 31 בדצמבר 2023				
(מבוקר)				
מדידות השווי ההוגן המתבססות על				
הפסד	סך הכל	"רמה 3"	"רמה 2"	"רמה 1"
		מיליוני ש"ח		
5	222	222	-	-

אשראי ללא צובר שגבייתו מותנית בכביטחון

אשראי לא צובר שגבייתו מותנית בביטחון

ביאור 17 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ה. מידע נוסף בגין נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה ששימשו במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו ל"רמה 3"

1. מידע איכותי

- עקום "ציפיות האינפלציה" לשנה הקרובה הינו הנתון הלא נצפה המשמעותי המשמש במדידת שווי הוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים. עליה בתחזית האינפלציה תגרום לירידה בשווי ההוגן של התחייבות צמודה למדד בגין מכשיר פיננסי נגזר (ולעליית השווי ההוגן של נכס צמוד למדד) - ולהיפך.
- מקדם "סיכון אשראי צד נגדי" מבטא את ההסתברות לכשל אשראי של הצד הנגדי לעסקה. עליה בהסתברות לכשל מקטינה את השווי ההוגן של העסקה, ולהיפך.

2. מידע כמותי

ליום 31 במרס 2024				
(לא מבוקר)				
מידע כמותי		שווי הוגן מיליוני ש"ח	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים
טווח ⁽¹⁾	תוצאה ⁽²⁾			
%				
		175	ציטוט שווי הוגן	אמדן שווי הבטוחה
4.6	2.7 - 5.7	(10)	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה ⁽⁴⁾
0.3	0.0 - 0.2	3	מודל דירוג	סיכון אשראי צד נגדי ⁽³⁾

• אשראי לא צובר שגבייתו מותנית בבטחון

- נכסים (התחייבויות) נטו, בגין מכשירים נגזרים:
- חוזי ריבית - שקל מדד
- חוזי מטבע חוץ

ליום 31 במרס 2023				
(לא מבוקר)				
מידע כמותי		שווי הוגן מיליוני ש"ח	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים
טווח ⁽¹⁾	תוצאה ⁽²⁾			
%				
		155	ציטוט שווי הוגן	אמדן שווי הבטוחה
5.4	3.4 - 6.8	(29)	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה ⁽⁴⁾
0.3	0.0 - 0.8	16	מודל דירוג	סיכון אשראי צד נגדי ⁽³⁾

• אשראי לא צובר שגבייתו מותנית בבטחון

- נכסים (התחייבויות) נטו, בגין מכשירים נגזרים:
- חוזי ריבית - שקל מדד
- חוזי מטבע חוץ

- **אשראי לא צובר שגביית מותנית בבטחון**
- **נכסים (התחייבויות), נטו, בגין מכשירים נגזרים:**
 - חוזי ריבית - שקל מדד
 - חוזי מטבע חוץ

חלק א' - ממשל תאגידי וביקורת.....143

1. הדירקטוריון וההנהלה.....143
2. המבקרת הפנימית.....143
3. עסקאות עם בעלי שליטה וצדדים קשורים.....143

חלק ב' - פרטים נוספים הנוגעים לעסקי הבנק.....143

4. מבנה הקבוצה והשליטה בבנק.....143
5. הון אנושי.....143
6. הסכמים מהותיים.....144
7. מגבלות בתחום החקיקה והתקינה.....144
8. דירוג אשראי.....147
9. הליכים משפטיים נוספים.....148
10. "קרן אור" - קרן למען ילדים ונוער שנפגעו במהלך המלחמה.....148
11. "כוכב הצפון" - תוכנית לתמיכה בילדי מפונים מהצפון.....148
12. מגזרי פעילות פיקוחיים.....148

חלק ג' - נספחים לדוח.....150

- נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים - מאוחד.....150
- מיליון מונחים.....152
- אינדקס.....154

כללי

דוח זה, כולל מידע באשר לממשל התאגידי והביקורת בבנק, וכן פרטים נוספים על עסקי הבנק ואופן ניהולם. הדוח מהווה חלק בלתי נפרד מהדוחות הרבעוניים של הבנק.

חלק א' - ממשל תאגידי וביקורת

1. הדירקטוריון וההנהלה

א. מידע לגבי ישיבות הדירקטוריון

ברבעון הראשון של שנת 2024 קיים הדירקטוריון 6 ישיבות. בנוסף, התקיימו 13 ישיבות של ועדות הדירקטוריון.

ב. שינויים בדירקטוריון

ביום 16 באוקטובר 2023 החליטה החברה האם על מינויו של מר אמיר רוזין כחבר דירקטוריון מרכנתיל. מר אמיר רוזין החל כהונתו כדירקטור ביום 1 בפברואר 2024.

2. המבקרת הפנימית

פרטים לגבי המבקרת הפנימית, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם היא פועלת, תכנית הביקורת השנתית והשיקולים בקביעתה - נכללו בדוח על הממשל התאגידי לשנת 2023. בתקופת הדוח לא חלו שינויים בפרטים אלו. ברבעון הראשון של שנת 2024 הוגשו על ידי המבקרת הפנימית 14 דוחות ליו"ר הדירקטוריון, יו"ר ועדת הביקורת של הדירקטוריון והמנהל הכללי. כמו כן, נידונו בתקופה זו 13 דוחות, בישיבות ועדת הביקורת של הדירקטוריון.

3. עסקאות עם בעלי שליטה וצדדים קשורים

מידע מפורט באשר להסכמים מהותיים שנחתמו בין הבנק לצדדים קשורים נכלל בדוח על הממשל התאגידי לשנת 2023. בתקופת הדוח לא חלו שינויים בהסכמים אלו.

חלק ב' - פרטים נוספים בנוגע לעסקי הבנק

4. מבנה הקבוצה והשליטה בבנק

למועד פרסום דוחות אלה מחזיק בנק דיסקונט לישראל בע"מ (להלן: "בנק דיסקונט"), במלוא הבעלות והשליטה בבנק (100%). לפרטים נוספים בקשר להסכמים מהותיים שבין הבנק לבנק דיסקונט - ראה סעיף 6 להלן. בתקופת הדוח ובשנה שקדמה לה לא בוצעו השקעות במניות הבנק ולא בוצעו עסקאות במניות הבנק על ידי החברה האם.

5. הון אנושי

א. הסכמי עבודה בבנק

מידע מפורט באשר לחוקת העבודה ולהסכמי העבודה שנחתמו בבנק נכלל בדוח על הממשל התאגידי לשנת 2023. בתקופת הדוח לא חל שינוי בהסכמים אלו.

ב. סינוף

בסוף הרבעון הראשון של שנת 2024 מנה הבנק 73 סניפים (31.12.2023 - זהה).

6. הסכמים מהותיים

א. הסכמים לקבלת שירותי מחשב ותפעול

מערכות המיחשוב המרכזיות של הבנק מבוססות על מערכות המחשב של חברת האם, המתפעלת ומתחזקת אותן. שירותי המיחשוב והתפעול מסופקים לבנק על ידי החברה האם, מכח הסכמים שנחתמו בין הבנק לחברה האם, המבוססים על עקרונות כלכליים.

הסכמים אלו מפרטים את היקף איכות וזמינות שירותי המחשב המסופקים לבנק ומבטיחים את רציפותם, הן בתנאי ההתקשרות הנוכחית והן בתקופת מעבר - אם ירצה אחד מן הצדדים להפסיק את ההתקשרות הקיימת.

למידע נוסף באשר למנגנון התמחור שנכלל בהסכם, כאמור - ראה פרק 9'א' בדוח על הממשל התאגידי לשנת 2023.

ב. תוכנית להעתקת הנהלת הבנק ויחידות המטה המרכזיות

במסגרת צעדי ההתייעלות הננקטים על ידי קבוצת דיסקונט, חתם הבנק ביחד עם החברה האם וחברות נוספות בקבוצת דיסקונט ביום 27 ביוני 2016 על הסכם, במסגרתו רכשה הקבוצה מעיריית ראשון לציון קרקע בשטח של 20 דונם, המיועדים להקמת מבנים שישמשו את ההנהלה, המטה ויחידות תפעוליות אחרות. איכלוס הקמפוס בחברות הקבוצה מבוצע במספר פעימות. במהלך הרבעון השני של שנת 2023 החל אכלוס הקמפוס בעובדי הבנק במספר פעימות מעבר ובמהלך הרבעון השלישי של שנת 2023 הושלם אכלוס הקמפוס כך שכל יחידות המטה של הבנק שהיו מתוכננות לעבור נמצאות ועובדות באופן מלא ותקין בקמפוס. להערכת הבנק, היקף ההשקעה בפרויקט צפוי להסתכם בכ- 260 מיליון ש"ח (בכפוף לקביעה סופית של חלק הבנק בפרויקט). עד ליום 31.3.2024 הסתכמו השקעות הבנק בבינוי המיזם בכ- 256 מיליון ש"ח.

לפרטים נוספים באשר למיזם זה - ראה פרק 27'ב' בדוח על הממשל התאגידי לשנת 2023.

ג. הסכם להנפקה משותפת של כרטיסי אשראי

הבנק מנפיק כרטיסי אשראי בנקאיים בשיתוף עם חברת כ.א.ל. כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן: כ.א.ל.). ביום 9.2.2020 נחתם הסכם הנפקה משותפת מעודכן, שהוארך עד ליום 31 בדצמבר 2023 במספר פעימות, ללא שינוי בתנאי ההסכם, כאשר בתקופת הארכה נהל משא ומתן בין הצדדים לקראת חתימה על הסכם הנפקה משותפת חדש. ביום 28 במרס 2024 אושר ההסכם, בתוקף מיום 1 בינואר 2024 עד ליום 31 בדצמבר 2024, והוא כולל מגוון הארכה אוטומטי לתקופות של 12 חודשים נוספות. לפרטים נוספים ראה סעיף הסכמים מהותיים בפרק הממשל התאגידי בדוחות הכספיים לשנת 2023.

7. מגבלות בתחום החקיקה והתקינה

א. חקיקה ואסדרה בעקבות מלחמת "חרבות ברזל"

בעקבות אירועי ה-7 באוקטובר 2023 ופרוץ מלחמת "חרבות ברזל", פרסמו רגולטורים שונים הקלות והתאמות שמטרתן להקל על הציבור ועל הסקטור העסקי ולאפשר המשכיות עסקית במשק בכלל ובבנקים בפרט.

חוק דחיית מועדים (הוראת שעה - חרבות ברזל) (חוזה, פסק דין או תשלום לרשות)(תיקון)(דחיית מועדים בתקופה הקובעת השניה), התשפ"ד - 2023

ביום 18 באוקטובר, 2023 פורסם החוק, המעניק לזכאים פתרון משפטי מוסדר לדחיית מועדי תשלום או דחיית פעולה, הנובעים מחוזה, פסק דין או תשלום לרשות ציבורית. החוק הוארך ותוקן מספר פעמים, לרבות ביום 31 בדצמבר 2023. לפרטים נוספים ראה פרק הממשל התאגידי בדוחות הכספיים לשנת 2023.

דגשים והקלות של הפיקוח על הבנקים

ביום 12 באוקטובר 2023, פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב דגשים למערכת הבנקאית שעניינם ממשקי הציבור מול התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי האשראי. בין היתר, הפיקוח קבע כי על הבנקים וחברות כרטיסי האשראי לעמוד בבסיס איתן לצד לקוחותיהם, תוך הפעלת רגישות מוגברת ונקיטת גישה פרואקטיבית במציאת פתרונות ומתן הקלות ככל שניתן ללקוחות הנמצאים במצוקה; לשמור על רציפות במתן שירותים; ולנהל את מכלול הסיכונים התפעוליים והפיננסיים הייחודיים לתקופה. לפרטים נוספים ראה פרק הממשל התאגידי בדוחות הכספיים לשנת 2023.

מתווה מקיף לסיוע ללקוחות בהתמודדות עם השלכות מלחמת חרבות ברזל

ביום 17 בדצמבר 2023, פרסם הפיקוח מתווה המשך בו הורחב והוארך המתווה הראשון שפורסם ביום 15 באוקטובר 2023, שמטרתו להקל על נטל האשראי והעמלות למשקי הבית והעסקים (להלן בהתאמה: "המתווה הראשון" ו-"המתווה הנוסף"). במתווה הנוסף הורחבה אוכלוסיית המעגל הראשון כך שהוא חל על לקוחות המתגוררים ופועלים בטווח של 30 ק"מ מרצועת עזה, אזרחים שפוננו מביתם על ידי גורם רשמי, משרתי המילואים ומגויסי צו 8 או בעלי קרבה ראשונה להרוגי המלחמה, חטופים או נעדרים ובני משפחתם וחשבונות של משתתפי מסיבת "נובה" ברעים (להלן: "המעגל הראשון").

בין היתר, לגבי אוכלוסיית המעגל הראשון, המתווה הנוסף מתייחס ל- (1) דחיית תשלומי הלוואות בשלושה חודשים ללא חיוב בריבית וללא חיוב בעמלות, בכפוף להגשת בקשה, בשלושה מגזרי פעילות: משכנתאות, אשראי צרכני ואשראי עסקי; (2) עסקים עם מחזור פעילות של עד 5 מיליון ש"ח אשר משתייכים לכל הקבוצות במעגל הראשון ואשר ערב פרסום ההודעה לציבור אודות הרחבת המתווה היו ביתרת חובה, יהיו פטורים מתשלום ריבית על יתרת החובה בחשבון העסקי עד סכום של 30,000 ש"ח, לתקופה של 3 חודשים.

ליתר הלקוחות (להלן: "המעגל השני"), תינתן האפשרות לדחות את ההלוואות ללא חיוב בעמלות למשך 3 חודשים, כאשר התשלומים הנדחים יישאו ריבית שלא תעלה על שיעור הריבית בחוזה ההלוואה, והתשלומים יתפרסו על יתרת תקופת ההלוואה או הארכת תקופת ההלוואה, בהתאם לבחירת הלקוח, ובכפוף למגבלות.

ביום 4 במרס 2024 פורסמה הודעה בדבר הארכת המתווה בשלושה חודשים נוספים, החל מיום 1 באפריל 2024, בשינויים מסוימים, שעיקרם הרחבת האוכלוסיות הכלולות במתווה והרחבת ההטבות לאוכלוסיית המילואימניקים (להלן: "המתווה האחרון").

הרחבת המתווה לתקופה של 3 חודשים נכנסה לתוקף ביום 1.4.2024, כאשר ניתן להגיש בקשה להיכלל במתווה הנוסף בין התאריכים 1.4.2024-30.6.2024.

דגשים פיקוחיים לגבי טיפול בחובות ודיווח לציבור

ביום 18 באוקטובר 2023, פרסם הפיקוח על הבנקים את המסמך, לפיו הפיקוח מעודד תאגידי בנקאים לפעול ולאפשר באופן זמני, ללווים אשר הושפעו מהמלחמה, גמישות בפירעון ההלוואות. לפרטים נוספים ראה פרק הממשל התאגידי בדוחות הכספיים לשנת 2023.

חוזר בנק ישראל בנושא תוכנית מוניטרית להקלת תנאי האשראי לעסקים קטנים וזעירים שנפגעו מהמלחמה

ביום 9 בנובמבר 2023 הודיע הפיקוח על תכנית מוניטרית ממוקדת לפיה יספק בנק ישראל לבנקים הלוואות מוניטריות, כנגד הלוואות שיעניקו הבנקים לעסקים קטנים וזעירים שנפגעו מהמלחמה זאת, בתנאי שממוצע הריבית על ההלוואות לאותם עסקים לא יעלה על ריבית פריים.

ליום 31 במרס 2024 ניתנו הלוואות בסך של כ- 226 מיליון ש"ח בריבית פריים במימון בנק ישראל. לפרטים נוספים ראה פרק הממשל התאגידי בדוחות הכספיים לשנת 2023.

הוראת ניהול בנקאי תקין 251 - התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם מלחמת "חרבות ברזל"

ביום 22 באוקטובר 2023, פרסם הפיקוח את ההוראה, אשר תוקנה מספר פעמים לאחר פרסומה, ובה נכללו התאמות רגולטוריות הנדרשות עקב המלחמה, אשר יאפשרו לבנקים את הגמישות העסקית הנדרשת בעת הזו, במטרה להקל על הלקוחות אשר נפגעו ממצב המלחמה.

ב. חקיקה בתחום שבין הבנק ללקוח

הוראת ניהול בנקאי תקין חדשה מס' 501 בנושא ניהול מערך שירות ותמיכה ללקוחות

ביום 26 במרס 2023 פורסמה ההוראה, שמעגנת עקרונות למתן שירות הולם ללקוחות הבנקים בערוצי השירות השונים ובהם אתר האינטרנט, אפליקציה, מוקד שירות טלפוני, צ'אט עם בנקאי, מכשיר אוטומטי לכיצוע פעולות, קבלת קהל בסניפים ועוד. לפרטים נוספים ראה פרק הממשל התאגידי בדוחות הכספיים לשנת 2023.

דיון מיוחד בנושא הריביות על הפיקדונות, העו"ש וההלוואות במערכת הבנקאית

ביום 20 ביוני 2023, קיימו נגיד בנק ישראל והמפקח על הבנקים דיון מיוחד עם מנכ"ל הבנקים בנושא שבנדון, במסגרתו העלה הנגיד בפני הבנקים יעדים מרכזיים להשגה. לפרטים נוספים ראה פרק הממשל התאגידי בדוחות הכספיים לשנת 2023.

ג. חקיקה בתחום העמלות

טיוטת תיקון מתוקנת לכללי העמלות

ביום 10 באפריל 2024 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטה מתוקנת לתיקון כללי העמלות. במסגרת התיקון הוצע, שינוי להגדרת "עסק קטן", בין היתר באופן שמחריג מההגדרה קרנות הון סיכון ועסקים בהם בוצעה השקעה משמעותית של קרן הון סיכון; עדכון למנגנון ההצטרפות לשירות המסלולים; תיקון לעניין גביית עמלת "חוב מושך בהחזרת שיק מסיבה טכנית"; שינוי בעמלת "איתור מסמכים לבקשת לקוח"; ועדכונים נוספים הנוגעים לעמלות "טיפול באשראי וביטחונות", "טיפול בבקשה לדיוור", עמלת הערבות הבנקאית, ועמלת "פירעון מוקדם". כמו כן הוצע להוסיף שירות חדש – "כיסוי אוטומטי של יתרת חובה בחשבון מטבע חוץ".

ד. תהליך חוק ההסדרים

חוק התוכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2023 ו-2024), התשפ"ג-2023.

ביום 6 ביוני 2023 פרסם החוק, המתייחס לתחומים שונים, בכלל זה תחומים המשליכים על המערכת הבנקאית. לפרטים נוספים ראה פרק הממשל התאגידי בדוחות הכספיים לשנת 2023.

ה. חקיקה פרטית בתחום הריבית

נוכח עליית ריבית בנק ישראל במהלך השנים 2022 ו-2023, הונחו על שולחן הכנסת מספר הצעות חוק פרטיות בנושא הריבית על פקדונות, תשלום ריבית על העו"ש והריבית בהלוואות לדיוור, אשר נמצאות בשלב מקדמי ובשלב זה לא ניתן להעריך את אפשרות או סיכויי קידומן. לפרטים נוספים ראה פרק הממשל התאגידי בדוחות הכספיים לשנת 2023.

ו. חוק תשלום מיוחד לשם השגת יעדי התקציב (הוראת שעה-חרבות ברזל), התשפ"ד-2024

ביום 17 במרס 2024 פרסם החוק במסגרתו נקבע כי יוטל על בנק שאינו בנק בעל היקף פעילות קטן בשנים 2024-2025 תשלום מיוחד לשם השגת יעדי התקציב בזמן מלחמת "חרבות ברזל", שהיקפו יעמוד על 6% מהרווח שהפיק הבנק על פעילותו בישראל, ולא יותר מחלקו היחסי בסך כולל של 1,200 מיליון ש"ח בשנת 2024 ובסך כולל של 1,300 מיליון ש"ח בשנת 2025. החוק יחול גם על הבנק. בהתאם לחוק, בשנת 2024 השיעורים הגבוהים יותר יחולו לגבי החלק היחסי מהרווח בשנת מס זו שלאחר כניסת החוק לתוקף. התשלום המיוחד כאמור לא יותר בניכוי לפי פקודת מס הכנסה. בהתאם חושבו הוצאות המס השוטפות של הבנק על פי שיעור מס אפקטיבי של כ-38%. בהתאם להנחיית הפיקוח על הבנקים לא עודכנו יתרות מסים נדחים לקבל בגין השינוי בשיעור המס והם המשיכו להיות מחושבים על פי שיעור המס שהיה קיים טרם שינוי החוק (כ-34%). השינוי בשיעור מס ערך מוסף ל-18% החל מתחילת שנת 2025 יוגדר כאירוע לאחר תאריך המאזן בהתאם למועד עדכון השינוי ברשומות ובהתאם העדכון בגינו יבוצע החל מהדוחות הכספיים לרבעון השני של שנת 2024.

ז. הליכים של רשויות

הליך שימוע לחמש הקבוצות הבנקאיות בעניין הכרזה על קבוצת ריכוז בתחום הבנקאות

ביום 26 במרס 2024 התקבל בחברת האם מכתב מרשות התחרות, בו הודיעה הרשות על כוונתה להכריז על חמש הקבוצות הבנקאיות הפועלות בישראל "קבוצת ריכוז" לפי חוק התחרות, ומזמינה את חברת האם לטעון את טענותיה בקשר לכוונה זו בשימוע שיערך בכתב, לא יאוחר מיום 27 במאי 2024. המכתב מציין כי לגישת הרשות מתקיימים התנאים להכרזה על קבוצת ריכוז ביחס לחמש הקבוצות הבנקאיות "הגדולות" בענף אספקת סל שירותים בנקאיים ללקוחות קמעונאיים. המכתב נשלח בהמשך למספר דרישות נתונים שהתקבלו בחברת האם בשנה האחרונה מרשות התחרות. בנוסף, המכתב פירט מספר הוראות שהרשות שוקלת להטיל, העוסקות בעיקרן בתחום הפקדונות. כפי שפירסמה רשות התחרות, ההוראות הנשקלות כוללות: (1) הוראות שמטרתן ליצור פקדון כספי פריק, ללא תלות בחשבון העו"ש או בפעולות בנקאיות אחרות שמבצע הלקוח וכן הנגשת קרן כספית ללקוחות הקמעונאיים כמוצר חוץ בנקאי דומה; (2) הוראות המחייבות את הבנקים להציג ללקוחות "בדחיפה" מידע השוואתי שלגישת הרשות הוא רלוונטי טרם פתיחת פקדון; (3) הטלת חובה על הבנקים לקבל פקדון מגופים חוץ בנקאיים שיבקשו לפעול כ"מרכזי כספים"; (4) הפחתת חסמים בהעברת פקדונות בין גופים, בנפרד מיתר הסל הבנקאי. הרשות פרסמה כי החלטת הממונה כפופה לשמיעת טיעוני הבנקים בנושא, וכי היא מקיימת היועצות עם הרגולטורים הפיננסיים בטרם קבלת החלטה סופית.

ח. חקיקה אמריקאית

ביום 1 בינואר 2021 התקבל בקונגרס האמריקאי תיקון לחוק ההגנה הלאומי האמריקאי (National Defense Authorization Act) שבמסגרתו חוקק גם חוק איסור הלבנת הון 2020, המעגן שינוי נרחב בחוקי איסור הלבנת הון והמאבק במימון טרור בארה"ב. בין היתר נכנס לתוקף תיקון שמרחיב את סמכות הרשויות האמריקאיות לדרוש מסמכים מבנקים זרים המחזיקים חשבון קורספונדנט בארצות-הברית. הבנק וחברת האם מחזיקים חשבון קורספונדנט בבנק IDBNY בארצות הברית. הסמכות ניתנת למימוש בכל חקירה בנוגע להפרת חוק פלילי פדרלי, הליכי חילוט אזרחיים ובכל חקירה תחת דיני איסור הלבנת הון, גם אם החשבון הקורספונדנטי לא שימש להפרה הפוטנציאלית הנחקרת. תיקונים נוספים בחוק יחולו על בנקים הפועלים בארה"ב ועל לקוחותיהם, ורלוונטיים לפעילות הציות של IDBNY בתחומי איסור הלבנת הון ומימון טרור. ביום 1 בינואר 2024 נכנסו לתוקף כללים המחייבים חברות אמריקאיות וזרות הפועלות בארה"ב לדווח לסוכנות המודיעין הפיננסי בארה"ב FinCEN על הנהלים בחברה (The Corporate Transparency Act).

8. דירוג האשראי

התחייבויות הבנק מדורגות על ידי חברת "מעלות-S&P" (להלן: "חברת הדירוג") בדירוג "AAA" (עם אופק דירוג שלילי), שאושר לאחרונה על ידי חברת הדירוג ביום 2 במאי 2024. כתבי התחייבות הנדחים של הבנק דורגו על ידי חברת הדירוג בדירוג "AA+", הנמוך בדרגה אחת מדירוג הבנק, לאור מתודולוגית הדירוג של חברת הדירוג הבינלאומית "Standard & Poor's" (חברת האם של "מעלות-S&P"), לפיה - כתבי התחייבות נדחים ידורגו בדרגה אחת נמוכה יותר מדירוג המנפיק. יצוין עוד, כי בהתאם למתודולוגיה של חברת הדירוג הבינלאומית, הוגדר הבנק על ידי חברת הדירוג כ"חברת ליבה" בקבוצת דיסקונט. קביעה זו יוצרת זיקה חד - חד ערכית בין דירוג החברה האם, לדירוג הבנק. ביום 18 באפריל 2024, בשל סיכון גאו-פוליטי מוגבר ועל רקע החרפת העימות עם אירן, הורידה חברת דירוג האשראי S&P (אליה חשוף הבנק לשינויי הדירוג) את דירוג האשראי של מדינת ישראל מ-RA ל-AA- לרמה של A+, זאת בהמשך להורדת תחזית דירוג האשראי של מדינת ישראל מיום 24 באוקטובר 2023 מ-"ציבה" ל"שלילית". תחזית דירוג האשראי של מדינת ישראל נותרה "שלילית". כמו כן הודיעה החברה כי הורדת דירוג האשראי הגיעה על רקע העובדה כי הם צופים שהגרעון הממשלתי יגדל ל-8% מהתמ"ג בשנת 2024 בעיקר כתוצאה מהגדלת הוצאות הבטחון.

ביום 9 בפברואר 2024, הודיעה חברת Moody's (מודי'ס) כי החליטה להוריד את דירוג האשראי של מדינת ישראל מדירוג של A1 לדירוג של A2. החלטה זו הינה המשך להחלטה קודמת על הכנסת ישראל למעקב להורדת דירוג. בנוסף, החברה עדכנה את תחזית הדירוג ל"שלילית", אשר מבטאת אפשרות של הורדה נוספת בעתיד. הורדת דירוג האשראי הינה הפעם הראשונה מאז החלה מדינת ישראל להיות מדורגת בדירוג אשראי בינלאומי.

מודי'ס הסבירה את ההחלטה כמו גם את הורדת התחזית בכך שהשלכות המלחמה מעלות באופן מהותי את הסיכונים הפוליטיים בישראל, ועשויות להחליש את הרשות המחוקקת והרשות המבצעת ולפגוע בחוסנה הפיסקלי של המדינה. ביום 13 בפברואר 2024, כהמשך ישיר להורדת דירוג האשראי של ישראל הורידה מודי'ס את דירוג האשראי של חמש הקבוצות הבנקאיות הגדולות, ביניהן דירוג קבוצת דיסקונט, מ-A2 ל-A3. הורדת הדירוג מתבצעת לאור העובדה כי הבנקים נחשבים לנתמכים על ידי המדינה בעת משבר.

ביום 9 באפריל 2024, הודיעה חברת דירוג האשראי הבינלאומית Fitch Ratings (פיץ') על אישור מחדש של דירוג האשראי של מדינת ישראל ברמה של A+, על הסרת ה"מעקב השלילי" בשל העובדה שהסיכונים הגיאופוליטיים נותרו כשהיו, ועל עדכון תחזית הדירוג מ"ציבה" ל"שלילית" לאור כך שהיא צופה זינוק בטווח הקרוב ביחס חוב-תוצר ועלייה מתמשכת בהוצאות הבטחוניות.

9. הליכים משפטיים נוספים

א. פניה בהתאם לסעיף 198א לחוק החברות התשנ"ט-1999 - ביום 5 בפברואר 2020, הגיש אחד מבעלי המניות בחברה האם, לבית המשפט המחוזי בחיפה, בקשה לגילוי מסמכים, מכח סעיף 198א' לחוק החברות התשנ"ט - 1999, במסגרתה התבקש בית המשפט להורות לבנק ולחברה האם שלו, למסור לעיון המבקש מסמכים המנויים בבקשה, לצורך בחינת אפשרות להגשת בקשה לאישור "תביעה נגזרת", או "הגנה נגזרת" בשם הבנק ו/או בנק דיסקונט לישראל בע"מ (החברה האם), בקשר להתנהלות הבנק והחברה האם בעניינים לגביהם התקיימו בעבר הליכים משפטיים באוסטרליה. ביום 10 באפריל 2024, הוגשה לבית המשפט המחוזי בחיפה בקשה לאישור הסכם פשרה שנחתם בין המבקש בהליך לבין הבנק, החברה האם ומבטחי האחריות של נושאי המשרה בבנקים. לפרטים נוספים ראה סעיף 19 - עניינים אחרים בדוח הדירקטוריון.

ב. ביום 26 באפריל, 2018 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית כנגד הבנק. בבקשה נטען כי הבנק מחייב לקוחות בעמלות קורספונדנט אולם אינו מזכה לקוחות בהטבות, אם וככל שמתקבלות מהקורספונדנט; צוין כי סכום הנזק לכלל חברי הקבוצה הוא 4.7 מיליון ש"ח. בקשות דומות הוגשו נגד חברת האם, וכן נגד בנק הפועלים, בנק לאומי, בנק מזרחי-טפחות, בנק אגוד, והבנק הבינלאומי. ביום 16 בפברואר 2023 ניתנה החלטה המאשרת את ניהול התובענות נגד כל הבנקים כייצוגיות. ביום 31 במאי 2023 הוגשה לבית המשפט העליון בקשת רשות הערעור. ביום 8 בינואר 2024 התקיים דיון בבקשת רשות הערעור, במסגרתו בית המשפט הורה לקבל את עמדת היועצת המשפטית לממשלה.

10. 'קרן אור' - קרן למען ילדים ונוער שנפגעו במהלך המלחמה

קבוצת דיסקונט הקימה את 'קרן אור' קרן סיוע ייעודית עבור ילדים ובני נוער שנפגעו בקו העימות במהלך המלחמה. הקרן, בהקמת בנק דיסקונט ובנק מרכנתיל, תעמוד על סך 50 מיליון ש"ח ותפעל לספק מענה הוליסטי רחב היקף וארוך טווח עבור צרכיהם של הילדים ובני הנוער, לטובת ריפוי הגוף והנפש הרכה ובמטרה להשיב להם את הבטחון האישי והקהילתי.

'קרן אור' תנוהל על ידי ועדה מקצועית אשר תקבע תכנית פעולה כוללת שתגובש עם גורמי מקצוע מהמערך הפסיכולוגי, הנפשי, הרפואי והחינוכי, לרבות החינוך המיוחד. 'קרן אור' תפעל באמצעות עמותת 'הזנק' לעתיד' בשיתוף פעולה עם הקואליציה הישראלית לטראומה המפעילה את מרכזי החוסן בעוטף עזה ובמוקדים הנוספים בדרום הארץ.

הקרן תספק מענה לצרכים מגוונים, במטרה לאפשר לאותם ילדים לחזור לתפקוד מיטבי בחייהם, בהם: הענקת מעטפת ביטחון וליוויו אישי לכל אחת ואחת מהילדים, מתן מענה לצרכים פיזיים, טיפולים פסיכולוגיים, טיפולים רגשיים במגוון אמצעים, סדנאות להעצמה אישית וקבוצתית, פעילויות העשרה והפוגה, פעילות לחיבור לקהילה ולמנהיגות חברתית, תמיכה לימודית ולצרכים נוספים שיעלו מהשטח. עם הקמת הקרן, יתקיים תהליך שבו ימופו ויוגדרו תבחינים למסגרת הפעילות, כמו גם סדרי עדיפויות לזיהוי הצרכים הספציפיים והשימושים בכספי הקרן. הכל, בכפוף לשיח ושיתוף פעולה עם מרכזי החוסן לצד גורמים שונים בקהילה. חלקו של בנק מרכנתיל בקרן יסתכם בכ- 8.5 מיליון ש"ח.

11. 'כוכבי הצפון' - תוכנית לתמיכה בילדי מפונים מהצפון

הבנק ייסד תוכנית לתמיכה בילדים מיישובי הצפון אשר פונו במהלך המלחמה. התוכנית פועלת באמצעות סטודנטים מטעם עמותת 'הזנק' וסטודנטים בוגרים של 'הזנק'. התוכנית מופעלת בתחום החינוכי, החברתי והלימודי, והסטודנטים והבוגרים מקבלים מלגה עבור פעילותם.

12. מגזרי פעילות פיקוחיים עיקריים

מגזר משקי בית - מגזר זה הינו אחד המגזרים המרכזיים בבנק והוא כולל בתוכו גם את פעילות ההלוואות לדיור. יתרות האשראי של מגזר זה מהוות כ-39% מתיק האשראי של הבנק, כאשר מרכיב ההלוואות לדיור מהווה כ-72% מסך יתרות האשראי של מגזר משקי הבית. הכנסות המגזר מהוות כ-34% מסך הכנסות הבנק. המגזר מתאפיין ברמת תחרות גבוהה מאוד הבאה לידי ביטוי בשחיקה מתמשכת במרווחי הרבית ושיעורי עמלות.

רפורמה צרכנית לשיפור סביבת התחרות בשוק המשכנתאות

ביום 31 בינואר 2022, פורסמה הוראת ניהול בנקאי תקין 451 בנושא "נהלים למתן הלוואות לדיור", בה הורה בנק ישראל על יישום רפורמה צרכנית בתחום המשכנתאות בשלושה היבטים: שקיפות ויכולת השוואה, פשטות ויכולת הבנה ויעילות בביצוע התהליך. בהוראה נקבע כי על הבנקים לספק ללקוח אישור עקרוני בפורמט אחיד, שבו יוצגו, בנוסף לסל המשכנתא המוצע על ידם, שלושה סלים אחידים שהרכבם נקבע על ידי בנק ישראל, כאשר אורך תקופת ההלוואה ייבחר על ידי הלקוח. כן, תכלול הרפורמה קיצור זמן מתן אישור עקרוני והגשה וקבלת האישור באופן מקוון. הבנק מיישם את דרישות ההוראה החל מיום 31 באוגוסט 2022, כנדרש. ביום 19 ביולי 2023 פורסם תיקון לנכ"ת על מנת לשפר את תהליך ביצוע פרעון מוקדם של הלוואה לדיור, לרבות באמצעות הלוואה מתאגיד בנקאי אחר או ממלווה מוסדי שאינו תאגיד בנקאי (מחזור הלוואה). תחילה - 20.10.2024. הבנק נערך ליישם את התיקון להוראה בהתאם ללוחות הזמנים שנקבעו.

נקיטת צעדים צרכניים בסביבה פיננסית משתנה

במכתבו מיום 26 בפברואר 2023, התייחס המפקח על הבנקים לשינויים בסביבת הריבית והאינפלציה המביאים לעלייה בהוצאות במשקי הבית. במכתב הדגיש המפקח את הציפייה מהתאגידים הבנקאיים לבחון חלופות הנוגעות לאופן העמידה של הלקוחות בהחזר החודשי, לספק מענה הולם, זמין ומקצועי לפניות וצרכי הלקוחות, תוך מתן גילוי מקיף ללקוחות על המשמעויות קצרות הטווח וארוכות הטווח הנלוות לצעדים אלה. במקביל, הבהיר המפקח כי מצופה שהתאגידים הבנקאיים ימשיכו לפעול להתאמת המוצרים והשירותים הבנקאיים לצרכי הלקוח בדגש על מוצרי ההשקעה העומדים לרשותם. ברבעון הראשון של שנת 2023, הגדיר הבנק מתווה להקלה בנטל שנוצר על משקי הבית בעיקר בהתייחס לעליית הריבית. במסגרת מתווה זה, הפחית הבנק את גובה הריבית שנקבעה על קווי אשראי בעו"ש חובה ביחס למדרגה השלישית, הקל בביצוע בקשות לפריסה והארכת תקופות הלוואה בדגש על הלוואות לדיור במסלול פריים, והעניק זיכוי חד פעמי ללווים בעלי מאפיינים מסוימים בעלי הלוואות לדיור במסלול ריבית פריים. במסגרת המתווה ממשיך הבנק בעידוד לקוחות הבנק המחזיקים יתרות זכות בחשבונות עובר ושכ, להפנות כספים אלו לפקדונות, בהתאמה לצרכי הנזילות של הלקוחות.

קול קורא לקבלת התייחסות הציבור לעניין הגברת התחרות בתחום הפקדונות הבנקאיים

ביום 6 ביולי 2023, פרסם משרד האוצר קול קורא להתייחסות הציבור בעניין בחינת חלופה אפשרית לקידום התחרות בפקדונות באמצעות פקדון ברירת מחדל, וזאת על מנת להגביר את התחרות בתחום הפקדונות הבנקאיים עבור משקי הבית. בהתאם לקול קורא, מטרה זו תושג באמצעות הליך תחרות בין הבנקים, במסגרתו הבנקים יחויבו להציע את הפקדון הזוכה בלחיצת כפתור בשיטת המערכת הסגורה.

טיטות הוראות ניהול בנקאי תקין חדשה בנושא פרסום שיעורי ריבית על פיקדונות ועל יתרות זכות בחשבון

בהמשך למיקוד שניתן על ידי הרגולטורים השונים והמחוקק בענין שיעורי ריבית בפקדונות בנקאיים, ביום 28 בפברואר 2024 פורסמה טיטת מעודכנת של הוראת ניהול בנקאי תקין חדשה, בה מוצע לקבוע כללים ומבנה אחיד להצגת שיעורי הריבית ומאפיינים נוספים של פיקדונות מקובלים ושיעורי הריבית בעו"ש, כך שבין היתר תתאפשר השוואה בין הבנקים ותוגבר השקיפות בנוסף, בטיטת ההוראה מוצע להטיל חובה להציע ללקוחות מנגנון חיפוש שיאפשר לקבל מידע ממוקד העונה על צרכיהם אודות סוגי הפיקדונות המוצעים.

מגזר עסקים קטנים וזעירים - מגזר זה הינו אחד המגזרים הבולטים בבנק והוא מהווה יעד מרכזי של הבנק להתפתחות עסקית. יתרות האשראי של מגזר עסקים קטנים וזעירים מהוות 32% מתיק האשראי של הבנק. הכנסות המגזר מהוות כ- 37% מסך הכנסות הבנק.

המגזר מתאפיין ברמת תחרות גבוהה מאוד הן ממשותפי המערכת הבנקאית והן מגופים פיננסיים שונים: חברות ביטוח, חברות כרטיסי אשראי וגופי מימון חוץ בנקאיים. התחרות הגבוהה באה לידי ביטוי הן בתחום המחיר והן בתחום השירות.

מגזרים עסקיים בינוניים ועסקים גדולים - מגזרים אלו גדלו במיוחד לאחר השלמת הסכם המיזוג בין הבנק לבין מוניציפל בנק בע"מ. במסגרת הפעילות הבנקאית במגזרים אלו מספק הבנק שירותי בנקאות, מוצרי אשראי ומוצרים פיננסיים. לקוחות מגזרים אלו מאופיינים ברמת תחכום ומורכבות גדולה המנהלים את הפעילות הבנקאית שלהם במספר בנקים. יתרות האשראי של מגזרים אלו מהוות כ- 29% מתיק האשראי של הבנק ומשקל ההכנסות שהופקו משני המגזרים מסתכמות לכ- 16% מסך הכנסות הבנק.

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים⁽¹⁾

נספח 1 – שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים

א. יתרות ממוצעות ושיעורי הריבית
בסכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס

2023			2024		
שיעור הכנסה (הוצאה) אחוזים	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾ מיליוני ש"ח	שיעור הכנסה (הוצאה) אחוזים	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾ מיליוני ש"ח
7.01	746 ⁽⁷⁾	42,559	6.97	793 ⁽⁷⁾	45,534
-	-	2	-	-	-
1.79	3	671	2.23	4	717
3.88	112	11,538	4.51	74	6,562
2.40	45	7,510	2.98	60	8,067
-	-	-	-	-	-
-	-	28	-	-	-
5.82	906	62,308	6.12	931	60,880
-	-	937	-	-	1,014
-	-	2,682	-	-	2,089
5.82	906	65,927	6.12	931	63,983
(2.37)	(54)	9,133	(2.23)	(33)	5,918
(3.35)	(254)	30,358	(3.99)	(328)	32,875
-	-	47	(6.90)	(1)	58
(0.12)	(1)	3,328	(0.23)	(1)	1,714
(2.68)	(21)	3,136	(3.32)	(32)	3,853
(4.64)	(13)	1,121	(3.23)	(8)	991
(2.91)	(343)	47,123	(3.55)	(403)	45,409
-	-	12,192	-	-	11,014
-	-	613	-	-	652
-	-	1,365	-	-	1,333
(2.91)	(343)	61,293	(3.55)	(403)	58,408
-	-	4,634	-	-	5,575
(2.91)	(343)	65,927	(3.55)	(403)	63,983
2.91			2.57		
3.61	563	62,308	3.47	528	60,880

נכסים נושאי ריבית^(*):

אשראי לציבור⁽³⁾
אשראי לממשלה
פקדונות בבנקים
פקדונות בבנקים מרכזיים
אג"ח מוחזקות לפדיון וזמינות
למכירה⁽⁴⁾⁽⁵⁾
אג"ח למסחר
נכסים אחרים

סך הכל נכסים נושאי ריבית
חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם
נושאי ריבית

נכסים אחרים שאינם נושאי ריבית⁽⁶⁾

סך הכל הנכסים

התחייבויות נושאות ריבית^(*):

פקדונות הציבור - לפי דרישה
פקדונות הציבור - לזמן קצוב
פקדונות הממשלה
פקדון מבנק ישראל
פקדונות מבנקים
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים

סך הכל התחייבויות נושאות ריבית
פקדונות הציבור שאינם נושאים
ריבית

זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם
נושאים ריבית
התחייבויות אחרות שאינן נושאות
ריבית⁽⁸⁾

סך הכל התחייבויות

אמצעים ההוניים
סך הכל התחייבויות והאמצעים
ההוניים

פער הריבית
תשואה נטו⁽⁹⁾ על הנכסים נושאי
הריבית

* הנתונים מתייחסים לנכסים ולהתחייבויות של הבנק בישראל ולהכנסות והוצאות הריבית הנגזרים מהם.

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים⁽¹⁾ (המשך)

ב. יתרות ממוצעות ושיעורי הריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית⁽¹⁾

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2023			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2024		
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
אחוזים	מיליוני ש"ח		אחוזים	מיליוני ש"ח	
5.84 (2.82)	815 (300)	55,863 42,556	6.46 (3.64)	859 (373)	53,193 41,045
3.02			2.82		
6.72 (5.26)	82 (25)	4,880 1,901	3.81 (2.54)	55 (13)	5,779 2,047
1.46			1.27		
2.30 (2.70)	9 (18)	1,565 2,666	3.56 (2.93)	17 (17)	1,908 2,317
(0.40)			0.63		
5.82 (2.91)	906 (343)	62,308 47,123	6.12 (3.55)	931 (403)	60,880 45,409
2.91			2.57		

מטבע ישראלי לא צמוד:

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

מטבע ישראלי צמוד למדד:

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית
מטבע חוץ^(*):

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

סך פעילות בישראל:

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

* לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

ג. ניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות הריבית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2024 לעומת התקופה המקבילה אשתקד		
גידול (קטון)		
שינוי נטו	מחיר ⁽¹¹⁾	כמות ⁽¹⁰⁾
מיליוני ש"ח		
47 (22)	(5) 52	52 (74)
25	47	(22)
(53) (7)	(59) (16)	6 9
(60)	(75)	15

נכסים נושאי ריבית

אשראי לציבור

נכסים נושאי ריבית אחרים

סך הכל הכנסות ריבית

התחייבויות נושאות ריבית

פקדונות הציבור

התחייבויות נושאות ריבית אחרות

סך הכל הוצאות ריבית

- הנתונים בלוחות אלה ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- על בסיס יתרות לתחילת החודשים (במגזר מטבע ישראלי לא צמוד - על בסיס יתרות יומיות).
- לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי, לרבות חובות פגמים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- ליתרה הממוצעת של אגרות חוב זמינות למכירה, נוספה היתרה הממוצעת של הפסדים הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן", בסך 449 מיליון ש"ח (בתקופה המקבילה אשתקד - 367 מיליון ש"ח).
- ליתרה הממוצעת של אגרות חוב מוחזקות לפדיון, נוספה היתרה הממוצעת של הפסדים הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן", בסך 132 מיליון ש"ח, המיוחסים לאגרות חוב שהועברו מהתיק הזמין למכירה לתיק לפדיון. (בתקופה המקבילה אשתקד - 137)
- לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- הכנסות הריבית כוללות עמלות בסך 32 מיליון ש"ח (בתקופה המקבילה אשתקד - 38 מיליון ש"ח).
- לרבות מכשירים נגזרים.
- תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.
- השפעת הכמות חושבה על ידי הכפלת המחיר הנוכחי, בשינוי בכמות.
- השפעת המחיר חושבה על ידי הכפלת השינוי במחיר, ביתרות הממוצעות בתקופה המקבילה אשתקד.

מילון מונחים

אופציה	חוזה בין שני צדדים במסגרתו מעניק אחד הצדדים (כותב האופציה) לצד הנגדי זכות לרכוש או זכות למכור נכס שנקבע בחוזה, תמורת מחיר קבוע מראש, במועד קבוע מראש או לפניו.
איגרת חוב	נייר ערך הכולל התחייבות של המנפיק לשלם למחזיק נייר הערך (איגרת החוב), את הקרן שנקבעה באיגרת החוב בתוספת ריבית, במועדים קבועים או בהתקיים תנאי מסוים (כהתאם לתנאים שנקבעו באיגרת החוב).
ארצות פחות מפותחות (LDC-Least Developed Countries)	ארצות המסווגות על ידי הבנק העולמי בקבוצת הכנסה נמוכה או בינונית.
הון פיקוחי	רכיבי הון המשמשים בחישוב יחסי יציבות (כגון: הלימות הון) ומורכבים משני רבדים: א. הון ברובד הראשון הכולל את ההון העצמי החשבוני לאחר התאמות פיקוחיות (כהגדרתן בהוראת ניהול בנקאי תקין 202). ב. הון ברובד השני הכולל בעיקר מכשירי חוב הוניים, והתאמות פיקוחיות אחרות.
חבות	אשראי והתחייבויות למתן אשראי (מאזני חוץ מאזני) כמשמעותם בהוראת ניהול בנקאי תקין 313.
חוב בהשגחה מיוחדת	חוב שיש לו חולשות פוטנציאליות בגין נדרשת תשומת לב מיוחדת של ההנהלה, אשר אם לא יטופלו, תיתכן הרעה בסיכויים לפירעון האשראי או במעמדו של הבנק כנושה.
חוב בעייתי	חוב המסווג כ"לא צובר", "נחות" או ב"השגחה מיוחדת".
חוב נחות	חוב אשר אינו מוגן באופן מספק על ידי בטחונות או יכולת התשלום של החייב וקיימת אפשרות ברורה כי הבנק יספוג בגינו הפסד אם הליקויים לא יתוקנו.
חוב לא צובר	חוב שהבנק צופה כי לא יוכל לגבות את הסכומים המגיעים מהחייב, במועדים שנקבעו על פי הסכם החוב.
חוב שגבייתו מותנית בביטחון	חוב לא צובר שלהערכת הבנק, פרעונו צפוי ממימוש הבטוחות שהועמדו להבטחתו, בלבד, מכיוון שלחייב אין מקורות זמינים אחרים לפירעונו.
יחס הלימות הון כולל	היחס שבין סך אמצעי ההון (ברובד הראשון וברובד השני), לבין סך נכסי הסיכון של הבנק.
יחס כיסוי נזילות (LCR – Liquidity Coverage Ratio)	היחס בין הנכסים הנזילים באיכות גבוהה ובין תזרים המזומנים היוצא נטו ל- 30 הימים הבאים, בתרחיש קיצון. היחס משמש כמדד ליכולת הבנק לעמוד בצרכי נזילותו לתקופה עתידית של 30 יום.
יחס מימון יציב נטו (NSFR- Net Stable Funding Ratio)	היחס בין כל מקורות המימון היציבים הצפויים בהסתברות גבוהה לעמוד לרשות הבנק בשנה הקרובה, לבין כל השימושים שהבנק צפוי להמשיך לממן בשנה הקרובה.
יחס מינוף	היחס (באחוזים) שבין "מדידת ההון" לבין "מדידת החשיפה".
יתרת חוב רשומה	יתרת החוב, לרבות ריבית צבורה שהוכרה, פרמיה או ניכיון שטרם הופחתו, עמלות נדחות נטו או עלויות נדחות נטו שנזקפו ליתרת החוב וטרם הופחתו, ובניכוי כל חלק מהחוב שנמחק חשבונית.
כללי באזל	כללים לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על ידי ועדת באזל, העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם.

מילון מונחים (המשך)

כתבי התחייבות נדחים	כתבי התחייבות שהזכויות המוקנות מכוחם נדחות מפני תביעותיהם של יתר הנושים של הבנק, למעט כתבי התחייבות אחרים מאותו סוג.
מכשירי אשראי חוץ מאזניים	מכשירי חוב כגון התקשרויות למתן אשראי וערבויות (לא כולל מכשירים נגזרים).
מכשיר נגזר	מכשיר פיננסי או חוזה אחר שמתקיימים בו שלושה מאפיינים במצטבר: א. בסיס וסכום נקוב הקובעים את סכום הסילוק של המכשיר. ב. ההשקעה הראשונית נטו הנדרשת קטנה מזו שהיתה נדרשת בסוגי חוזים אחרים, החשופים בצורה דומה לשינויים בגורמי שוק (או שלא נדרשת כל השקעה). ג. תנאיו דורשים או מתירים סילוק נטו.
מכשיר פיננסי	מזומן, ראייה לזכות בעלות בתאגיד, או חוזה המקיים שני תנאים, כדלקמן: א. המכשיר מטיל על צד אחד מחויבות חוזית להעביר מזומן, או מכשיר פיננסי אחר לצד שני, או להחליף מכשירים פיננסיים אחרים עם הצד השני בתנאים העלולים להיות לרעת הצד הראשון. ב. המכשיר מעניק לצד השני זכות חוזית לקבל מזומן או מכשיר פיננסי אחר מהצד הראשון, או להחליף מכשירים פיננסיים אחרים עם הצד הראשון בתנאים העשויים להיות לטובת הצד השני.
משך חיים ממוצע (מח"מ)	הממוצע המשוקלל של זמן פירעון הקרן ותשלומי הריבית של מכשירים פיננסיים נושאי ריבית.
נגזר OTC (Over the counter)	מכשירים נגזרים אשר אינם נסחרים בבורסה רשמית, ונוצרו במסגרת התקשורת בין שני צדדים נגדיים.
סיכון אשראי צד נגדי (CVA – Credit Valuation Adjustment)	החשיפה להפסד שעלול להיגרם, אם הצד הנגדי לעסקה במכשיר נגזר, לא יעמוד בתנאי העסקה.
שוק פעיל	שוק בו עסקאות בנכס או בהתחייבות מתקיימות בתדירות ובנפח מספיקים, על מנת לספק מידע על תמחור הנכסים וההתחייבויות על בסיס שוטף.
שיעור המימון (LTV – Loan To Value Ratio)	היחס בין המסגרת המאושרת של החוב בעת העמדת המסגרת, לבין שווי הנכס המבטיח את החוב, כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת, המשמש בחישוב "הלימות ההון".
FATCA (Foreign Accounts Tax Compliance Act)	חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, וקובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארה"ב חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות לקוחות המנוהלים אצלם, החייבים בדיווח גם אם אינם תושבי ארה"ב.
ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process)	תהליך פנימי להערכת הלימות ההון של הבנק, המשמש לצורך בחינת היקף ההון הדרוש לבנק, בכדי לתמוך בסיכונים הכרוכים בפעילותו - במטרה לוודא שהיקף ההון הנדרש אינו עולה על ההון הקיים בבנק.

אינדקס

א	עמוד	נ	עמוד
אומדנים חשבונאיים קריטיים	53	ניירות ערך	20, 75-77
שינוי תנאים ללווים בקשיים פיננסיים	69, 120-123	ניהול סיכונים	29
		נכסי סיכון	90
ה		ס	
הון והלימות ההון	24, 89-93	סיכון אשראי	30-45
הטבות לעובדים	19, 83-88	סיכון נזילות	48-52
הכנסות ריבית	15-16, 63	סיכון ריבית	45-46
הלוואות לדיוור	37-39, 125	סיכון שוק	45-48
הוצאות בגין הפסדי אשראי	16-17	סיכון תפעולי	52
הפרשה להפסדי אשראי	32-35, 78-81		
	110-120		
התחייבויות תלויות	94		
ח		ע	
חובות בסיווג בעייתי	30-33, 35, 78-80, 110-124	ענפי משק	35
חובות לא צוברים	30-33, 78-80, 110-124		
י		פ	
יחס המינוף	24, 63	פקדונות הציבור	19, 65, 82
מ		ש	
מגזרי פעילות	25-29, 102-109	שווי הוגן	130-139
מדיניות חשבונאית	53-54, 69-70		
מוסדות פיננסיים זרים	45		
ת		ת	
מימון ממונף	45	תשואה להון	5
מכשירים נגזרים	96-101		